လယ်ခြားကျေးရွာ

ကလေးမြို့နယ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် VDP (၂၀၁၉-၂၀၂၃)

ပြုစုရေးဆွဲသူ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ

လယ်ခြားကျေးရွာ၊ ကလေးမြို့နယ်

မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန

၂၀၁၉ခုနှစ်၊ ဇွန်လ

မာတိကာ

စာမျက်နှာ

စကားချီး ၁

လယ်ခြားကျေးရွာအရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ ကလေးမြို့နယ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် အစီအစဉ် ၂-၃

၁။ နိဒါန်း

(က) ရည်ရွယ်ချက်

၂။ ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ၄

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင်အနေအထား

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

၃။ ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအခြေအနေ ၅-၆

(က) လူဦးရေဆိုင်အရာအချက်အလက်များ

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေဝင်ငွေပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု

(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့် အဟာရ

(င) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ

(စ) ကျား/မဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု

၄။ ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အခြေအနေများ ၆-၁၀

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်

(ခ) သီးနှံ၊ သား၊ ငါးထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

(ဂ) စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု

(င) ဘဏ်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှု(စ)ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

(ဇ) ခြေခံအဆောက်အဦများအား လက်လှမ်းမီမှု လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

၅။ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသည့် အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ ၁၀–၁၁

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့်အခြေအနေများ

(ခ) အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု

၆။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ ၁၁–၁၂

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်

(ခ) အကောင်အထည်ဖော်နည်းဗျူဟာ

၇။ စီမံကိန်း၊ စီမံချက်များနှင့်အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုအချိန်ကာလ ၁၂–၁၃

(က) ဦးစားပေးစီမံချက်များ

(ခ) အကောင်အထည်ဖော်မည့်အချိန်ကာလ

နောက်ဆက်တွဲ

နောက်ဆက်တွဲ (၁) စီမံကိန်းဇယားများ

(၁) ကျေးရွာ လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ

ဇယား(၁) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

ဇယား(၂) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအမျိုးအစား

ဇယား(၃) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊မ အလိုက်အနည်းဆုံးနှင့်အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

ဇယား(၄) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား(၅) ခါတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ

ဇယား(၆) ဥစ္စာဓနအခြေအနေ

ဇယား(၇) ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံး နှစ်နှပ်စာ စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ

ဇယား(၈) ကူညီစောင့်လျှောက်မှု အထူးလိုအပ်သောအုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား(၉) ကျေးရွာထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား(၁၀) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ

(၂) ကျေးရွာ၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

ဇယား(၁၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား(၁၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား(၁၃) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု

ဇယား(၁၄) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု

ဇယား(၁၅) ကျေးရွာ၏ ရေရင်းမြစ်နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ

ဇယား(၁၆) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ဇယား(၁၇) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံးကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား(၁၇) သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ
ဇယား(၁၈) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ
ဇယား(၁၉) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ
ဇယား(၂၀) မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်း
ဇယား(၂၁) မွေးမြူရေးနှင့်သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ
ဇယား(၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းလုပ်ငန်းများ
ဇယား(၂၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်လမ်း၊ ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲ
ဇယား(၂၄) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ
ဇယား(၂၅) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း
ဇယား(၂၆) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ
ဇယား(၂၇) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ
ဇယား(၂၈) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း
ဇယား(၂၉) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ
ဇယား(၃၀) မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း
ဇယား(၃၁) ကျောင်းတက်နှုန်း
ဇယား(၃၂) စာသင်ကျောင်းဆောင်အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ
ဇယား(၃၃) ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ
ဇယား(၃၄) အဖြစ်များသော ရောဂါများ
ဇယား(၃၅) လွန်ခဲ့သော (၁၂)လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု
ဇယား(၃၆) ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ
ဇယား(၃၇) သောက်သုံးရေရရှိနိုင်မှု
ဇယား(၃၈) အိမ်သာအမျိုးအစား
ဇယား(၃၉) ကျား-မရေးရာ ကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ
ဇယား(၄၀) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု အခြေအနေ
ဇယား(၄၁) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု အခြေအနေ
ဇယား(၄၂) ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား(၄၃) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ဇယား(၄၄) လျှပ်စစ်မီးရရှိနိုင်မှု အခြေအနေ

ဇယား(၄၅) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

ဇယား(၄၆) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

ဇယား(၄၇) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဇယား(၄၈) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

စကားချီး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည် ၂၀၁၈-၂၀၁၉ခုဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၂၂ မှ ၂၀၂၃ခုနှစ်အထိ (၅)နှစ်ကြာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ ပထမဦးဆုံးသော လူအများပါဝင်ရေးဆွဲထားသည့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ဖြစ်ပါသည်။ ကနဦးအနေဖြင့် စီမံချက်ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် လိုအပ်သော နည်းပညာများ ပံ့ပိုးပေးသော စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနအား အထူးပင်ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ အရေးကြီးသော အချက်အလက်များနှင့် အကြံဉာဏ်များကို တက်တက်ကြွကြွ ပံ့ပိုးပေးသော ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့်သက်ဆိုင်ရာဝန်ထမ်းများကိုလည်း ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင်ရပ်ရွာလုပ်ငန်းများကိုစီစဉ်ချမှတ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသော်လည်း လူထုအများ စနစ်တကျပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သည့်နည်းလမ်းများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို မသိခဲ့ကြပါ။ လူထုကိုယ်တိုင် စနစ်တကျပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နည်းကိုအသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့အချင်းချင်းတိုင်ပင်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းအဖြေရှာကြရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးသည့်အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေးကျွမ်းကျင်သူအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို မြို့နယ်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် ကိန်းဂဏာန်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်တို့၏ အရေးပါမှုကို သိရှိရုံသာမက ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးကဲ့သို့သော ကိန်းဂဏာန်းအချက်အလက်ရရှိနိုင်သော နေရာများမှလည်း ကောက်ယူရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင် ထပ်မံလိုအပ်သော ကိန်းဂဏာန်းအချက်အလက်များနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာများမှ ရယူရန်လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာ သိရှိခဲ့ပါသည်။

ယခုရေးဆွဲထားသော အစီအစဉ်ကို ထပ်မံရရှိသည့်ကိန်းဂဏာန်းအချက်အလက်များ ထပ်ဖြည့်ခြင်းဖြင့် ပိုမိုကောင်းမွန်လာမှာ သေချာပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းသည် ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ရမည့်လုပ်ငန်းဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေမှုတစ်ဝက်ခန့်အရောက်တွင် လုပ်ငန်းတိုးတက်မှုပေါ်ပေါက်လာသည့်အခက်အခဲများနှင့် ဦးစားပေးဆောင်ရွက်မှုများနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို မူဘောင်အတွင်းပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ဆက်လက်လုပ်ဆောင်သွားရပါမည်။

ဤဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ဖော်ပြပါရှိသော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ စုစည်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနတို့၏ ဆက်လက်ပံ့ပိုးမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့မျှော်လင့်ပါသည်။

ဆက်လက်၍ နောင်တွင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အားထုတ်မှုအခြေအနေများကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်နှင့် အကဲဖြတ်ရန်အတွက် ပံ့ပိုးကူညီမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း ယုံကြည်ပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ ပါဝင်ပါသည်။ အကောင်အထည်ဖော်မည့် ဗျူဟာ၊ ဦးစားပေးလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ ရေးဆွဲရာတွင်ကျေးရွာလူကိုယ်တိုင် တက်ကြွစွာပါဝင်၍ ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ယခင်ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရေးအတွေ့အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ ဤအစီအစဉ် ရေးဆွဲပြီးနောက် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာကိန်းဂဏာန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များ ပြုစုရန်အရေးကြီး ပုံကိုအလေးထားမိလာကြပါသည်။ထိုအပြင်ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပကိန် ကိန်းဂဏာန်း၊ သတင်းအချက်အလက် ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာကိန်းဂဏာန်းများသည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အဓိကကျပါသည်။

ဇွန်လ၊ ၂၀၁၉ခုနှစ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ
လယ်ခြားကျေးရွာ
ကလေးမြို့နယ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းစဉ်

၁။ နိဒါန်းကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက်

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်သည် အစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်းပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏ နိုင်ငံအတွင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအတွေ့အကြုံများကို လေ့လာသုံးသပ်ပြီး တစ်နိုင်လုံးကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ ရေးဆွဲအကောင်အထည်ဖော်မည့် အစီအစဉ်အသစ်ဖြစ်ကြောင်းသိရှိရပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ပထမဆုံးသောကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို နိုင်ငံတော်၏အကူအညီဖြင့် ဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာလူထုကိုယ်တိုင် တက်ကြွစွာပါဝင်၍ ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ယခင်က ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီစဉ် ရေးဆွဲရေးအတွေ့အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ ဤအစီအစဉ်ရေးဆွဲခဲ့ပြီးနောက် ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များပြုစုရန် အရေးကြီးပုံကိုအလေးထားမိလာကြပါသည်။ ထို့အပြင် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးဌာနဆိုင်ရာများ စသည်တို့ထံမှ လိုအပ်သောကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များရယူရန်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာစီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော်ရန်လိုအပ်သောနည်းပညာများရရှိရန်အရေးကြီးကြောင်းကိုပါသတိပြုမိကြပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင် ကျေးရွာ၏ လက်ရှိလူမှုစီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ ကြုံတွေ့နေရသောပြဿနာများ၊ ထိုပြဿနာများဖြစ်ရသည့် အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကို အထောက်အကူဖြစ်စေသောအချက်များနှင့် အဟန့်အတားဖြစ်သော အချက်များ၊ ထိုရည်မှန်းချက်များရရှိရန် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာအနေနှင့်ဆောင်ရွက်မည့်နည်းဗျူဟာများ၊ စီမံချက်များကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်းဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့အပြင် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ရန်လိုအပ်သောအရာများနှင့် ငွေကြေးရရှိနိုင်မည့်လမ်းကြောင်းများကိုလည်း ဖော်ပြထားပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သော အစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ်ဖက်လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ ဘဏ်များ၊ စာပေပညာရှင်များ၊ သတင်းနှင့် ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏ အာရုံစိုက်မှုကို ရစေပြီးကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ပတ်သက်သူ မှန်သမျှတို့သည် ဤအစီအစဉ်မှတ်တမ်း၏ အသုံးဝင်မှုများကို သိရှိစေရန် မျှော်လင့်ပါသည်။

နိုင်ငံတော်အစိုးရအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှု

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာအဆင့်အားထုတ်မှုများအတွက် မူဝါဒနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာအကူအညီများကို စုစည်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကို မြို့နယ်အဆင့်ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းအဆင့် ပြည်

ထောင်စုအဆင့်၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအား တင်ပြမည်ဖြစ်ပါသည်။ ပဂ္ဂလိကကဏ္ဍအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ လိုအပ်ချက်နှင့် ၄င်းတို့၏စီးပွားရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ ချိတ်ဆက်မှုဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် ဗျူဟာမြောက်ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

၃

အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ (NGOS)၊ အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ (CSOS)နှင့် အလှူရှင် အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျေးရွာလူထု၏ အမှန်တကယ် လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေး ဆောင် ရွက်ရမည့်လုပ်ငန်းများအား ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များ အသေးစား ချေးငွေလုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ကျေးလက်ဒေသရှိငွေကြေးဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်များအတွက် သတင်းအချက် အလက်များပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

နည်းပညာအထောက်အပံ့ပေးမည့်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တက္ကသိုလ်များအနေဖြင့် ကျွန်ုပ်တော်တို့ ကျေးရွာနှင့် ကျေးလက်လူထု၏ တိကျသောလိုအပ်ချက်များအား သိရှိလာခြင်းကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ နှင့်ဆိုင်သော ၄င်းတို့၏ သုတေသနလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

မီဒီယာများပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေးနှင့်ပြည်သူ့အရေး ရပ်တည်မှုပေးသည့်အဖွဲ့အစည်းများအနေ ဖြင့် ယုံကြည်ရလောက်သည့်သတင်းအချက်အလက်များကို ရရှိနိုင်မည့်နိုင်ငံတကာငွေကြေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့ အစည်းများ (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)နိုင်ငံတကာအစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ၄င်းတို့အချင်းချင်းပေါင်းစည်းဆောင်ရွက်မှု ပိုမိုကောင်းမွန်စေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များကို မြို့နယ်အဆင့်တွင် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှုများပြုလုပ်နိုင်မည်။

(ခ) **စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု**

ယခင်က ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း ကျွန်ုတို့ကိုယ်တိုင် ထည့်ဝင်နိုင်သော ငွေကြေး၊ အစိုးရနှင့်အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ရရှိနိုင်မည့်အကူအညီများကို အခြေခံ ကာဦးစားပေးစီမံကိန်းများချမှတ်ခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါ ယင်းကဲ့သို့မဟုတ်ဘဲ ကျယ်ပြန့်သည့်ဖွံ့ဖြိုးရေး အမြင်ဖြင့် ရေးဆွဲထားပါသည်။ လူထုဦးဆောင်ပါဝင်သည့်လုပ်ကိုင်နည်းဖြစ်သောကြောင့် လူတိုင်း ပါဝင်ခွင့်ရရှိပြီး အမြင်ရှင်းလင်းစေကာ ဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်တွင် လူထုကိုအဓိကနေရာတွင် ထားရှိခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် လုပ်ငန်းများကို လူထုပါဝင်၍စုစည်းခြင်း၊ ဦးစားပေးရွေးချယ် ဆောင်ရွက်ခြင်း အားဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ဖွံ့ဖြိုးမှုကို တိတိကျကျပေးပို့ရာ ရောက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ငွေကြေးအခက်အခဲ၊ နည်းပညာအခက်အခဲများရှိနေပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကျေး ရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်များအား အများဆုံးနှင့်အထိရောက်ဆုံး ဖြည့်ဆည်းနိုင်မည့် စီမံကိန်းများကို နှစ်အလိုက်ဦးစားပေးရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ စွမ်းရည်နှင့် လိုအပ်သောအရင်းအနှီးများ ပြည့်စုံမှုအပေါ်မူတည်၍ နောင်တွင်တဖြည်းဖြည်းတိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားမည့် အစီအစဉ်မျိုးဖြစ်ပါသည်။

၂။ **ကျေးရွာ၏ပထဝီအနေထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ**

(က) **တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင်အနေအထား**

လယ်ခြားကျေးရွာသည်ကုက္ကိုလ်အုပ်စုကျေးရွာဖြစ်ပြီး ကလေးမြို့မှ (၄၂)မိုင်ခန့်အကွာ၊ ကလေးဂန့်ဂေါကတ္တရာလမ်း၏ အရှေ့ဘက်(ဖ)မိုင်(၅)ဖာလုံအကွာအဝေးတွင်တည်ရှိပြီး (၈၂၁)ပေကျယ်ဝန်းသောမြစ်သာမြစ်၏ အရှေ့ဘက်ကုန်းမြေပြန့်ဒေသတွင်ရှိသည်။ ကျေးရွာ၏အရှေ့ဘက်တွင် (၁၆၀)ပေ အကျယ်အဝန်းရှိ နွားချောင်းအမည်ရှိချောင်းရှိပြီး ဒေသခံများ အမှတ်အသားပြုရာ နွားတောင်နှင့်ကြီးမား ရှည်လားသောတောင်တန်းကြီးများတည်ရှိပါသည်။ မိုးများချိန်တွင် နွားချောင်းတောင်ကျချောင်းရေသည် လျှင်မြန်ခြင်း၊

အရှိန်အဟုန်များခြင်းတို့ကြောင့် လူနှင့်တိရိစ္ဆာန်များသေကြေခြင်း၊ စိုက်ခင်းများပျက်စီးခြင်းနှင့် ယာတဲများ တိရိစ္ဆာန်များ မျောပါခြင်းကြုံတွေ့ရသည်။ ကမ်းပါးပြိုခြင်း များလဲ ကြုံတွေ့ရသည်။စိုက်ပျိုးရေးကို အခြေခံ၍ စပါးပဲပြောင်းနှမ်းနှင့် ဥယျာဉ်ခြံများ လုပ်ကိုင်ကြသည်။

(ခ) **သဘာဝအရင်းအမြစ်များ**

လယ်ခြားကျေးရွာ၏အရှေ့ဘက် ၂၉၀၀အကျယ်အဝန်းရှိသောသစ်တော ကြိုးဝိုင်းတွင် ကျွန်းနှင့် သစ်မာ အမျိုးမျိုးရှိပါသည်။ အင်္ဂလိပ်အုပ်ချုပ်သောကာလမှ ဦးနေဝင်းအုပ်ချုပ်သောကာလ၁၉၈၈ မတိုင်မီ အချိန်များအထိ (၃)နှစ်တစ်ကြိမ် ကျွန်းသစ်များ ထုတ်ယူပါသည်။၄င်းကျွန်းသစ်များသည်(၃)စတား(၄)စတား အဆင့်ဝင် ကျွန်းအမျိုးအစားဖြစ်ပါသည်။စစ်အစိုးရလက်ထက်ပုဂ္ဂလိက ကုမ္ပဏီများရောင်ချခြင်း သစ်တောထိန်းသိမ်းမှု အားနည်းခြင်းတို့ကြောင့် ယနေ့သစ်တောများ ပြန်တီးနေပါသည်။ ၄င်းသစ်တောများအား သန့်စင်လျှက် ကျွန်းသစ်များစိုက်ပျိုးမည်ဆိုပါက ဒေသခံများအတွက် နိုင်ငံတော်အတွက် အကျိုးရှိမည်ဖြစ်ပါသည်။၄င်းတောတောင်များတွင် ထုံး၊ကျောက်တောင်နှင့် ကျောက်မီးသွေးများရှိသလို ရေနံများထွက်ရှိနိုင်ကြောင်းခန့်မှန်းနိုင်ပါသည်။ စိုက်ပျိုးမြေများအနေဖြင့် နွားချောင်းမှ ရေသွယ်လျှက်လယ်မြေများစိုက်ပျိုးကြသလို ယာမြေကိုင်းမြေများတွင်လည်း ပဲပြောင်းနှမ်း၊ဟင်းသီးဟင်းရွက်များ စိုက်ပျိုးကြပါသည်။၄င်းဒေသများသည် အင်တိုင်းမြေများမဟုတ်သည့်အတွက် ဘာပဲစိုက်စိုက် အချိန်တိုအတွင်းစိုက်ပျိုး အောင်မြင်ပါသည်။ တိရိစ္ဆာန်မျိုးစိတ်အနေဖြင့် ဂျီ၊ဒရယ်၊တောဝက်၊မျောက်၊ကြောင်၊ငါးနှင့် ၄က်မျိုးစုံရှိပါသည်။ ဆေးဖက်ဝင် သစ်ပင် အမြစ်အဥများလည်းရှိပါသည်။

၃။ **ကျေးရွာ၏ လူထုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအခြေအနေ**

(က) **လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ**

ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စု(၂၁၀)စုရှိပြီး၊လူဦးရေစုစုပေါင်း(၉၈၃)ဦး ကျား(၄၂၀)၊ မ(၅၆၃)ဦးရှိပါသည်။(၁၅)နှစ်အောက်(၂၃၄)ဦး၊ (၁၅)နှစ်မှ(၆၀)အထိ(၆၅၀)ဦးနှင့် (၆၀)အထက်(၉၉)ဦးရှိ၍ဗုဒ္ဓဘာသာ ဗမာလူမျိုးများသာနေထိုင်ကြပါသည်။

(ခ) **စီးပွားရေးအခြေအနေနှင့် ဝင်ငွေပိုင်ဆိုင်မှုနှင့်မမျှတမှု**

အဓိကအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းမှာ စိုက်ပျိုးရေးဖြစ်ပြီး (၇၀)%ခန့်သည်လယ်ယာမြေများပိုင်ဆိုင်ကြပြီး (၃၀)%မှာလက်လုပ်လက်စား ကျပန်းသမားများဖြစ်ကြပါသည်။မြေယာပိုင်ဆိုင်မှုများတွင်

လယ်+ယာ ပိုင်ဆိုင်မှု(၅)ကော ပိုင်ဆိုင်မှုအထက်(၂၅)% ရှိပြီး (၅)ကအောက်ပိုင်ဆိုင်မှုသည် (၄၅)%ရှိပါသည်။စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းအတွက် ကျွဲ၊နွားများကို အများကို အများစုမွေးမြူကြပြီး ယခုအချိန်စက်မှုများထွန်းကားလာချိန်တွင် အသေးစားအကြီးစားထွန်စက်များ အနဲစုဝယ်ယူနိုင်ကြပါသည်။

(ဂ) **ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှု**

ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုသည် မြေမဲ့ကျပန်းသမားများဖြစ်ပြီး မိသားစုများပြီး လုပ်သားနဲပါးမှု အသုံးနှင့် အဖြုန်းချိန်စက်ခြင်းမရှိမှု အရက်သေစာနဲ့လောင်းကစား(ချဲထိ)များပြုလုပ်မှုများကြောင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုများ ဖြစ်စေပါသည်။ လက်ရှိအချိန်တွင် ထွန်စက်ကြီးများ တွင်တွင်ကျယ်ကျယ် အသုံချမှုကြောင့် စိုက်ပျိုးရေးနောက်လိုက်လုပ်သားများ အနေဖြင့်မိသားစုများနဲ့ခွဲခွာကာ ပြည်တွင်းပြည်ပသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြရသည်။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု ထိခိုက်လွယ်မှုသည် အိမ်ထောင်ဦးစီးများ၏ စိစဉ်ဆောင်ရွက်ခြင်းအားနဲမှု ဗဟုသုတများအားနဲမှုနှင့် စိုက်ပျိုးရေးများတွင်မိုးလေဝသကိုသာအားထားလုပ်ဆောင်ရသဖြင့် မိုးခေါင်မှု မိုးကြီးမှု၊ ရေဖုံးလွှမ်းမှုများကြောင့်လဲ ဆင်းရဲထိခိုက်လွယ်မှုများပါသည်။

၅

(ဃ) **ကျန်းမာရေးနှင့်အဟာရ**

ကျန်းမာရေးအသိနဲ့လိုက်စားခြင်း အားနဲမှုတို့ကြောင့် တီဘီ၊သွေတိုး၊နှလုံးရောဂါ၊ဆီချိုသွေးချို၊ သွေးလွန်တုပ်ကွေးများ ဖြစ်တတ်ပါသည်။ယခင်အခါက ဌက်ဖျား၊အူရောင်ငန်းဖျားများ ဖြစ်ပွားကြသော်လဲ ယခုအချိန်တွင်အနဲမျှသာဖြစ်တက်ပါသည်။ အာဟာရမျှတအောင်စားသောက်ခြင်း အသိနဲများမှုကြောင့်လဲ ခန္ဓာဖွံ့ဖြိုးမှုအားနည်းကာကျုံလီသေးကွေး ပုပျက်ကာခွန်အားနည်မှုများ ဖြစ်ကြ ပါသည်။

(င) **ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ**

စာမတက်မြောက်မှု(၁)%ခန်သာရှိပြီး ဘုန်ကြီးကျောင်းစာတတ်မြောက်သူ(၇)% မူလတန်းတက်မြောက်သူ(၇၀)% အလယ်တန်းပညာတတ်မြောက်သူ(၁၀)% တက္ကသိုလ်ပညာတက်မြောက်သူ(၁၂)%ရှိပါသည်။သိုသော် ပြင်ပဗဟုသုတစာပေများလေ့လာလိုက်စားမှုများ အားနည်းမှုကြောင့် ကျန်းမာရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ နိုင်ငံရေး၊ ပညာရေး၊ ဘာသာရေး အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာ အားနည်းမှုရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

(စ) **ကျား/မဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု**

ကျေးရွာအတွက် နိုင်ငံအတွက် တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှုများ အသင်းအဖွဲ့များ ဆောင်ရွက်ရာတွင် အမျိုးသမီးများ ပါဝင်ပက်သက်မှုအားနည်ပါသည်။ လုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်ရာတွင်လည်း ခွဲခြားခေါ်ယူမှုများလည်းရှိပါသည်။ကျေးရွာတွင်း လူထုစည်းဝေးပွဲများတွင် ခက်ခဲမှုများရှိသည့်အခါ အမျိုးသမီးများ တင်ပြမှုမှာတခါတရံ ယောက်ကျားများထက် သာလွန်ကြောင်းသိရပါသည်။ အဖွဲ့အစည်းများတွင်ပါဝင်ပတ်သက်မှုအားနည်းခြင်းမှာ အစဉ်အလာတရပ်ဖြစ်သည်ဟုသာ သုံးသပ်မိပါသည်။

၄။ **ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအခြေအနေ**

ကျေးရွာ၏ လက်ရှိအနေအထားကို သိရှိခြင်းအားဖြင့် နိုင်ငံတော်နှင့် ဒေသဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများချမှတ်အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင်ပိုမိုကောင်းမွန်စေရန်များစွာအထောက်အကူပြု ဖြစ်စေနိုင်ပါသည်။

(က) **ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်**

ကျေးရွာရှိ ဖွဲ့စည်းထားသော အဖွဲ့အစည်းများမှာ ဂေါပကအဖွဲ့ အမျိုးသားအဖွဲ့အမျိုးသမီးအဖွဲ့ လူလတ်အဖွဲ့ မိန်းမလတ်အဖွဲ့ မီးသတ်အဖွဲ့ ကျောင်းကော်မတီအဖွဲ့စသည့် အဖွဲ့များတွင် ကျေးရွာအုပ်ချုပ် ရေးအဖွဲ့အား နာယကထားကာ လုပ်ဆောင်ချက်များအလုံးအသိအမှတ်ပြု အကြံဉာဏ်ပေး ကြပါသည်။ သီးခြားအဖွဲ့အစည်းအနေဖြင့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်အဖွဲ့ ဓမ္မစကူးအဖွဲ့ စာကြည့်တိုက်ကော်မတီအဖွဲ့ စန္ဒကူးပရဟိတအဖွဲ့များရှိကြပါသည်။၄င်းအဖွဲ့အစည်းများတွင်အဖွဲ့အစည်းတိုင်း ရန်ပုံငွေထားရှိပါသည်။ အင်အားများသောပမာဏနှင့်အင်းအားနဲသောပမာဏသာကွာခြားပါသည်။ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းများ လဲအရေးကြုံလျှင် ပြုလုပ်ကြပါသည်။

ယခုအခါတွင် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ ဦးဆောင်ပြီးကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီကို ကျေးရွာသူ/သားများကိုယ်တိုင်ပူးပေါင်းပါဝင်မှုဖြင့် ရွေးချယ်ဖွဲ့စည်းခဲ့ကြပါသည်။ ဤကော်မတီသည်လုပ်ငန်းကဏ္ဍအလိုက် ရည်ရွယ်၍ ဖွဲ့စည်းထားသောအဖွဲ့ငယ်များ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက်ပံ့မှန်အစည်းအဝေးပြုလုပ်၍ အစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်း ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊ လုပ်ငန်းခွင်ကြီးကြပ်ခြင်းစသည်ဖြင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီအစဉ်တွင်ပါဝင်သော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများအား သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနများ၊ ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) **သီးနှံ၊ သားငါးထုတ်လုပ်မှုကဏ္ဍ**

စိုက်ပျိုးရေးကို အခြေခံ၍ လုပ်ကိုင်စားသောက်ကြသော ကျေးရွာများဖြစ်သည့်အတွက် စပါး၊နှမ်း၊ ပဲအမျိုးမျိုး၊ပြောင်းနှင့်ဟင်းသီးဟင်းရွက်များ စိုက်ပျိုးကြသည်။ မြေပိုင်ရှင်များမှာ မြေမဲ့ကျပန်းအလုပ်သမားများကို ငှားရမ်း၍ ကိုင်းကျွန်းမှီ ပြုလုပ်ကြရသည်။အဓိကအားဖြင့်စပါး၊ပဲအမျိုးမျိုး၊နှမ်းကိုစိုက်ပျိုးကြပြီးဟင်းသီးဟင်းရွက်အား တနိုင်တပိုင်စိုက်ပျိုးကြသည်။မြို့နှင့်အဆက်အသွယ်ဝေးခြင်းကြောင့်လဲ သီးနှံခြောက်သွေ့မာကျောသော သီးနှံများကိုသာ ရွေးခြယ်စိုက်ပျိုးလျှက် ဟင်းသီးဟင်းရွက်များကို အိမ်တွင်စားသောက်ဖို့သာ စိုက်ပျိုးကြပါသည်။

သားငါးထုတ်လုပ်မှုကြီးကြီးမားမားမရှိပါ။ လယ်ယာသုံးရန်အတွက်ကျွဲ၊ နွားများကိုမွေးမြူခြင်းနှင့်ဝက်၊ကြက်နှင့်ဘဲများကို မိမိတို့စာသုံးရန်အတွက်သာ တပိုင်တနိုင် မွေးမြူကြပါသည်။ ငါးမွေးမြူခြင်း

မရှိပါ။ချောင်းမြောင်းများတွင် ရှာဖွေ၍ ကျေးရွာအတွင်းသာရောင်းချနိုင်လောက်သာဖြစ်ပါသည်။ ယခုအ ချိန်အတွက် ဘတ္ထရီလျှော့တိုက်၍ ဖမ်းကြခြင်းကြောင့် ငါးများရှားပါးလာပါသည်။ နိုင်ငံတော်မှ မျိုးတုံးစေသောငါးဖမ်းကိရိယာများ တားဆီးအရေးယူ၍ ငါးဥချိန်သားပေါက်ချိန်များတားဆီးမည်ဆိုပါက အင်မတန်ကောင်းမွန်ပါမည်။

(ဂ) **စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ**

မြေယာအနည်းအကျဉ်း ပိုင်ဆိုင်သူများနှင့်မြေယာမဲ့များသည် စိုက်ပျိုးရိတ်သိမ်းချိန်ကြားကာလ များတွင် ပန်းရံ၊လက်သမား၊အုပ်ရိုက်၊မြေပြုပြင်ခြင်းလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ ထို့အပြင်အစိုးရ ဂန်ထမ်း၊အိမ်စေ့းဆိုင်များ အနည်းစုလည်းရှိပါသည်။၄င်းလုပ်ငန်းများမှာလဲ အစိုးရဂန်ထမ်းများမှလွဲ၍ ပုံမှန်လုပ်ရသော လုပ်ငန်းမဖြစ်သည့်အတွက် မိသားစုများနဲ့ခွဲခွာကာ ပြည်တွင်းပြည်ပသို့သွားရောက်၍ ဂင်ငွေနည်းသည်ဖြစ်စေ၊များသည်ဖြစ်စေ ပင်ပန်းသည်ဖြစ်စေ၊သက်သာသည်ဖြစ်စေ သွားရောက်လုပ်ကိုင် ကြရသည်။

(ဃ) **ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု**

သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များနှင့်ပတ်သက်၍ အောက်ဖော်ပြပါအကြောင်း အရာတို့ကို ကျေးရွာအတွင်း တွေ့ကြုံနေကြရပါသည်–

❖ **မိုးခေါင်ခြင်းနှင့်ရေကြီးခြင်း**

ရာသီဥတုကိုမှီခို၍ လုပ်ကိုင်ရသောတောင်သူလယ်သမားများဖြစ်သည့်အတွက်လဲ မိုးချိန် မှန်၍ သဘာဝဘေးထွက်ဆိုးကျိုးများ မဖြစ်ပေါ်ချိန်သာယာအေးချမ်းမှုနှင့် ဂင်ငွေများရရှိကြသော်လည်း မိုးခေါင်ခြင်း ရေဖုန်းလွှမ်းခြင်းများနဲ့တွေ့ကြုံလျှင် သီးနှံများပျက်စီဆုံးရှုံးကြရသဖြင့် စိတ်ပန်း ကိုယ်ပန်း ဖြစ်ကြရသည်။ သီးနှံများပျက်စီးဆုံးရှုံးခြင်းများရှိသော်လည်း မြေယာထွန်ယက် ခများမှာပေးဆောင် ရသည့် အတွက် တစ်ချို့မြေယာနည်းပါးသူများ နလံမထူအောင်ဖြစ်ရပါသည်။ ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးခအား နှံကြိုရောင်း၍ပေးရသည်။ သီးနှံကြိုရောင်းချရပါက ရေဦးစေး၏ ထက်ဂက်ခန့်သာ ရသဖြင့်လဲ နစ်နာ ရပါသည်။နှစ်ရှည်ပင်များစိုက်ပျိုးသင့်ပါသည်။ သို့သော်နှစ်ရှည်ပင်များ မအောင်မြင်မှီသီးနှံများမရောင်းချ ရသည့်အတွက် စားဂတ်နေရေးခက်ခဲနေအုံးမည်ဖြစ်ပါသည်။

❖ **မြေဆီလွှာခမ်းခြောက်ခြင်း**

လယ်မြေများတွင်မိုးတွင်းပိုင်းတွင်စပါးစိုက်၍ ဆောင်းပိုင်းတွင်နေကြာ၊ကုလားပဲစိုက်ပျိုးခြင်း၊ယာမြေများတွင်မိုးတွင်းပိုင်းတွင် နှမ်းစိုက်ပျိုး၍၊ဆောင်ပိုင်းတွင်ပဲမျိုးစုံနေကြာစိုက်ပျိုးခြင်းဖြင့်မြေဆီမြေလွှာများ ခမ်းခြောက်ခြင်းများ ဖြစ်ပေါ်ပါသည်။Chemical များပါဝင်သည့် ပိုးသတ်ဆေးပေါင်းသတ်ဆေးများသုံးစွဲခြင်းကြောင့်လဲ ဖြစ်နိုင်ပါသည်။သဘာဝမြေဩဇာများမသုံးစွဲခြင်းစနစ်တကျပြုလုပ်ပုံအားနည်းခြင်းတို့ကြောင့်လဲ မြေဆီလွှာခမ်းခြောက်ခြင်းမျိုးလဲဖြစ်နိုင်ပါသည်။

❖ **ရောဂါပိုးမွှားကျရောက်ခြင်း**

စိုက်ပျိုးသီးနှံများ ပိုးမွှားကျရောက်ခြင်းသည် ရာသီဥတုဖောက်ပြန်မှုများနှင့်လည်း သက်ဆိုင်ပကါသည်။အချိန်အခါမဟုတ်မိုးရွာခြင်း မိုးခေါင်ခြင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်တတ်သလို ပတ်ဝန်းကျင်ရှင်းလင်းမှုများမရှိသည့်အတွက် ကြွက်များစားသောက်ခြင်းတို့ကြောင့်လဲ သီးနှံများ ပျက်စီးရပါသည်။

❖ **သားငါးရှားပါးမှု**

အိမ်အသုံးအဆောင်များအတွက် ၄င်းတောင်ယာများခုတ်ထွင်မှုကြောင့် ၄င်းတောမီးများလောင်ကြွမ်းခြင်းဖြင့်သော်၄င်း တောထဲနေသားကောင်များရှားပါးလျှက် မြစ်ချောင်းအင်းအိုင်များတွင် ဘတ္ထရီ လျှော့တိုက်၍ ငါးရှာခြင်း၊သားဥ/သားပေါက်ချိန်များတွင်ဖမ်းဆီးခြင်းကြောင့် သားငါးများရှားပါးလာသည်။

❖ **ထင်း၊လောင်စာရှားပါးခြင်း**

လျှပ်စစ်မီးမရရှိသောဒေသများတွင် ထင်အစားထိုးဖွဲမီးဖိုများ မသုံးနိုင်သောမိသားစုများတွင် တစ်နှစ်လျှင်ထင်း(၃)တန်အထက် သုံးစွဲကြရပါသည်။၄င်းထင်းများကို သစ်တောများမှ ရယူကြပါသည်။တစ်အိမ်ထောင်လျှင် (၃)တန်ဖြင့် အိမ်ခြေများအားလုံးကိုချိန်ကိုက်ကြည့်လျှင် မည်မျှသုံးစွဲသည်ကို တွေ့ရှိရပါမည်။ သို့အတွက်ကြောင့်လဲ ထင်းလောင်စာရှားပါးလာပါသည်။အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာမတတ်မြောက်သူများအနေဖြင့် အောက်ခြေအဆုံး စိုက်ပျိုးရေးကို လုပ်ကြရပါသည်။ လူဦးရေများများလာသည်နှင့်အမျှ တောရိုင်းများ ခုတ်ထွင်၍ လုပ်ကိုင်ရသောကြောင့်လဲထင်း၊လောင်စာများ တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ် ရှားပါးလာပါသည်။

❖ **အပင်မျိုးစိတ်များ**

အပင်ကြီးများခုတ်ထွင်၍ သီးနှံများစိုက်ပျိုးကြရာတွင် ရာသီဥတုကြောင့်သော်၄င်း တိရိစ္ဆာန်၊လူများကြောင့်သော်၄င်း မျိုးစေ့များကျယ်ပြန့်လျှက်အပင်မျိုးစိတ်များ များပြားလာပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ဒေသတွင် ရှစ်ရှား၊ရေသဖန်း၊ ကုလားမျက်စိ၊ ကနဖော့အပင်များ မရှိပါ။ ယခုအချိန်တွင် ပွားများလျှက် တချို့ဘာပင်မှန်းမသိသော မျိုးစိတ်ပင်ရှိနေပါသည်။

❖ **စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများ**

မီးရှို့၍မရသော ဆွေးမြေ့သွားခြင်းမရှိသော ပုလင်းခွံ၊ဗူးခွံ၊ပလတ်စတစ်များကြောင့် စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများ များပြားပါသည်။၄င်းပစ္စည်းနှင့် အမှိုက်သရိုတ်များ စနစ်ကျ၍ မသုံးစွဲနိုင်ခြင်းစည်းကမ်းမဲ့စွန့်ပစ်ခြင်းတို့ကြောင့် ကျွဲ၊နွား၊တိရိစ္ဆာန်များထိခိုက်ရှနာခြင်း ပတ်ဝန်းကျင်လေထုညစ်ငြမ်းမှုတို့ကြောင့် ရောဂါများတိုးပွားလာခြင်းများ ဖြစ်ပေါ်လာစေပါသည်။

(c) **ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှု**

မြန်မာ့စိုက်ပျိုးရေးဘဏ်မှ နှစ်စဉ်ငွေချေးယူသူ (၆၂%) ခန့်ရှိပါသည်။(၁၀)ကအောက်သာ ချေးပေးပြီး (၁၀)ကအထက် တောင်သူများထုတ်ချေးမပေးပါ။စိုက်ဘဏ်တွင် အတိုးနှုန်းချိုသာသော်လည်း လုံလောက်မှု မရှိသောတောင်သူများအတွက် ပြင်ပပုဂ္ဂိုလ်များထံမှ အတိုးကြီးကြီးပေး၍ ဖြေရှင်းကြရပါသည်။သီးနှံမအောင်မြင်သောလူများအဖို့ လယ်ယာလုပ်ပို၍ပင်ကျတ်တည်းသွားရပါသည်။သမဝါယမမှလည်း တစ်နှစ်သက်တမ်းဖြင့်ချေးငှားပါသည်။စိုက်ဘဏ်မှ ချေးငွေကောက်ခံရန်တွင် လွယ်လင့်တကူမရှိပါက ဘေးတွင်ငွေတိုးယူ၍ ဆပ်ရသဖြင့်လဲ အတိုးပေါ် အတိုးပိသွားတတ်ပါသည်။ တစ်နှစ်တာ၏ အတိုးငွေကိုသာ ကောက်ခံ၍ ရေရှည်ချေးပေးနိုင်မည်ဆိုပါက အဆင်ပြေနိုင်မည်ဟု ယုံကြည်မိပါသည်။

(စ) **ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်ကျင်သန့်ရှင်းမှု**

ပညာရေးနှင့်ပတ်သက်၍ ကျေးရွာလူနေအိမ်ခြေ အနေဖြင့် အလယ်တန်းရှိသဖြင့် သင့်တော်ပါသည်။အားကစားကွင်းရှိပါသည်။ကျောင်းအဆောက်အဦးများမလုံလောက်၍ တိုးချဲ့ဆောက်လုပ်သည့် အခါ ရွာလူထုမှ ကိုယ်ထုကိုယ်ထ လုပ်ကိုင်ကြရပါသည်။ ၂၀၁၂ခုနှစ်တွင် စန္ဒကူးပရဟိတအဖွဲ့မှ ဦးဆောင်၍ စာကြည့်တိုက်ဖွင့်လှစ်ထားသော်လည်း အစပိုင်းကာလတွင်သာဖတ်၍ ယခုချိန်တွင်ဖုန်းများတွင်ကျယ်စွာအသုံးပြုလာသောအခါ စာမဖတ်ကြတော့ပါ။မူလတန်အဆင့်များသောကြောင့် စာပေလိုက်စားမှုအားနဲမှုကြောင့် ပညာရေးတွင် အခြေအနေပေးသော်လည်း အားနဲကျပါသည်။ စာပေလေ့လာမှုမရှိသည့်အတွက် မဖြစ်သင့်မဖြစ်ထိုက်သော ရောဂါများနာကျင်ထိခိုက်မှုများ အသက်ဆုံးရှုံးမှုများဖြစ်ပေါ်လာသည်။မြစ်ချောင်းများနဲ့ နီးသော်လည်း ရေမှာနောက်ကျိခြင်း၊အနည်များခြင်း၊အမှိုက်သရိုက်များခြင်းတို့ကြောင့် သန့်ရှင်းမှုအားနည်းပါသည်။နိုင်ငံတော်ပံပိုးမှုမှ စိမ့်စမ်းရေသွယ်ပေးထားသော်လည်း လုံလောက်မှုမရှိပါ။ရွာပေါ်တွင် တွင်းကျယ်တွင်းကျဉ်းများ တူးဖော်လျက်ပေ ၈၀-၉၀အထိ စက်သီးများဖြင့်ဆွဲငင် သုံးစွဲရပါသည်။

(ဆ) **လူငယ်နှင့်ယဉ်ကျေးမှု**

ခေတ်ရေစီးကြောင်းများတွင် မျောလိုက်၍ သရုပ်ပျက်အဝတ်အစားများဆံပင်ကာလာဆိုးမှုများ လူကြိုးများနားမည်နိုင်သည့် စကားဆန်းများ ဘန်းစကားများသုံးလာကြပါသည်။ လူမှုရေး၊ဘာသာရေး ပျော်ပွဲရွင်ပွဲများတွင် တက်ကြွစွာပါဝင်လှုပ်ရှားမှု ရှိကြသော်လည်း အသိပညာအားနဲမှုများကြောင့် ယဉ်ကျေးမှုများ ယုတ်လျော့လာသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ကပွဲခုန်ပွဲ သက

(ဇ) **အခြေခံအဆောက်အဦများ လက်လှမ်းမီမှု**

ကျေးရွာသို့ လမ်းနှစ်လမ်းရှိပြီး မြေသားလမ်းနှင့် ကျောက်ခင်းလမ်းဖြစ်ပြီး မဏိပူရမြစ်(နန်းကသဲ)ရေကြီးမှုကြောင့် ပျက်စီးသွာပါသည်။ ရွာတွင်းလမ်း(၁)မိုင်နှင့် မြို့ထွက်လမ်းမှာ ပျက်စီးနေသော်လည်း ပြန်လည်ပြုပြင်ရန် မတတ်နိုင်ကြပါ။ မဏိပူရ(နန်းကသဲ) မြစ်ရေကြီးပါက ရေဘေးရှောင်ရာတွင်အဓိကအသုံးပြုသော မြို့ထွက်လမ်း ()မိုင်အား ကောင်းမွန်စွာပြုပြင်ပေးလျှင် ပိုမိုအကျိုးရှိနိုင်မည်

ဖြစ်သည်။ လျှပ်စစ်မီးလင်းရေးအနေဖြင့် ကျေးရွာအိမ်ထောင်စုများအတွက် မဟာဓါတ်အားလိုင်းနှင့် ဝေးလွန်းသောကြောင့် မျော်လင့်ချက်နည်းပါးလျှက်ရှိပါသည်။

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေးနှင့်ပြည်သူ့လုံခြုံမှု

သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချရေးအစီအစဉ်အနေဖြင့် မီးကင်းလှည့်လည်ရေးနှင့် အပတ်စဉ် ပိုးလောက်လမ်းစစ်လုပ်ငန်းသာရှိပါသည်။ မြောက်စည်းရဲစခန်းနှင့် အချိတ်အဆက်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာနှင့်(၄)မိုင်ခန့်သာဝေးပါသည်။

၅။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့်စိန်ခေါ်မှုများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

ကျေးရွာသည် မဏ္ဍိုရဆည်မှ ရေဖြင့် ရေသွင်းစိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေယာများရှိခြင်းကြောင့် သီးနှံစုံအားရွေးချယ်ပြီး စိုက်ပျိုးရေးထုတ်လုပ်နိုင်သည်။ ငွေကြေးလိုအပ်ချက်ရှိလာလျှင် ချေးငှားနိုင်ရန် သမချေးငွေနှင့်ကျေးရွာ အဖွဲ့အစည်းများ၏ ရန်ပုံငွေများလည်းရှိပါသည်။

ပခုက္ကူ၊ မုံရွာ၊ မန္တလေးစသည့်စီးပွားရေးအချက်အချာကျသည့်ဒေသများသို့ တိုက်ရိုက်ဆက်သွယ်ထားသောကားလမ်းမကြီးများ၊ ပို့ဆောင်ဆက်သွယ်ရေးဝန်ဆောင်မှုကောင်းများလက်လှမ်းမီရာဒေသတွင်း၌ တည်ရှိပါသည်။ ဆောက်လုပ်ရေးအတွက် သဲ၊ ကျောက်များကို အလွယ်တကူရရှိနိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင်ကာလသားအဖွဲ့၊ လူပျို/အပျိုအဖွဲ့၊ မိန်းမလတ်ကြီးများအဖွဲ့၊ လူလတ်ပိုင်းများအဖွဲ့ရှိပြီး အစဉ်အဆက်လှုပ်ရှားမှုရှိသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် သာရေးနာရေးများတွင်လည်း တက်ကြွစွာ ပါဝင်လှုပ်ရှားကြသည်။

(ခ) အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့်စိန်ခေါ်မှုများ

ကျေးရွာတွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသောအဖွဲ့များရှိသော်လည်းအုပ်ချုပ်ရေးကဏ္ဍမှလွဲ၍ အဖွဲ့တခုနှင့်တခုချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ စုစည်းလုပ်ဆောင်ချက်များတွင် အားနည်းလျှက်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာလူထုအနေဖြင့် မြို့နယ်ဦးစီးဌာနများနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရာတွင် အတွေ့အကြုံနည်းခြင်း၊ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ စွမ်းရည်ဝန်ဆောင်မှုအဖွဲ့များနှင့် အလှမ်းဝေးခြင်း စသည်တို့ကလည်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးတွင် စိန်ခေါ်မှုတရပ်ဖြစ်ပါသည်။

ကျေးရွာ၏ အိမ်ထောင်စုများမှာ သီးနှံစိုက်ပျိုးရေးကိုအဓိကမှီခိုနေသော်လည်း ထပ်မံတိုးပွားလာသောအိမ်ထောင်စုများအတွက် စိုက်ပျိုးမြေထပ်မံတိုးချဲ့နိုင်သော အခွင့်အလမ်းလည်းမရှိတော့ပါ။

ဆည် မြောင်းရေရရှိသော်လည်းရေပေးဝေမှုစနစ်ပြုပြင်ရန်လိုအပ်ချက်များကြောင့် စိုက်ပျိုးရေး ဖူလုံစွာမရကြပါ။ ရေကာတာများပြုပြင်ရန်လိုအပ်ခြင်း၊ ရေပေးဝေမှုလုပ်ငန်းတွင် ပိုမိုထိရောက် အကျိုးရှိရေးအတွက် လယ်သမားစုဖွဲ့၍ စီမံခန့်ခွဲမှုလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်နိုင်ရေးစသည်တို့ ဖြစ်ပါသည်။

၆။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်မှာ ယေဘုယျအားဖြင့် လူမှုစီးပွား ဘဝဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သာယာရေးဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန မှ ကွင်းဆင်းအဖွဲ့ဖြင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများရေးဆွဲကြသောအခါ လူထုပူးပေါင်းဖော်ထုတ်သော နည်းလမ်းများဖြင့် အဆိုပါ ရည်မှန်းချက် ပန်းတိုင်နှင့် ယင်းပန်းတိုင်ရောက်ရှိရေးအကောင်အထည်ဖော် ရမည့်နည်းဗျူဟာများကို ဆွေးနွေးဖော်ထုတ်ထားခဲ့ကြပါသည်။

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ အဖွဲ့နှင့်တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းပြီး လာမည့်ငါးနှစ်တာကာ လအတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို အောက်ပါအတိုင်းချမှတ်ထားပါသည်–

- ❖ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများ၊ တိရိစ္ဆာန်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများတိုးတက်လုပ်ကိုင်လာနိုင်ခြင်းဖြင့် ကျေးရွာမိသားစုများ၏ ဝင်ငွေတိုးတက်လာရမည်။
- ❖ ပညာတတ်မြောက်မှု၊ လုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်မှုများ တိုးတက်လာခြင်းဖြင့် ကျေးရွာသူ/သားများ၏ ဝင်ငွေရှာဖွေနိုင်စွမ်းမြင့်မားလာရမည်။

(ခ) အကောင်အထည်ဖော်နည်းဗျူဟာ

လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့် စီမံကိန်းများကို အောက်ဖော်ပြပါ အကောင်အထည်ဖော်ရေးနည်းဗျူဟာများကို ကျင့်သုံး၍ စနစ်တကျဆောင်ရွက်ခြင်း အားဖြင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်များကို ရောက်ရှိမည်ဟု ယုံကြည်ပါသည်။

အထက်ပါပန်းတိုင်များသို့ ရောက်ရှိရေးအတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် အစိုးရဌာန များ၊ အခြားပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များနှင့် ဆက်တွယ်၍ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် များအား ဦးဆောင်အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်မည်ဖြစ်သည်။ ပြင်ပမှနည်းပညာ၊ ငွေကြေးစသည့် အကူ အညီများရရှိရေးအတွက် ဦးဆောင်မည်ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် ကျေးရွာအတွင်းရှိ အခြားအဖွဲ့ကော်မတီများဖြင့်လည်း ညှိနှိုင်း၍ အောက်ဖော်ပြပါအကောင်အထည်ဖော်ရန် တာဝန်များကို ခွဲဝေအပ်နှင်းဆောင်ရွက်မည်။

အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းအထောက်အကူပြုအနေအထားဖန်တီးပေးခြင်း

- ❖ ကုန်ထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးဆိုင်ရာခြေခံအဆောက်အဦးနှင့် အသုံးအဆောင်များပြည့်စုံလုံလောက်အောင်ဖန်တီးပေးခြင်း။
  (ဆည်မြောင်းတမံများပြုပြင်ပေးခြင်း၊ ကုန်ထုတ်လမ်းတံတား ဆောက်လုပ်ခြင်းစသည်)။
- ❖ ဈေးကွက်မြှင့်တင်ပေးခြင်း၊ ဖန်တီးပေးခြင်း။
- ❖ လိုအပ်သော အစိုးရမူဝါဒများ ချမှတ်ဆောင်ရွက်ခြင်း။
- ❖ ဈေးကွက်သတင်းမီဒီယာများ ထုတ်လွှင့်ခြင်း။
- ❖ ကောင်းမွန်သောသယံယူပို့ဆောင်မှု၊ ဝန်ဆောင်မှုများဖန်တီးပေးခြင်း။

လုပ်ငန်းအရင်းအနှီး

- ❖ အစိုးရဘဏ်များ၊ ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များနှင့် အသေးစားချေးငွေအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုများ လက်လှမ်းမီရေးအတွက်ဆောင်ရွက်ခြင်း။
- ❖ ကျေးရွာတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရန်ပုံငွေတည်ထောင်ခြင်း။

အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှု အတတ်ပညာကျွမ်းကျင်မှုကို ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေပြီး အငယ်စားပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းကို မြှင့်တင်၍ အလုပ်အကိုင်ဖန်တီးခြင်း

- ❖ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်ကျွမ်းကျင်သူများ မွေးထုတ်ပေးရန်နှင့်လေ့လာရေးအစီအစဉ်များ ပြုလုပ်ပေးခြင်း။
- ❖ အသေးစားစက်ရုံများတည်ဆောက်ခြင်းနှင့် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ ဖန်တီးပေးရန်။
- ❖ ကုန်ကြမ်းမှ ကုန်ချောထုတ်ယူခြင်း။
- ❖ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေခြင်း။

ကျေးလက်လူထုအခြေခံအဆောက်အဦးများဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေခြင်း

- ❖ ကျေးလက် လမ်း၊ တံတားများ ပြုပြင်တည်ဆောက်ပေးခြင်း။
- ❖ စာသင်ကျောင်း၊ ဆေးခန်း၊သန့်ရှင်းသောသောက်သုံးရေစသည်တို့ကို ပြည့်စုံလက်လှမ်းမီစေခြင်း။

၇။ စီမံကိန်း၊ စီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ

စီမံချက်များသည် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်နိုင်မည့်နည်းဗျူဟာများအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိအောင် အောက်ခြေအထိ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ စီမံကိန်းငါးနှစ်တာကာ

လကျော်လွန်ချိန်တွင် ဖော်ပြပါပန်းတိုင်များကို ပြီးမြောက်အောင်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် စီမံချက်များသည် ဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်များအဖြစ် မရှိမဖြစ် လိုအပ်ပါမည်။

(က) **ဦးစားပေးစီမံချက်များ**

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစည်းအဝေးတွင် အုပ်စုဖွဲ့ ဆွေးနွေးမှုများမှ ကျေးရွာတွင်း ဆောင်ရွက်သင့်သည့် လုပ်ငန်းခေါင်းစဉ်များ ထွက်ရှိလာပါသည်။ ၄င်းလုပ်ငန်းများအနက် ရွာသူ/သားများမှ သဘောတူရွေးချယ်ဖွဲ့စည်းထားသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ(၁၅)ဦးတို့က ဦးစားပေးရမည့် စီမံချက်များကို အမှတ်ပေးရွေးချယ်ကြပြီး ကျန်ကျေးရွာသူ/သားများက ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများကို ရွေးချယ်ခြင်းကို အတည်ပြုပေးခဲ့ကြပါသည်။ အချို့သောစီမံချက်များကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် နည်းပညာဆိုင်ရာ အသေးစိတ် အထောက်အပံ့များကို မြို့နယ်အဆင့် အစိုးရဌာနများနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ပြည့်ပြည့်ဝဝရရှိရန်လည်းလိုအပ်ပါသည်။ ကျေးရွာ၏ ဦးစားပေးစီမံကိန်းကို ကျေးရွာတွင် ရှာဖွေတွေ့ရှိ မှုများကိုအခြေခံ၍ ကျေးရွာလူထုနှင့်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် ဖော်ထုတ်ခဲ့ကြပါသည်။ ဦးစားပေး စီမံကိန်းများကို အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်–

၁။ ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းပြီးစီးအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာအသိပညာ တိုးပွားအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

၂။ မြစ်သာမြစ်ကူးတတံတား ဆောက်လုပ်ရန်၊

၃။ စာသင်ဆောင်လုံလောက်မှုမရှိခြင်း စာသင်ဆောင်အပြီးသတ်မှုမရှိ၍ စာသင်ကြားမှု ခက်ခဲခြင်း၊

၄။ ရွာတွင်းလမ်းမကြီး ကွန်ကရစ်ခင်းရန်၊

၅။ အ.ထ.က ကျောင်းဝင်းအတွင်း ကျောင်းဆောင်သစ် ဆောက်လုပ်ရန်၊

(ခ) **အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ**

အောက်ပါဇယားတွင် လုပ်ငန်းစတင်ရန်၊ပြီးဆုံးရန် ခန့်မှန်းဖော်ပြထားသည့် ဦးစားပေးစီမံချက်များ၏ အချိန်ဇယားကို ဖော်ပြထားပါသည်။ ဤအစီအစဉ်ကို နှစ်အလိုက် လိုအပ်သလို ဖြည့်စွက်ပြင်ဆင်ပြီး နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ရေးဆွဲရာတွင်လည်း ထည့်သွင်းပေးမည်–

စီမံချက်	အဆင့်	၂၀၁၉	၂၀၂၀	၂၀၂၁	၂၀၂၂	၂၀၂၃
၁။ ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းဆောက်လုပ်ခြင်း	၁	✓				
၂။မြစ်သာမြစ်ကူးတတံတား ဆောက်လုပ်ရန်၊	၂		✓			

၃။ KG ကျောင်းဆောင် ဆောက်လုပ်ခြင်း	၃			✓		
၄။ ရွာတွင်းလမ်းမကြီး ကွန်ကရစ်ခင်းခြင်း	၄				✓	
၅။ အ.ထ.က ကျောင်းဝင်းအတွင်း ကျောင်းဆောင်သစ် ဆောက်လုပ်ခြင်း	၅					✓

ကုက္ကိုလ်ကျေးရွာအုပ်စု၊ လယ်ခြားကျေးရွာ၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီဝင်များစာရင်း

စဉ်	အမည်	အဘအမည်	မှတ်ပုံတင်အမှတ်	အသက်	တာဝန်	ဖုန်းနံပါတ်
၁	ဦးသန်းပိုင်	ဦးကျော်လှ	၅/ကလထ(နိုင်)၀၃၅၈၉၉	၅၀	ဥက္ကဋ္ဌ	၀၉-၂၅၆၁၅၀၁၇
၂	ဦးစန်းလင်း	ဦးဗလ	၅/ကလထ(နိုင်)၀၃၆၄၉၄	၄၇	အတွင်းရေးမှူး	၀၉-၂၅၆၁၈၉၂၈၈
၃	ဒေါ်အိအိခိုင်	ဦးတင်ဝင်း	၅/ကလထ(နိုင်)၁၇၅၄၉၅	၃၂	စာရင်းကိုင်	၀၉-၂၅၃၃၉၉၀၈၅
၄	ဦးမျိုးငြိမ့်	ဦးသန်းညွှန့်	၅/ကလထ(နိုင်)၁၄၇၈၂၅	၃၆	ဘဏ္ဍာရေးမှူး	၀၉-၄၅၇၁၁၆၂၅၅၀
၅	ဦးသန်းဇော်	ဦးပြူးတင်	၅/ကလထ(နိုင်)၁၇၅၅၂၃	၄၅	သေ့ကိုင်(၁)	၀၉-၄၂၇၈၈၁၈၁၇
၆	ဦးဝင်းပိုင်	ဦးတင်ရ	၅/ကလထ(နိုင်)၁၂၀၀၈၇	၄၃	သေ့ကိုင်(၂)	၀၉-၂၅၄၂၂၈၅၁၂
၇	ဒေါ်ဇာဇာထွေး	ဦးအောင်ဝင်း	၅/ကလထ(နိုင်)၁၉၀၀၃၃	၂၆	အဖွဲ့ဝင်	၀၉-၄၂၂၇၈၀၉၀၈
၈	ဒေါ်ယုခိုင်ဝင်း	ဦးဝင်းပိုင်(က)	၅/ကလထ(နိုင်)၁၇၅၄၅၈	၂၉	အဖွဲ့ဝင်	၀၉-၄၀၀၅၁၂၀၃၄
၉	ဒေါ်ဌေးဌေးဝင်း	ဦးကျော်ဝင်း	၅/ကလထ(နိုင်)၁၇၅၄၆၂	၃၂	အဖွဲ့ဝင်	၀၉-၄၂၁၄၅၁၆၁၁
၁၀	ဦးနန္ဒ	ဦးစိန်သောင်း	၅/ပလန(နိုင်)၁၀၄၉၅၂	၂၈	အဖွဲ့ဝင်	၀၉-၄၅၈၆၅၀၉၂၁
၁၁	ဦးခင်ဇော်	ဦးရာသန်း	၈/ဂဂန(နိုင်)၁၀၄၀၇၆	၃၅	အဖွဲ့ဝင်	
၁၂	ဦးရွှေဌေး	ဦးထွန်းဝင်း	၅/ပလန(နိုင)၀၄၉၆၂၁	၃၇	အဖွဲ့ဝင်	၀၉-၄၂၃၃၇၂၈၃၂
၁၃	ဦးသန်းရွှေ	ဦးဗလ	၅/ကလထ(နိုင်)၀၃၆၄၄၃	၅၂	နာယက	၀၉-၄၉၂၅၁၅၀၈၂

လယ်ခြားကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာ တည်ဆောက်မှုအခြေအနေ

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေ ကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့် နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
၁	သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ ကျန်းမာရေး ပြဿနာ စိုးရိမ်ရခြင်း	ကျေးရွာတွင်းကျေးလက်ဆေး ပေးခန်းမရှိခြင်း	ရွာသူရွာသားများ၏ပံ့ပိုးကူညီ အကောင်အထည်ဖော်လိုစိတ်ရှိခြင်း	ရန်ပုံငွေအားနည်းမှု ဆေးပေးခန်းဆောက်လုပ်မှု နည်းပညာလိုအပ်ခြင်း	ကျေးလက်ရုံးသို့တင်ပြ၍ရန်ပုံငွေ တောင်းခံခြင်း၊ကျန်းမာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ခြင်း၊ အလှူရှင်များ ရှာဖွေခြင်း	ကျေးလက်ဆေးပေးခန်း ဆောက်လုပ်ခြင်း
၂	လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ခက်ခဲခြင်း	မြစ်သာမြစ်ကူးတံတား မရှိခြင်း	ရွာသူ/သားများအနေဖြင့်တံတား ဆောက်လုပ်ရန် စိတ်အားထက် သန်မှုရှိခြင်း	ရန်ပုံငွေမရှိခြင်း၊နည်းပညာ အားနည်းခြင်း	ရန်ပုံငွေရရှိရန်ရွာတွင်းအလှူ ခံခြင်း၊လမ်းဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း	မြစ်သာမြစ်ကူးတံတား ဆောက်လုပ်ခြင်း
၃	ပညာရေး ဖွံ့ဖြိုးမှု အားနည်း ခြင်း	KG ကျောင်းဆောင် မရှိခြင်း	ကျေးရွာသူ/သား ကျောင်းသား မိဘများပံ့ပိုးပေးရန် စိတ်အား ထက်သန်မှုရှိခြင်း	ရန်ပုံငွေအားနည်းခြင်း၊ ဦးဆောင်မည့်သူမရှိခြင်း	ရန်ပုံငွေရရှိရန် ရွာတွင်းအလှူခံ ခြင်း၊ ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ခြင်း	KG ကျောင်းဆောင် ဆောက်လုပ်ခြင်း
၄။	ရွာတွင်းသွားလာရေးခက်ခဲခြင်း	ကျေးရွာတွင်း လမ်းများ သွားလာရန်ခက်ခဲခြင်း	ရွာသူ/ရွာသားများမှ ကိုယ်ထူ ကိုယ်ထဖြင့်သော်လည်းကောင်း ရွာတွင်းကွန်ကရစ်လမ်းခင်းရန် ကြိုးပမ်းလိုစိတ်ရှိခြင်း	ရန်ပုံငွေအားနည်းခြင်း၊ နည်းပညာအားနည်းခြင်း	အစိုးရဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ချိတ်ဆက်ခြင်း၊ အလှူရှင်များ နှင့်ချိတ်ဆက်ရှာဖွေခြင်း၊ ကိုယ် ထူကိုယ်ထဖြင့်ကွန်ကရစ်လမ်း ခင်းနိုင်ရေးကြိုးစားခြင်း	ရွာတွင်းလမ်းမကြီး ကွန်ကရစ်ခင်းခြင်း
၅။	ပညာရေးတွင်ပညာသင်ကြား ရာ၌ နေရာထိုင်ခင်းခက်ခဲခြင်း	အ.ထ.က ကျောင်းဝန်းတွင် ကျောင်းဆောင်မလုံလောက်ခြင်း	ဆရာ/မများနှင့်ကျေးရွာသူ/သား များမိဘများမှ လုပ်အားကူညီ ဆောင်ရွက်လိုစိတ်ရှိခြင်း	ရန်ပုံငွေအားနည်းခြင်း	ပညာရေးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်ခြင်း ကျောင်းကော်မတီများမိဘများ ပူးပေါင်းအလှူငွေရှာဖွေခြင်း ဝိုင်းဝန်းကူညီဆောင်ရွက်ခြင်း	အ.ထ.က ကျောင်းဝင်းအတွင်း ကျောင်းဆောင်သစ်

						ဆောက်လုပ်ခြင်း

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အထောက်အကူပြု ဇယားများ

(၁) ကျေးရွာ လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ

(က) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

ဇယား (၁) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

အသက်အုပ်စု		ကျား	မ	စုစုပေါင်း
၁ နှစ် အောက်	နို့စို့အရွယ်	၅	၈	၁၃
၁ နှစ်မှ ၄ နှစ်	၅ နှစ်အောက်ကလေးငယ်	၂၅	၁၈	၄၃
၅ နှစ်မှ ၉ နှစ်	မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ်	၂၅	၃၁	၅၆
၁၀ နှစ်မှ ၁၄ နှစ်	အလယ်တန်းကျောင်းသားအရွယ်	၄၁	၄၅	၈၆
၁၅ နှစ်မှ ၆၄ နှစ်	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်	၂၉၇	၃၀၉	၆၀၆
၆၅ နှစ် နှင့် အထက်	သက်ကြီးရွယ်ကြီး	၁၁	၁၆	၂၇
စုစုပေါင်း		၄၀၄	၄၂၇	၈၃၁
စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု				၁၈၃

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

မှတ်ချက်။ ။ အသက်အုပ်စု ၁ နှစ်အောက် ဆိုသည်မှာ မွေးကင်းစ မှ အသက် (၁) နှစ်မပြည့်မီ အရွယ်၊ ၁ နှစ်မှ ၄ နှစ် ဆိုသည်မှာ အသက် (၁) နှစ်ပြည့် အရွယ်မှ (၅) နှစ်မပြည့်မီ အရွယ်၊ ၅ နှစ်မှ ၉ နှစ် ဆိုသည်မှာ အသက် (၅) နှစ်ပြည့်သည်မှ အသက် (၁၀) နှစ်မပြည့်မီ အရွယ်၊ ၁၀နှစ်မှ ၁၄ နှစ်ဆိုသည်မှာ အသက် (၁၀) နှစ်ပြည့်သည်မှ အသက် (၁၅) နှစ်မပြည့်မီ အရွယ်၊ ၁၅ နှစ်မှ ၆၄နှစ် ဆိုသည်မှာ အသက် (၁၅)နှစ်ပြည့်သည်မှ အသက် (၆၅) နှစ်မပြည့်မီ အရွယ်၊ အသက် ၆၅နှစ်နှင့် အထက် ဆိုသည်မှာ အသက် (၆၅) နှစ်ပြည့် အရွယ်နှင့် ၎င်းထက် အသက်ကြီးသည့် အရွယ်များကို ဆိုလိုသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။အိမ်ခြေ (၁၈၃)အိမ်တွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သော ဦးရေမှာ ကျေးရွာလူဦးရေ (၁၀)ပုံပုံလျှင် (၆)ပုံလောက်သာလုပ်နိုင်ပြီး ကျန်ဦးရေမှာကျောင်းနေအရွယ်နှင့် သက်ကြီးရွယ်အို များဖြစ်သည်။

(ခ) အလုပ်လုပ်နိုင်သူ အင်အား

(ခ-၁) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

ဇယား (၂) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင် လုပ်အား	အိမ်က ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာ ဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။)
စိုက်ပျိုးစီးပွား လုပ်ငန်းများ					
၁	**လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၉၀	၁၉၀	၀	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၉၃	၁၇၃	၀	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
၂	**တိရစ္ဆာန် မွေးမြူရေး**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် □□□□လတ် □□□□နိမ့် □
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် □□□□လတ် □□□□နိမ့် □
၃	**ငါးလုပ်ငန်း (ရေချို/ရေငန်ငါး/ပုစွန် စသော ရေသတ္တဝါများ ဖမ်းခြင်း၊ မွေးမြူခြင်း)**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
၄	သစ်တောလုပ်ငန်း				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် □လတ် □ နိမ့် □

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိက ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာ ဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင် လုပ်အား		
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ					
၅	**သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေးနှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
၆	**ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
၇	**လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့ နှင့် ရေပေးဝေရေး**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
၈	**ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၁	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
၉	**ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာနှင့် တာရှည်ခံအိမ်သုံးပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် □လတ် □ နိမ့် □

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိက ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာ ဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင် လုပ်အား		
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
၁၀	**ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
၁၁	**လက်လီ– လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၅	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
၁၂	**ဟိုတယ် နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
၁၃	**ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေး**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
၁၄	**ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ် နှင့် ငွေချေးခြင်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိက ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာ ဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင် လုပ်အား		
၁၅	**အိမ်ခြံမြေ၊ ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ ရောင်းဝယ် ငှားရမ်းခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
၁၆	**ပြည်သူဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
၁၇	**ပညာရေး**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၅	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
၁၈	**ကျန်းမာရေး**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
၁၉	**လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
၂၀	**အိမ်များတွင် အငှားလိုက်လုပ်သူများနှင့် အမျိုးအမည် မဖော်ပြနိုင်သော လုပ်ငန်းများ**				

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိက ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာ ဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစု ဝင် လုပ်အား		
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	☒
	အလုပ်သမား / ကျပန်း / ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၁၀	
၂၁	**ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
	စုစုပေါင်း				☒

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် တောင်သူလုပ်ငန်းများအဓိကထားလုပ်ကိုင်ကြပြီး လက်သမား ပန်းရံလုပ်ကိုင်သူအနည်းငယ်နှင့် ဝန်ထမ်းအနည်းငယ်သာရှိပါသည်။ တောင်သူလုပ်ငန်းအတွက် ရာသီအလိုက်အငှားလိုက်သူများလည်းရှိပြီးလုပ်သားရရှိနိုင်မှု နည်းပါးပါသည်။ တောင်သူလုပ်ငန်း ဖြင့်ရပ်တည်နိုင်မှုမြင့်မားခြင်းမရှိရခြင်းမှာ တောင်သူသီးနှံစျေးနှုန်းမတည်ငြိမ်ခြင်းနှင့် သီးနှံများ မျိုးကောင်းမျိုးသန့်မရှိ၍ ဖြစ်ထွန်းအောင်မြင်မှုနည်းပါးသောကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။ဝမ်းစာဖူလုံဖူရှိပြီး စားဝတ်နေရေးပြေလည်၍ ငွေပိုငွေလျှံများစွာ စုဆောင်နိုင်မှုမရှိပါ။ တောင်သူအငှားဖြင့် လုပ်ကိုင်သူ များမှာ ဝမ်းစာဖူလုံမှုရှိပြီးငွေပိုငွေလျှံမရှိပါ။ ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စုများအားလုံး အခြေခံဝမ်းစာ ဖူလုံမှုရှိပါသည်။

(ခ-၂) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

ဇယား (၃) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

စဉ်	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက်ပုံ	အများဆုံး (ကျပ်)		အနည်းဆုံး (ကျပ်)	
			ကျား	မ	ကျား	မ
၁	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး	နေ့စား	၅၀၀၀	၅၀၀၀	၄၀၀၀	၄၀၀၀
၂	တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေး	နေ့စား	၀	၀	၀	၀
၃	ငါးလုပ်ငန်း (ရေချို/ရေငန် ငါးဖမ်းခြင်း၊ မွေးမြူခြင်း)	နေ့စား	၀	၀	၀	၀
၄	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း	နေ့စား	၀	၀	၀	၀
၅	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	နေ့စား	၀	၀	၀	၀
၆	ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း	နေ့စား	၅၀၀၀	၅၀၀၀	၄၀၀၀	၄၀၀၀
၇	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံးပစ္စည်း များ ပြင်ဆင်ရေး	နေ့စား	၀	၀	၀	၀
၈	လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး	နေ့စား	၀	၀	၀	၀
၉	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်း ပေးသူ စသည်)	နေ့စား	၀	၀	၀	၀
၁၀	ဟိုတယ်နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း	နေ့စား	၀	၀	၀	၀

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။

မှတ်ချက် (၁) လခစား အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (လစာ ÷ ၂၂.၇၅)

(၂) နာရီတွက်ဖြင့်ရသော အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (တစ်နာရီဝင်ငွေ × ၈)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။မိမိတို့ဒေသတွင် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနဲ့ လက်သမားပန်းရံလုပ်ငန်း များသာရှိပါသည်။ လုပ်အားခများမှာ ကျားမမခွဲခြားပဲ မနက်ပိုင်း (၂၀၀၀)ညနေပိုင်း (၂၀၀၀)နှင့် လုပ်ငန်းလျှိုင်သောအချိန် စိုက်ပျိုးရိတ်သိမ်းအပြီးဖြစ်မှမနက်(၂၅၀၀) ညနေ(၂၅၀၀)ပေးကြရသည်။ လက်သမားနှင့် ပန်းရံများတွင်လည်း ကျွမ်းကျင်တစ်ရက်လုံး (၅၀၀၀)နှင့် နောက်လိုက် (၄၀၀၀) ပေးကြရသည်။ လုပ်သားအင်အား အလွယ်တကူလိုသလောက် ရရှိနိုင်ခြင်းမရှိပါ။

(ဂ) သဘာဝရင်းမြစ်များ

(ဂ-၁) စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေဧရိယာ

ဇယား (၄) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
လယ်မြေ	၂၅၂.၈၀	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐
ယာမြေ / တောင်ယာမြေ	၁၃.၀၀	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐
ဥယျာဉ်ခြံမြေ	၀.၀၀	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐
ကိုင်း / ကျွန်းမြေ	၅၈၆.၁၀	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐
ဓနိတောမြေ	၀.၀၀	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐
စားကျက်မြေ	၀.၀၀	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐
မြေလွတ် မြေလပ်	၀.၀၀	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐
စုစုပေါင်း	၈၅၁.၉	☒

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၃) လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် စာရင်းအင်းဦးစီးဌာန၊ (၄) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

မှတ်ချက်။ ။ မြေလွတ်မြေလပ် ဆိုသည်မှာ ယခင်က သီးစားခံယူလုပ်ကိုင်လာခဲ့ပြီး အကြောင်းအမျိုးမျိုး ကြောင့် စွန့်လွတ်ထားသည့် သီးစားခံယူလုပ်ကိုင်သူမရှိသော စိုက်ပျိုးရေး (သို့) မွေးမြူရေးလုပ်ကိုင်နိုင်သည့် မြေနှင့် နိုင်ငံတော်က သီးသန့်လျာထားသတ်မှတ်သည့် မြေများကို ဆိုသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာ၏ အနောက်ဖက်တွင် မြစ်သာမြစ် ကျေးရွာအရှေ့ဘက်တွင် တောင်တန်းများရှိနေခြင်းကြောင့်မြေလွတ်မြေရိုင်းများမရှိနိုင်ပါ။မြေအမျိုးအစားမှာအလယ် အလတ် တန်းစားဖြစ်ပြီး စပါးတကေလျှင်တင်း၇၀/၈၀နဲ့ ယာမြေများတွင်းနှမ်း(၅)တင်းမှ(၇)တွင်းခန့် ၄င်းပဲ (၁၀)တင်းမှ(၁၅)တင်းခန့်သာထွက်ရှိပါသည်။ကျေးရွာ၏စိုက်ခင်းပိုင်ဆိုင်မှုများသော်လည်း ပိုင်ဆိုင် သည့်လူဦးရေမှာ အနဲစုသာ ဖြစ်ပါသည်။ယာမြေပိုင်ဆိုင်သူအနည်းစုသည် မိုးလေဝသနဲ့ပိုးမွှား ဖျက်ဆီးမှုကြုံလျှင်

သီးနှံမရခြင်း(၂၀၀၀)ခုနှစ်နဲ့(၂၀၁၇)ခုနှစ်များတွင် နှမ်းသီးနှံများ လုံးဝမရရှိခြင်း သီးနှံစျေးနှုန်းများ နိမ့်ကျခြင်းများကြုံတွေ့ခဲ့ရပါသည်။

(ဂ-၂) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ

ဇယား (၅) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ

အမျိုးအစား	**ကျေးရွာနှင့် အနီးပတ်ဝန်းကျင်တွင် သဘာဝအတိုင်း တွေ့ရှိနိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)**	**အသုံးချနိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)**
သတ္တုနှင့် အခြားတွင်းထွက်သယံဇာတများ (ဓာတ်ငွေ့၊ ရေနံ၊ ကျောက်မျက် စသည်။)	များ□□□□ သင့် □□ နည်း□□ မရှိ□□	လွယ်□□ ခက် □ အသုံးမပြုနိုင်ပါ □
ကျောက်၊ သဲ၊ ကျောက်စရစ်စသည်များ	များ□□□□ သင့် □□□ နည်း□□ မရှိ□□	လွယ်□□ ခက် □ အသုံးမပြုနိုင်ပါ □
သဘာဝ အပင်မျိုးစိတ်များ (နွားစာ၊ဆေးဘက်ဝင်အပင်များ)	များ□□□□ သင့်□□□□ နည်း□□ မရှိ□□	လွယ်□□□□□□□ခက် □ အသုံးမပြုနိုင်ပါ □
သဘာဝ တိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ	များ□□□□ သင့် □□ နည်း□□ မရှိ□□	☒

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ သစ်တောဦးစီးဌာန၊ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေး ဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။တွင်းထွက်သံယံဇာတများဖြစ်သော ဓါတ်ငွေ့ရေနံ၊ ကျောက်မျက် ရတနာများ မရှိသော်လည်း ထုံးကျောက်၊ကျောက်မီးသွေး သစ်တောများရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ၁၉၈၈မတိုင်ခင်ကာလများတွင်နိုင့်ငံတော်အစိုးရမှ(၃)နှစ်တစ်ကြိမ်သစ်ထုတ်ပါသည်။နောက်ပိုင်းတွင် ကုမ္ပဏီများအား သစ်ကွက်လိုက်ရောင်းချခြင်း၊ဒေသအနီးအနားမှ ချိန်းဆောထိုးသူများကြောင့် သစ်တောများပြန်းတီးလာသည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဃ) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

ဇယား (၆) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

အကြောင်း အရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ်ရှိသောအိမ်ထောင်စု	မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စု	အလွန်မပြေလည်သောအိမ်ထောင်စု
မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	များ	အသင့်အတင့်	နည်း	အလွန်နည်း (သို့) မရှိ
အိမ်အခြေအနေ	အလွန်ကောင်း	အသင့်အတင့် ကောင်း	ညံ့	အလွန်ညံ့
ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် ဆိုင်သော ပိုင်ဆိုင်မှု	များ	အသင့်အတင့်	နည်း	မရှိ
အဓိကစီးပွားရေး လုပ်ငန်း	စီးပွား (ဝင်ငွေ) အလွန်ကောင်း	စီးပွား (ဝင်ငွေ) အသင့်အတင့်	စီးပွား (ဝင်ငွေ) နည်း	စီးပွား (ဝင်ငွေ) အလွန်နည်း
အိမ်ထောင်စု	၄	၆၇	၁၁၂	၀

ရင်းမြစ် ... (၁) ကျေးရွာလုံးကျွတ် အစည်းအဝေးပြုလုပ်ခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။မြေယာမဲ့များသော်လည်း လယ်လုပ်ငန်းများ ရာသီအလိုက်ရှိနေခြင်း အိမ်ဆိုင်အသေးလေးများဖွင့်ထားခြင်း တောင်သူကျေးလက်ရွာများဖြစ်သည့်အတွက် ဟင်းသီး ဟင်းရွက် များမဝယ်ယူရခြင်း ကျန်းမာရေးကူညီမှု၊ နာရေးကူညီမှု ထောက်ပံမှုများကြောင့် အလွန် အဆင်မပြေသောမိသားစုများမတွေ့ရပါ။ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စုတိုင်းလိုလိုတွင်ဆိုင်ကယ် ရှိပါသည်။ သို့သော်စီးပွားရေးအခြေအနေပေါ် မူတည်၍ ဆိုင်ကယ်အကောင်း၊အဆိုးကွာဟမှုရှိ ပါသည်။

(c) ထိခိုက်လွယ်မှု

(c-၁) ဝမ်းစာ ဖူလုံမှု

ဇယား (၇) ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံး နှစ်နပ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ (ဥစ္စာ ဓနအဆင့် "၃" နှင့် "၄" အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းစီ)

အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စု အရေ အတွက်	ဖြေရှင်းသည့် နည်းဗျူဟာ (ဖြေရှင်းနည်း တစ်ခုစီအလိုက် အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်များကို ဖော်ပြရန်)
၃ လအောက် ဝမ်းစာဖူလုံမှု	၂၂	အခြားအစာပြောင်းလဲစား = ၀ အစာလျှော့စား = ၀ အထောက်အပံ့ယူ = ၂၀ ချေးယူ = ၂ လုပ်အားခကြိုယူ = ၀
၃ လနှင့် ၆ လကြား ဝမ်းစာဖူလုံမှု	၈၀	အခြားအစာပြောင်းလဲစား = ၀ အစာလျှော့စား = ၀ အထောက်အပံ့ယူ = ၄၀ ချေးယူ = ၁၅ လုပ်အားခကြိုယူ = ၂၅
၆ လ မှ ၁၂ လအထိ ဝမ်းစာဖူလုံမှု	၆၇	အခြားအစာပြောင်းလဲစား = ၀ အစာလျှော့စား = ၀ အထောက်အပံ့ယူ = ၅၀ ချေးယူ = ၁၇ လုပ်အားခကြိုယူ = ၀

ရင်းမြစ်..ဥစ္စာဓနအဆင့် "၃" နှင့် "၄" အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းစီအား စစ်တမ်း ကောက်ယူခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာ၏ (၁၀)ပုံ(၁)ပုံခန့်သာ အထောက်အပံ့ ယူငွေချေးငွေငှားကင်း ကြသည်။ ကျန်မိသားစုများမှာ ချေးငွေများနဲ့မကင်းလွတ်ကြပါ။ အနည်းဆုံးနိုင်ငံတော်၏ စိုက်ဘဏ်သမဝါယမမှငွေချေးငှားရပါသည်။ မြေယာနည်းသောတချို့နဲ့မြေယာမဲ့ပုဂ္ဂိုလ်များအနေဖြင့် ကျေးရွာရွာတွင်း ငွေချေးငှားရသလို လုပ်အားခကြိုယူရသူများလည်းရှိပါသည်။ အစားလျော့စား၊ အခြားအစာပြောင်းလဲစားသောက်ခြင်းများ မတွေ့ရှိရပါ။

(၄-၂) ကူညီစောင့်ရှောက်မှု အထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၈) ကူညီစောင့်ရှောက်မှု အထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှု အခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	ကျား	မ	ပေါင်း
မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိသော သက်ကြီးရွယ်အို ၆၄ နှစ်နှင့်အထက်	၀	၀	၀
မိသားစု/ရပ်ရွာ၏စောင့်ရှောက်မှုမရှိသော မသန်စွမ်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ်	၀	၀	၀
	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်		
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့် အမျိုးသမီးဦးဆောင် အိမ်ထောင်စု			၀
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့် မုဆိုးဖို/ တစ်ခုလပ် အိမ်ထောင်စု			၀
အခြားဒေသသို့ ကြာမြင့်စွာ သွားရောက် နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေသည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု			၀

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ လယ်ခြားကျေးရွာတွင် (၆၄)နှစ် မသန်စွမ်းသော ပုဂ္ဂိုလ်မရှိပါ။ ရွာငယ်လူနဲ့စုဖြစ်သည့်အတွက်ကြောင့်လည်း ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ အိမ်ထောင်ပျက်စီးသွားသော တခုလပ်မုဆိုးဖို မုဆိုးမများရှိပါသည်။ဆိုးဆိုးရွားရွားရှာဖွေစားသောက်ရသောမိသားစုမရှိပါ။ကျန်ရစ်သောသားသမီး များစွန့်ခွာကာ တစ်နယ်တစ်ကျေးသွားရောက်လုပ်ကိုင်နေသော မုဆိုးဖိုများမတွေ့ရပါ။ သားသမီး များမှသာလျှင် သွားရောက်၍ ငွေကြေးထောက်ပံ့မှုများသာ တွေ့ရှိရပါသည်။

(၄-၃) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၉) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှု အမျိုးအစား(အခြေအနေ)	ထိခိုက်လွယ်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
၁	စားနပ်ရိက္ခာ မဖူလုံမှု	မြင့်□□လတ်□□□နိမ့်□□□□မရှိ□□
၂	သဘာဝရင်းမြစ် ရှားပါးမှု (မြေ၊ စိုက်ပျိုးရေ)	မြင့်□□□□□□□□လတ်□□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□□မရှိ□□
၃	ရေကြီးခြင်း	မြင့်□□□□□□□□လတ်□□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□□မရှိ□□
၄	မိုးခေါင်ခြင်း	မြင့်□□□□□□□□လတ်□□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□□မရှိ□□
၅	အအေးလွန်ကဲခြင်း	မြင့်□□□□□□□□လတ်□□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□□မရှိ□□

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှု အမျိုးအစား(အခြေအနေ)	ထိခိုက်လွယ်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
၆	မုန်တိုင်း	မြင့်□□□□□□□□လတ်□□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□□မရှိ□□
၇	ငလျင်	မြင့်□□□□□□□□လတ်□□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□□မရှိ□□
၈	မီးဘေး	မြင့်□□□□□□□□လတ်□□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□□မရှိ□□
၉	ဆားငန်ရေဝင်မြေ	မြင့်□□□□□□□□လတ်□□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□□မရှိ□□
၁၀	မြေပြိုခြင်း၊ မြေဆီလွှာ ပျက်ယွင်းမှု	မြင့်□□□□□□□□လတ်□□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□□မရှိ□□
၁၁	သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း	မြင့်□□□□□□□□လတ်□□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□□မရှိ□□
၁၂	၄က်ဖျားရောဂါ	မြင့်□□□□□□□□လတ်□□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□□မရှိ□□
၁၃	တီဘီရောဂါ	မြင့်□□□□□□□□လတ်□□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□□မရှိ□□
၁၄	ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ	မြင့်□□□□□□□□လတ်□□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□□မရှိ□□
၁၅	ပြည်တွင်း ပဋိပက္ခ	မြင့်□□□□□□□□လတ်□□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□□မရှိ□□
၁၆	တိရစ္ဆာန် ကူးစက်ရောဂါ ကျရောက်မှု	မြင့်□□□□□□□□လတ်□□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□□မရှိ□□
၁၇	လူကုန်ကူးခြင်း	မြင့်□□□□□□□□လတ်□□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□□မရှိ□□
၁၈	ဝေးလံခေါင်သီ/လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေး ခက်ခဲ စသည်	မြင့်□□□□□□□□လတ်□□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□□မရှိ□□

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုဆိုရာ၌ ကျေးရွာတွင် စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံခြင်း၊ ရေကြီးခြင်း၊ မိုးခေါင်ခြင်းစသည့်အခြေအနေများ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းရှိပါက ယင်းဖြစ်စဉ်များအတွက် ကျေးရွာသူရွာသားများ ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ရှိနိုင်ပါသလား။ ထိခိုက်မှုရှိပါက ကျေးရွာ၏ မည်သို့ သော အိမ်ထောင်စုများနှင့် အိမ်ထောင်စုမည်မျှ ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံစားကြရပါသလဲ။ (ဥပမာ။ ။

အိမ်ထောင်စု ၁၀၀ တွင် ၂၅ အိမ်ထောင်စု အောက် - နိမ့်

အိမ်ထောင်စု ၁၀၀ တွင် ၂၅ မှ ၅၀ အိမ်ထောင်စု - လတ်

အိမ်ထောင်စု ၁၀၀ တွင် ၅၀ အိမ်ထောင်စု အထက် - မြင့်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှု အနည်းငယ်ရှိပါသည်။ လိုအပ်လျှင် လုပ်အားခ ကြိုယူခြင်းဖြင့်လည်းကောင်းဖြေရှင်းကြရသည်။ မိုးခေါင်ခြင်းရှိပါသည်။ ရေကြီးခြင်းများရှိသော် လည်း နှမ်းတသီးသာပျက်စီးနိုင်ပြီး ကျန်သောသီးနှံနှင့်ကျွဲနွားလူအိုးအိမ်များ ပျက်စီးခြင်းမရှိပါ။ မြစ်သာမြစ်ကမ်းဘေးတွင်ရှိနေခြင်းကြောင့် မြေပြိုခြင်း၊ မြေဆီလွှာပျက်စီးခြင်း ရှိပါသည်။ ကိုင်းကျွန်းယာမြေများ ပျက်စီးခြင်းကြောင့် မြေမဲ့သွားသော တောင်သူများလည်း ရှိပါသည်။ မြေပြိုခြင်းရှိသလို ကျွန်းပေါ်သောနေရာများလည်းရှိပါသည်။ သို့သော် ဆုံးရှုံးသွားသော တောင်သူအနေဖြင့် အစားထိုးမရရှိပါ။ ထွက်ပေါ်လာသောကိုင်းကျွန်းများကို သက်ဆိုင်ရာမြေစာရင်း ဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်၍ ငွေကြေးတတ်နိုင်သူများအား တာဝန်ချပေးပါသည်။ ငှက်ဖျား၊ တီဘီရောဂါများ အနည်းအကျဉ်းရှိပါသည်။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲမှုကြောင့် သီးနှံစျေးနှုန်း များကွာဟမှုရှိပါသည်။ ရွာခြင်းဆက်လမ်းများရှိသော်လည်း မြေသားလမ်းများဖြစ်ခြင်းကြောင့် မိုးရာသီကာလတွင် အင်မတန်ခက်ခဲပါသည်။ မြစ်ကူးတံတားမရှိခြင်းကြောင့် ဆေးရုံဆေးခန်းပို့ ရသော လူနာများအတွက်သော်လည်းကောင်း သတ်မျှတ်ချိန်ရောက်အောင် သွားရသောဝန်ထမ်းများ၊ အစည်းအဝေးသွားရသော တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်များအနေဖြင့် အင်မတန်ခက်ခဲပါသည်။ လှေကူးတို့နဲ့ သွား၍ ရသည်ဆိုသော်လည်း ရေကျချိန်တွင် ရွံ့တောနွံတောမှဖြတ်ကာ သွားလာရသည်။ ကုန်တင်ကားများသွားလာရန် တံတားမဟုတ်သော်လည်း ဆိုင်ကယ်၊သုံးဘီးလူ နွေမိုးဆောင်း သွားလာနိုင်သော ကြိုးတံတားရှိရန်လိုအပ်ပါသည်။ ကိုယ်ထူကိုယ်ထမလုပ်နိုင်ကြ၍ သက်ဆိုင် ရာဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်သည်။

(၄-၄) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ

ဇယား (၁၀) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်လွယ်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
၁	လူငယ်	မြင့်□□လတ်□□နိမ့်□□□မရှိ□□
၂	အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	မြင့်□□□□□□လတ်□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□မရှိ□□
၃	မြေယာမဲ့၊ ဆင်းရဲသားတောင်သူ	မြင့်□□လတ်□□□နိမ့်□□မရှိ□□
၄	သဘာဝဘေးဒဏ် ဆိုးရွားစွာ ကျရောက်နိုင်သော အိမ်ထောင်စု/ ကူးစက်ရောဂါ ထူပြောသောဒေသတွင် နေထိုင်သူ	မြင့်□□□□□□□လတ်□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□မရှိ□□
၅	မြစ်ကမ်းဘေး နေထိုင်သူများ	မြင့်□□□□□□□လတ်□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□မရှိ□□

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်လွယ်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
၆	မတော်တဆမှုဖြစ်နိုင်ခြေများသော နေရာ (Prone to accident) တွင် နေထိုင်သူများ	မြင့်□□□□□□□လတ်□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□မရှိ□□
၇	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွာရွှေ့ပြောင်းခံရသူများ (IDP)	မြင့်□□□□□□□လတ်□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□မရှိ□□
၈	မြေနိမ့်ပိုင်း နေထိုင်သူများ	မြင့်□□□□□□□လတ်□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□မရှိ□□
၉	ငါးကန်ပိုင်ရှင်များ	မြင့်□□□□□□□လတ်□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□မရှိ□□
၁၀	လက်လုပ်လက်စားများ၊ ကျပန်းများ	မြင့်□□□□□□□လတ်□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□မရှိ□□
၁၁	လူနည်းစုလူမျိုးများ	မြင့်□□□□□□□လတ်□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□မရှိ□□
၁၂	ဒေသတွင်းပဋိပက္ခ ဧရိယာတွင် နေထိုင်သူများ	မြင့်□□□□□□□လတ်□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□မရှိ□□
၁၃	နယ်စပ်ဒေသတွင် နေထိုင်သူများ	မြင့်□□□□□□□လတ်□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□မရှိ□□
၁၄	ရွှေတွင်းလုပ်သားများ	မြင့်□□□□□□□လတ်□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□မရှိ□□
၁၅	ဆေးစွဲသူများ	မြင့်□□□□□□□လတ်□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□မရှိ□□
၁၆	ကူးစက်ရောဂါရနိုင်ခြေရှိသောသူများ	မြင့်□□□□□□□လတ်□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□မရှိ□□
၁၇	လှည့်လည်သွားလာ၍ ဈေးရောင်းသူများ	မြင့်□□□□□□□လတ်□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□မရှိ□□
၁၈	နေရပ်ပြန် အခြေချသူများ	မြင့်□□□□□□□လတ်□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□မရှိ□□
၁၉	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ	မြင့်□□□□□□□လတ်□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□မရှိ□□
၂၀	ကားမောင်းပြီး အသက်မွေးသူများ	မြင့်□□□□□□□လတ်□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□မရှိ□□

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ ကျေးရွာရှိ လူငယ်များ၊ အမျိုးသမီးဦးဆောင်သောအိမ်ထောင်စုများ စသည်တို့သည် မည်သို့သောအခြေအနေများတွင် လွယ်လွယ်ကူကူ ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ရှိနိုင်ပါသလား။ ထိခိုက်မှုရှိပါက မည်မျှအထိ ထိခိုက်ကြပါသနည်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ လူငယ်များ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုမှာ အနာဂတ်တွင် ဆိုးဝါးနိုင်သည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ အတန်းပညာများတတ်မြောက်သော်လည်း အသိပညာနားလည်မှုမရှိကြပါ။ အလုပ် အကိုင်ရှားပါးခြင်းကြောင့်လည်း စိတ်လေခြင်းများဖြစ်ပေါ်နေပါသည်။ အတန်းပညာတတ်မြောက် သည့်အတွက် ကြုံရာအလုပ်ကို မလုပ်ချင်ဘဲလုပ်ငန်းမရှိသည့်အတွက် မိဘပိုက်ဆံ ထိုင်ဖြုန်း ပြီး အနာဂတ်ပြောက်နေကြသည်။ ဖုန်းတွေလွယ်လွယ်ကူကူ ဈေးပေါပေါရ၍လည်း လူတိုင်းလိုလို ဖုန်းကိုင်၍ လိုင်းတက်ပြီးအချိန်ဖြုန်းလျှက်ရှိသည်။ အလုပ်ချိန်ဆိုတာထက် စားချိန်အိပ်ချိန်မမှန် ကြတော့ပါ။ စာအုပ်စင်မှ စာအုပ်များမှာလည်း ဖတ်သူမဲ့၍ ဖုန်တက်နေကြသည်။ လူငယ်တွေ စာမဖတ်ကြ အသိတရားများ ကင်းပြောက်ကာ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေးလူမှုရေး၊ နိမ့်ကျက ကျေးရွာ တွင်သာမက နိုင်ငံအတွက်ပါ ထိလွယ်ခိုက်လွယ်ဖြစ်နေရသည်။ စာပေလ့လာခြင်း မရှိတော့သည့် အတွက် တခြားနိုင်ငံများရဲ့ တိုးတက်မှုကို မသိကြတော့ပါ။ အလုပ်အကိုင်မရှိပမဲ့ စားဝတ်နေရေး ကိစ္စများအကြောင့် နောက်ဆုံးရရာအလုပ်ဝင်လုပ်ရန် ပြည်တွင်းပြည်ပထွက်ခွါကာ ရရာအလုပ် ဝင်လုပ်၍ လူငယ်အမျိုးသားအမျိုးသမီးများ ပျက်စီးထိခိုက်မှုတွေ့ ရှိနေကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိ ရသည်။

(၂(ကျေးရွာ၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

(က(ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ အခြေအနေ

(က(၁– ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ (၁၁)

စဉ်	အဖွဲ့အစည်း အမည်	အမျိုးအစား (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်းတာဝန် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့် အထက် ရွေးနိုင်သည်။)	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
			ကျား	မ	ပေါင်း		
၁	ဂေါပကအဖွဲ့	၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐	၂၁	၀	၂၁	ပညာရေး☐☐ ငွေကြေး☐☐ ကျန်းမာရေး☐☐ ဘာသာရေး☐☐☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး☐☐ သာရေး၊နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး☐☐	ကောင်း☐☐ သင့်☐☐ ညံ့☐☐

စဉ်	အဖွဲ့အစည်းအမည်	အမျိုးအစား (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်းတာဝန် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့် အထက် ရွေးနိုင်သည်။)	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
			ကျား	မ	ပေါင်း		
						လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး□□	
၂	အမျိုးသားအမျိုးသမီးလုငယ်အဖွဲ့	၁ □ ၂ □ ၃ □	၀	၀	၀	ပညာရေး□□□ငွေကြေး□□ ကျန်းမာရေး□□ဘာသာရေး□□□ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး□□ သာရေး၊နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး□□ လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး□□	ကောင်း□□ သင့်□□ ညံ့□□
၃	စန္ဒကူးပရိဟိတအဖွဲ့	၁ □ ၂ □ ၃ □	၁၂	၂၁	၃၃	ပညာရေး□□□ငွေကြေး□□ ကျန်းမာရေး□□ဘာသာရေး□□□ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး□□ သာရေး၊နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး□□ လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး□□	ကောင်း□□ သင့်□□ ညံ့□□
၄	ကျန်းမာရေးအဖွဲ့	၁ □ ၂ □ ၃ □	၅	၇	၁၂	ပညာရေး□□□ငွေကြေး□□ ကျန်းမာရေး□□ဘာသာရေး□□□ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး□□ သာရေး၊နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး □ လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး□□	ကောင်း□□ သင့်□□ ညံ့□□

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

အုပ်စုအမျိုးအစား

(၁) စီးပွားရေးအခြေခံသောအုပ်စု- လယ်သမားအဖွဲ့၊ ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့ စသည့်။

(၂) လူမှုရေးအဖွဲ့ - ဥပမာ - အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊ လူငယ်အဖွဲ့၊ ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့။

(၃) ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာ၏လူမှုကူညီးရေးအဖွဲ့သီးသန့်ဖွဲ့စည်းထားခြင်း မရှိပါ။ အမျိုး သမီး/သားလူလတ်မိန်းမလတ်များမှ သာရေးနာရေးများ ကူညီဆောင်ရွက်ကြသည်။ ပညာရေးနှင့် အခြားကူညီမှု ၊ကျန်းမာရေးနှင့် အခြားကူညီမှုမျိုးရှိကြသော်လည်း သာရေးနာရေးများတွင် တစ်ရွာ လုံလိုလိုကူညီကြသည်။

(က-၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အစည်း အမျိုးအစား (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)	အဖွဲ့အစည်း၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် အစီအစဉ် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်ရွေးနိုင်သည်)
၁		၁ □□၂ □□၃ □□၄ □ ၅ □□၆ □□၇ □	ပညာရေး □□ငွေကြေး □□ကျန်းမာရေး □□ဘာသာရေး □□စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး □□သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး □
၂		၁ □□၂ □□၃ □□၄ □ ၅ □□၆ □□၇ □	ပညာရေး □□ငွေကြေး □□ကျန်းမာရေး □□ဘာသာရေး □□စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး □□သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး □
၃		၁ □ ၂ □□၃ □□၄ □ ၅ □□၆ □□၇ □	ပညာရေး □□ငွေကြေး □□ကျန်းမာရေး □□ဘာသာရေး □□စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး □□သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး □
၄		၁ □□၂ □□၃ □□၄ □ ၅ □□၆ □□၇ □	ပညာရေး □□ငွေကြေး □□ကျန်းမာရေး □□ဘာသာရေး □□စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး □□သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး □
၅		၁ □□၂ □□၃ □□၄ □ ၅ □□၆ □□၇ □	ပညာရေး □□ငွေကြေး □□ကျန်းမာရေး □□ဘာသာရေး □□စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး □□သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး □
၆		၁ □□၂ □□၃ □□၄ □ ၅ □□၆ □□၇ □	ပညာရေး □□ငွေကြေး □□ကျန်းမာရေး

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အစည်း အမျိုးအစား (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)	အဖွဲ့အစည်း၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် အစီအစဉ် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်ရွေးနိုင်သည်)
			??ဘာသာရေး ??စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ??သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ?

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။

(၁) ဘာသာရေးနှင့်ပတ်သက်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ) (ဥပမာ – ဓမ္မစကူးလ် ဖောင်ဒေးရှင်း၊ Christian Aid Missions စသည်)

(၂) အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ပြည်ပ) (ဥပမာ – Care International, Save the Children, Gret, Pact Myanmar စသည်)

(၃) အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်း

(၄) နိုင်ငံအများ၏ ရန်ပုံငွေဖြင့်ဆောင်ရွက်သော ဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ–ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၊ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)

(၅) နိုင်ငံတစ်ခု၏ ရန်ပုံငွေဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသော ဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ GIZ, UKAid, USAid, စသည်)

(၆) ပရဟိတအဖွဲ့ (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)

(၇) ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ

နိုင်ငံတော်မှ ဒေသအကျိုး၊ ပြည်သူ့အကျိုးကို ထိရောက်စွာထမ်းဆောင်နိုင်စေရန်အလို့ငှာ ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေ၊ လမ်းညွှန်ချက်များဖြင့် ပြဋ္ဌာန်းကာ ဖွဲ့စည်းပေးထားနေသော အဖွဲ့အစည်း၊ အသင်း အဖွဲ့များ (ဥပမာ – သမဝါယမဦးစီးဌာန၏ သမဝါယမအသင်း၊ ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာန၏ မြစိမ်းရောင် စသည်) တို့ကို ဤဇယားတွင် ထည့်သွင်းဖော်ပြခြင်း မပြုပါရန်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်းဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသောပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများမရှိပါ။

(ခ) စီးပွားရေးနှင့် အသက်မွေးမှု အခြေအနေ

(ခ-၁) သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး

(၁) စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား (၁၃) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှုအရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင် သတ်မှတ်ချက်
၁	မြေယာမဲ့	၁၀၂	မြေမဲ့ယာမဲ့
၂	၂.၅ ဧကအောက်	၃၀	ဆင်းရဲသားတောင်သူ
၃	၂.၅ ဧကမှ ၅ ဧကကြား	၁၅	တောင်သူငယ်
၄	၅ ဧကမှ ၁၂.၅ ဧကကြား	၁၉	တောင်သူလတ်
၅	၁၂.၅ ဧက အထက်	၁၇	တောင်သူကြီး
ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စုစုစုပေါင်း		၁၈၃	☒

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ တောင်သူရွာဆိုသော်လည်း မြေယာပိုင်ဆိုင်မှုဦးရေမှာ နည်းပါးပါသည်။ စာသင်ကြားမှုဦးရေနည်းခြင်း အသိပညာနည်းခြင်းတို့ကြောင့် တောင်သူကြီးများအားမှီခိုကာ တောင်သူ လုပ်ငန်းကိုသာ လုပ်ကိုင်ကြရသည်။မြေလွတ် မြေရိုင်းများတောင်သူရွာဆိုသော်လည်း မြေယာပိုင်ဆိုင်မှုဦးရေမှာ နည်းပါးပါသည်။စာသင်ကြားမှုဦးရေနည်းခြင်း အသိပညာနည်းခြင်း တို့ကြောင့် တောင်သူကြီးများအား မှီခိုကာတောင်သူလုပ်ငန်းကိုသာ လုပ်ကိုင်ကြရသည်။မြေလွတ် မြေရိုင်းများတောင်သူရွာဆိုသော်လည်း မြေယာပိုင်ဆိုင်မှုဦးရေမှာနည်းပါးပါသည်။ စာသင်ကြားမှု ဦးရေနည်းခြင်း အသိပညာနည်းခြင်းတို့ကြောင့် တောင်သူကြီးများအား မှီခိုကာတောင်သူ လုပ်ငန်းကိုသာလုပ်ကိုင်ကြရသည်။မြေလွတ်မြေရိုင်းများမရှိခြင်းကြောင့်တိုးချဲ့စရာမရှိခြင်းမြေလွတ် တကွက်၏တန်ကြေးများခြင်းကြောင့် နောင်အနာဂတ်တွင် မြေရှင်များသာ ပိုင်ဆိုင်မှုပိုများလာပြီး မြေယာမဲ့ တောင်သူများပိုများလာမည်ကပို လေ့လာတွေ့ရှိမိပါသည်။

(၂) အစိုးရနှင့် ပုဂ္ဂလိက ရေအရင်းအမြစ်များမှ ရေသွင်းနိုင်သည့် ဧရိယာ

ဧယား (၁၄) ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ်နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ

စဉ်	အရင်းအမြစ်	ရေသောက် (ဧက)	ရေရရှိနိုင်မှု	
			တစ်နှစ်ပတ်လုံး/ ရာသီအလိုက် (မှန်ရာ တစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)	လုံလောက်မှု (ရှိ/မရှိ) (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)

စဉ်	အရင်းအမြစ်	ရေသောက် (ဧက)	ရေရရှိနိုင်မှု	
			တစ်နှစ်ပတ်လုံး/ ရာသီအလိုက် (မှန်ရာ <u>တစ်ခုကိုသာ</u> ရွေးရန်)	**လုံလောက်မှု (ရှိ/မရှိ)** (မှန်ရာ<u>တစ်ခုကိုသာ</u>ရွေးရန်)
၁	ဆည်	၀.၀၀	တစ်နှစ်ပတ်လုံး □ ရာသီအလိုက် □ မဖြေဆိုပါ □	ရှိ □ မရှိ □ မဖြေဆိုပါ□
၂	ရေလွှဲဆည်	၀.၀၀	တစ်နှစ်ပတ်လုံး □ ရာသီအလိုက် □ မဖြေဆိုပါ □	ရှိ □ မရှိ □ မဖြေဆိုပါ□
၃	မြစ်ရေတင် စီမံကိန်း	၀.၀၀	တစ်နှစ်ပတ်လုံး □ ရာသီအလိုက် □ မဖြေဆိုပါ □	ရှိ □ မရှိ □ မဖြေဆိုပါ□
၄	ရေသွင်းမြောင်း	၂၅၂.၈၀	တစ်နှစ်ပတ်လုံး □ ရာသီအလိုက် □ မဖြေဆိုပါ □	ရှိ □ မရှိ □ မဖြေဆိုပါ□
၅	အဝီစိတွင်း	၀.၀၀	တစ်နှစ်ပတ်လုံး □ ရာသီအလိုက် □ မဖြေဆိုပါ □	ရှိ □ မရှိ □ မဖြေဆိုပါ□
၆	လက်ငင်း ရေတွင်း	၀.၀၀	တစ်နှစ်ပတ်လုံး □ ရာသီအလိုက် □ မဖြေဆိုပါ □	ရှိ □ မရှိ □ မဖြေဆိုပါ□
၇	စိမ့်စမ်းရေ	၀.၀၀	တစ်နှစ်ပတ်လုံး □ ရာသီအလိုက် □	ရှိ □ မရှိ □

စဉ်	အရင်းအမြစ်	ရေသောက် (ဧက)	ရေရရှိနိုင်မှု	
			တစ်နှစ်ပတ်လုံး/ ရာသီအလိုက် (မှန်ရာ တစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)	လုံလောက်မှု (ရှိ/မရှိ) (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)
			မဖြေဆိုပါ □	မဖြေဆိုပါ□
၈	ချောင်းရေ	၀.၀၀	တစ်နှစ်ပတ်လုံး □ ရာသီအလိုက် □ မဖြေဆိုပါ □	ရှိ □ မရှိ □ မဖြေဆိုပါ□

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေး ဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာ၏လယ်မြေများအားလုံးကို နွားချောင်းမှ ဖောက်လုပ်ထားသော ရေသွင်းမြောင်းမှ အသုံးပြုထားသည်။နွားချောင်းမှာ တောင်များပတ်ပတ်လည်မှ စီးဆင်းလာသဖြင့် ရေစီးကြမ်းပြီးတစ်ခါတစ်ရံ ဆည်များကျိုးပေါက်သွားသည်။ အမြဲတစေစီးဆင်းနေသောချောင်း မဟုတ်၍ ဇွန်၊ဇူလိုင် မိုးရွာချိန်တွင် ရေအသုံးပြုနိုင်ပြီး ဇန်နဝါရီလနောက်ပိုင်း ရေအသုံးပြု၍ မရတော့ပါ။

(၃) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ဧယား (၁၅) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

သီးနှံ	စုစုပေါင်း စိုက်ဧက	တစ်ဧက အထွက်နှုန်း				သီးနှံ စိုက်ပျိုး သည့် ကာလ		သွင်းအားစု လိုအပ်ချက် (မှန်ရာတစ်ခုကို သာ ရွေးရန်)	အမြတ် ရရှိနိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကို သာ ရွေးရန်)
		ယူနစ်	အနည်းဆုံး	အများဆုံး	ပျမ်းမျှ	မှ	ထိ		
စပါး	၂၅၃	တင်း	၇၀	၈၀	၇၅	ဇူလိုင်	သြဂုတ်	မြင့်□လတ်□□နိမ့် □	မြင့်□□လတ်□□နိမ့် □□
ပဲ	၅၁၆	တင်း	၁၀	၁၅	၁၂.၅	အောက်တိုဘာ	နိုဝင်ဘာ	မြင့်□လတ်□□နိမ့် □	မြင့်□□လတ်□□နိမ့် □□
နှမ်း	၅၁၆	တင်း	၅	၇	၆	မေ	ဇွန်	မြင့်□လတ်	မြင့်□□လတ်

သီးနှံ	စုစုပေါင်း စိုက်ကေ	တစ်ကေ အထွက်နှုန်း				သီးနှံ စိုက်ပျိုး သည့် ကာလ		သွင်းအားစု လိုအပ်ချက် (မှန်ရာတစ်ခု ကို သာ ရွေးရန်)	အမြတ် ရရှိနိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခု ကို သာ ရွေးရန်)
		ယူနစ်	အနည်းဆုံး	အများဆုံး	ပျမ်းမျှ	မှ	ထိ		
								??နိမ့် ?	???နိမ့် ?
ကုလားပဲ	၂၄၀	တင်း	၁၀	၁၅	၁၂.၅	ဒီဇင်ဘာ	ဧနဝါရီ	မြင့်?လတ် ??နိမ့် ?	မြင့်?လတ် ???နိမ့် ?

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။မိုးလေဝသနှင့်ရောင်းစျေးအပေါ်မှီခိုခြင်း လုပ်ရသည့်အတွက် အမြတ်ရနိုင်မှု အပေါ် ဆုံးဖြတ်နိုင်မှု ခက်ခဲပါသည်။ ရောင်းရသောသွင်းအားစုများအဖြင့်လဲ ပွဲစား၊အဝယ်ဒိုင်များ၏ စျေးနှိမ်မှု လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲမှုများ ပိုးမွှားအန္တရယ်များကြောင်း အမြတ်ရရှိမှုပမာ ဏနည်းပါးပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေး နည်းပညာပေးမှုများမျိုးကောင်း မျိုးသန့်များ၊စျေးကွက်ရှိ သီနှံး များထုတ်ပေးခြင်းများရှိနိုင်မည်ဆိုပါက အမြတ်စွန်းများလာပြီးပိုပြီး ဖွံ့ဖြိုးလာနိုင်မည်ကို လေ့လာ တွေ့ရှိရပါသည်။

(၄) လယ်ယာသုံး စက်ကိရိယာများ

ဧယား (၁၆) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

စက်အမျိုးအစား	တစ်ဦးချင်း ပိုင်	ရွာပိုင်	အဖွဲ့ပိုင်	ငှားရမ်းလုပ်ကိုင်နေသော တောင်သူ အရေအတွက်
ထွန်စက်	၃	၀	၀	၁၂၀
လက်တွန်းထွန်စက်	၁၂	၀	၀	၀
အစေ့ချ ကိရိယာ	၀	၀	၀	၀
ရိတ်သိမ်းခြေလှေ့စက်	၂	၀	၀	၀
ရိတ်သိမ်းစက်	၀	၀	၀	၀
ခြေလှေ့စက်	၀	၀	၀	၅

စက်အမျိုးအစား	တစ်ဦးချင်းပိုင်	ရွာပိုင်	အဖွဲ့ပိုင်	ငှားရမ်းလုပ်ကိုင်နေသော တောင်သူ အရေအတွက်
ရေစုပ်စက်	၃	၀	၀	၀
ခြေနင်းရေတင်စက်	၀	၀	၀	၀
မြက်ရိတ်စက်	၁	၀	၀	၀

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လက်မှမှ စက်မှုပြောင်းပြီးဖြစ်သည့်အတွက် ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးမှုကို ထွန်စက်များဌာရမ်းလုပ်ကိုင်ကြသည်။ထွန်စက်၀င်၍ မရသောနေရာများမှသာ နွားဖြင့်အသုံးပြု ကြသည်။ထွန်စက်ထိုးခမှ စက်ဆီအပေါ်မှုတည်၍ ပေးကြရသည်။အောက်ခင်းစျေးအဖြစ် တစ်ဧက ၁၃၀၀၀/၁၅၀၀၀ ပေးကြရသည်။ သီးနှံများမရ၍ မပေးနိုင်သောအခါ ကြိုတင်ချေးငွေများယူ၍ ပေးကြရသည်။စက်မှုများ ထွန်ကားလာခြင်းကောင်းပါသည်။သို့သော်အနည်းစုသာ တိုးတက်သွား သည်ကို တွေ့ရှိရသည်။

(၅) သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၇) သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက် (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။ ဇယား ၁၇ နှင့် ၁၈ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက “မဖြေဆိုပါ” ဟူသော အကွက်ကိုရွေးရန်။)
သဘာ၀ ရေမြေရာသီဥတု အနေအထား	အလွန်ကောင်း □□□□ကောင်း □□□□သင့်တင့်မျှတ □□□□မဖြေဆိုပါ □
လယ်ယာမြေ အသုံးချနိုင်မှု	အလွန်ကောင်း □ကောင်း □သင့်တင့်မျှတ□မဖြေဆိုပါ □
စိုက်ပျိုးရေ အရင်းအမြစ်	ပေါများ □□□□အသင့်အတင့်ရှိ □□□□မဖြေဆိုပါ □
ချေးငွေနှင့် ငွေကြေး၀န်ဆောင်မှု	အလွယ်တကူရသည် □□□□ရသည် □□□□မဖြေဆိုပါ □
သီးနှံမျိုးစေ့ ရရှိနိုင်မှု	မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များကို လွယ်ကူစွာ ၀ယ်ယူနိုင်သည် □□□□သီးနှံမျိုးစေ့များ ၀ယ်ယူရရှိနိုင်သည် □□□□မဖြေဆိုပါ □

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက် (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။ ဇယား ၁၇ နှင့် ၁၈ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက “မဖြေဆိုပါ” ဟူသော အကွက်ကိုရွေးရန်။)
သဘာဝမြေဆွေး / အော်ဂဲနစ် မြေဩဇာနှင့် အခြား အော်ဂဲနစ် သွင်းအားစုများ	လွယ်ကူစွာဝယ်ယူ/ရနိုင်သည် □□□□ဝယ်ယူရနိုင်သည် □□□□မဖြေဆိုပါ □
ဓာတုပိုးသတ်ဆေး၊ ဓာတ်မြေဩဇာနှင့် အခြား ဓာတုဗေဒ သွင်းအားစုများ	လွယ်ကူစွာဝယ်ယူ/ရနိုင်သည် □□□□ဝယ်ယူရနိုင်သည် □□□□မဖြေဆိုပါ □
လုပ်သားရရှိနိုင်မှု	အလွယ်တကူ ရနိုင်သည် □□□□ရနိုင်သည် □□□□မဖြေဆိုပါ □
နည်းပညာ၊ အုပ်ချုပ်ရေး ပိုင်းဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ	အလွယ်တကူ ရနိုင်သည် □□□□ရနိုင်သည် □□□□မဖြေဆိုပါ □
သီးနှံဈေးကွက်နှင့် ကုန်သွယ်မှု	သီးနှံများကို လွယ်ကူစွာနှင့် ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် ရောင်းချနိုင်သည် □□□□သီးနှံများကို ရောင်းချနိုင်သည် □□□□မဖြေဆိုပါ □

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ် အစိုးရဦးစီး ဌာနများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ သဘာဝမြေအနေအထား သင့်တင့်မျှတပါသည်။ စိုက်ဘဏ်မှလဲ ငွေထိုက်သလောက်ထုတ်ချေးပေးပါသည်။ လိုအပ်သည်မှာ မြေအနေအထားနဲ့ကိုက်ညီမည် သီးနှံ၊ဈေးကွက်၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်မှုနဲ့ နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်များရရှိပါက ဖွံ့ဖြိုးလာနိုင်ပါသည်။ မြေဩဇာကျွေးမှုနဲ့ ဓါတ်မြေဩဇာ ဓါတုဗေဒအသုံးချမှု၊အသုံးပြုပုံများ၊ နည်းပညာလိုအပ်လျှက် ရှိကြောင်း သိရှိရပါသည်။

(၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၁၈) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက် **(<u>အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့် အထက်</u> ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၁၇ နှင့် ၁၈ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ" ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)**
သဘာဝ ရေမြေရာသီဥတု အနေအထား	မြေဆီဩဇာမကောင်း □□□□ရာသီဥတုမမှန် □□□□မဖြေဆိုပါ □
လယ်ယာမြေ အသုံးချနိုင်မှု	လယ်ယာမြေတိုးချဲ့နိုင်မှုမရှိပါ□□□□လယ်ယာမြေဆုံးရှုံးမှုများသည် □□□□လယ်ယာမြေဆုံးရှုံးမှု အသင့်အတင့်ရှိသည် □□□□ပလပ်မြေများရှိသည် □□□□ပလပ်မြေအသင့်အတင့်ရှိသည် □□□□မဖြေဆိုပါ □
စိုက်ပျိုးရေ အရင်းအမြစ်	အလွယ်တကူမရနိုင် □□□□လုံးဝမရ □□□□မဖြေဆိုပါ □
ချေးငွေနှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု	အလွယ်တကူမရနိုင် □□□□လုံးဝမရ □□□□မဖြေဆိုပါ □
သီးနှံမျိုးစေ့ ရရှိနိုင်မှု	အလွယ်တကူမရနိုင် □□□□လုံးဝမရ □□□□မဖြေဆိုပါ □
သဘာဝမြေဆွေး / အော်ဂဲနစ် မြေဩဇာနှင့် အခြား အော်ဂဲနစ် သွင်းအားစုများ	အလွယ်တကူမရနိုင် □□□□လုံးဝမရ □□□□မဖြေဆိုပါ □
ဓာတုပိုးသတ်ဆေး၊ ဓာတ်မြေဩဇာနှင့် အခြား ဓာတုဗေဒ သွင်းအားစုများ	အလွယ်တကူမရနိုင် □□□□လုံးဝမရ □□□□မဖြေဆိုပါ □
လုပ်သားရရှိနိုင်မှု	အလွယ်တကူမရနိုင် □□□□လုံးဝမရ □□□□မဖြေဆိုပါ □
နည်းပညာ၊ အုပ်ချုပ်ရေး ပိုင်းဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ	အလွယ်တကူမရနိုင် □□□□လုံးဝမရ □□□□မဖြေဆိုပါ □
သီးနှံစျေးကွက်နှင့် ကုန်သွယ်မှု	သီးနှံများကို လွယ်ကူစွာနှင့် စျေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် မရောင်းချနိုင်ပါ □□□□သီးနှံများကိုရောင်းချရန်စျေးကွက်မရှိပါ □□□□မဖြေဆိုပါ □
ဖျက်ပိုးနှင့် ရောဂါကျရောက်မှု	ဆိုးရွားစွာကျ □□□□အသင့်အတင့်ကျ □□□□အနည်းငယ် □□□□မဖြေဆိုပါ □

ရင်းမြစ် (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမားအုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ် အစိုးရဦးစီးဌာနများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ရွာ၏အနောက်ဘက်တွင် မြစ်သာမြစ် အရှေ့ဘက်တွင်တောင်တန်း ကြိုးဝိုင်းများရှိနေသည့်အတွက် မြေယာများတိုးချဲ့နိုင်မှုမရှိပါ။ နည်းပညာအချက်အလက်များ လိုအပ်၍ ပိုးမွှားကာကွယ်ဆေးများ ပေါင်းသတ်ဆေးများ အသုံးပြုသည့်အခါ လိုအပ်သည်ထက် ပိုအသုံးပြုခြင်းကြောင့် မြေဆီမြေလွှာများ ယုတ်လျော့လာသည်ကို တွေ့ရပါသည်။စိုက်ပျိုးသော သီးနှံအမျိုးအစားမှာ စျေးကွက်ရှိ/မရှိ၊တန်ဖိုးများ/မများ မသိရပါ။နိုင်ငံတကာနှင့် ချိတ်ဆက် ထားသော သီးနှံ၊မြေအမျိုးအစားနဲ့ကိုက်ညီမည့် သီးနှံအကျယ်တဝန့်ဖော်ပြ၍ မျိုးကောင်းမျိုးသန့် များဖြန့်ဖြူး၍ လုပ်ဆောင်ချက်များမရှိ၍ သမရိုးကျ ရှေးအစဉ်အလာအတိုင်း လုပ်နေကြရသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ခ-၂) မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း

(၁) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၁၉) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ

မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း	မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်နေသော အိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ
မွေးမြူရေး		
နွား	၁၀၆	၂၁၆
နို့စားနွား	၉၃	၂၆၉
ကျွဲ	၂	၉
မြင်း	၀	၀
မြည်း	၀	၀
လား	၀	၀
ဆိတ်	၀	၀
သိုး	၄	၆
ဝက်	၁၀၅	၂၆၂
ကြက်	၁၃၁	၁၃၆၈
ဘဲ	၂	၈

မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း	မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်နေသော အိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ
နွားနောက်	၀	၀
ငါးလုပ်ငန်း		
ငါးကန်	၀	၀
ပုဇွန်ကန်	၀	၀
ဂဏန်း မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း	၀	၀
ရေချို ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း	၀	၀
ကမ်းလွန် ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း	၀	၀

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။စိုက်ပျိုးရေးကိုအဓိကထားလုပ်ဆောင်ကြသော ရွာငယ်ဖြစ်သည့်အတွက် ခိုင်းနွားများကို မရှိမဖြစ်မွေးကြရသည်။ ကျန်သောဝက်၊ကြက်နဲ့ နို့စားနွားများသည် မိသားစုအလိုက် တစ်နိုင်တပိုင်မွေးမြူကြခြင်းဖြစ်သည်။လက်မှုမှစက်မှုပြောင်းလဲချိန်တွင် ခိုင်းနွားများရှားပါး လာပြီး ယခင်ရှိနွားများမှာလဲ ဟင်းလျာအဖြစ် ရောင်းချကြတော့သည်။

(၂) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၂၀) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက် (<u>မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ</u> ရွေးရန်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက “မဖြေဆိုပါ” ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
မွေးမြူရေး	
စားကျက်မြေ	ပေါများ □□□□အသင့်အတင့် □□□□မဖြေဆိုပါ □
ရေရရှိမှု	အလုံအလောက်ရနိုင် □အသင့်အတင့်ရနိုင် □□□မဖြေဆိုပါ □
မျိုးတိရစ္ဆာန် လက်လှမ်းမီမှု	မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များ လွယ်ကူစွာဝယ်ယူ ရနိုင် □□မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များ အသင့်အတင့်ဝယ်ယူ ရနိုင် □□□□မဖြေဆိုပါ

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက် (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ" ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)**
	□
ချေးငွေ	ချေးငွေလွယ်ကူစွာရနိုင် □ချေးငွေ အသင့်အတင့်ရနိုင် □□မဖြေဆိုပါ □
သွင်းအားစု (မွေးမြူရေး အစာ၊ဆေးစသည်)ဈေးကွက်	သွင်းအားစုများ လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူနိုင်သည် □□□□သွင်းအားစုများ ဝယ်ယူနိုင်သည် □□□မဖြေဆိုပါ □
ဝန်ဆောင်မှု နှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှု	နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူ ရနိုင်သည်။ □နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ ရနိုင်သည်။ □□□□မဖြေဆိုပါ □
ထုတ်ကုန် ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကို လွယ်ကူစွာနှင့် ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် ရောင်းချနိုင်သည် □□□□ထုတ်ကုန်များကို ရောင်းချနိုင်သည် □□□□မဖြေဆိုပါ □
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်း မြေနေရာ လုံလောက်မှု	အလုံအလောက်ရှိသည် □□□□အသင့်အတင့်ရှိသည် □□□□မဖြေဆိုပါ □
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး/ပုဇွန်မွေးမြူရန် ရေမြေ အနေအထား	အလွန်ကောင်း □□ကောင်း □□□□သင့်တင့်မျှတ □□□□မဖြေဆိုပါ □
ငါး/ပုဇွန်သားပေါက် လက်လှမ်းမီမှု	လိုသလောက် လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူရရှိနိုင်သည် □□□□ဝယ်ယူရနိုင်သည် □□□□မဖြေဆိုပါ □
ချေးငွေ	လိုသလောက် လွယ်ကူစွာ ချေးငွေရရှိနိုင်သည် □□□□ချေးငွေရနိုင်သည် □□□□မဖြေဆိုပါ □
သွင်းအားစု လက်လှမ်းမီမှု	သွင်းအားစုများ လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူနိုင်သည် □□□□သွင်းအားစုများ ဝယ်ယူနိုင်သည် □□□မဖြေဆိုပါ □
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူ ရနိုင်သည်။ □□□□နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက် (<u>မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ</u> ရွေးရန်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ" ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)**
	ရနိုင်သည်။ □□□□မဖြေဆိုပါ □
ထုတ်ကုန် ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကို လွယ်ကူစွာနှင့် ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် ရောင်းချနိုင်သည် □□ထုတ်ကုန်များကို ရောင်းချနိုင်သည် □□□□မဖြေဆိုပါ □
ငါးဖမ်းခွင့် ရရှိနိုင်မှု	လွယ်ကူသည် □အသင့်အတင့် လွယ်ကူသည်□□မဖြေဆိုပါ □

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ တောင်တန်းများခုတ်ထွင်ရှင်းလင်း၍ နည်းပညာနဲ့ချေးငွေများထုတ်ပေး ပါက အစာခြောက်များ စုဆောင်း၍ မွေးမြူနိုင်သည်။အိမ်ခြံဝင်း မြေနေယာလုံလောက်မှုရှိပါသည်။ အဆောက်အဦး၊ အစာရေစာများစုဆောင်းရန် ငွေများထုတ်ချေးပြီး၊ တောင်တန်းများခုတ်ထွင် ရှင်းလင်း၍ နည်းပညာနဲ့ချေးငွေများထုတ်ပေးပါက အစာခြောက်များစုဆောင်း၍ မွေးမြူ နိုင်သည်။ အိမ်ခြံဝင်း မြေနေယာလုံလောက်မှုရှိပါသည်။ အဆောက်အဦး၊အစာရေစာများ စုဆောင်းရန်ငွေများ ထုတ်ချေးပြီး၊ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာ ရောင်းချနိုင်ပါက ဝက်၊ကြက် စီးပွားဖြစ်မွေးမြူ၍ ဝင်ငွေများ ရရှိလာကာ အလုပ်လက်မဲ့များနဲပါးလာနိုင်ပါသည်။ ငါးပုဇွန် မွေးမြူရန် ရေမြေအနေအထား ခက်ခဲပါသည်။ဇွန်လမှဒီဇင်ဘာလအထိ ရေရရှိမှုများရှိသော်လည်း ကျန်လများတွင် ရေခက်ခဲမှုများ ရှိပါသည်။ နည်းပညာပံပိုးမှုနှင့် ချေးငွေအကူအညီများရရှိပါက ကိုယ်ဒေသအတွင်း သားငါးပုဇွန် ဖူလုံမှု ရှိနိုင်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၃) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၂၁) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက် (<u>အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့် အထက်</u> ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ" ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)**
မွေးမြူရေး	
စားကျက်မြေ	စားကျက်မြေ ရှားပါးသည် □စားကျက်မြေ လုံးဝမရှိပါ □မဖြေဆိုပါ □
ရေရရှိမှု	ရေ ရှားပါးသည် □□□□ရေ လုံးဝမရှိပါ □□□□မဖြေဆိုပါ □

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက် (<u>အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့် အထက်</u> ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ" ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)**
မျိုးတိရစ္ဆာန် လက်လှမ်းမီမှု	မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များ လွယ်ကူစွာဝယ်ယူ မရနိုင်ပါ □□□□မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များ လုံးဝ ဝယ်ယူ မရပါ □□□□မဖြေဆိုပါ □
ချေးငွေ	ချေးငွေလွယ်ကူစွာ မရနိုင်ပါ □□□□ချေးငွေ လုံးဝ မရပါ □□□□မဖြေဆိုပါ □
သွင်းအားစု (မွေးမြူရေး အစာ၊ ဆေး စသည်) ဈေးကွက်	သွင်းအားစုများ လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူ မရနိုင်ပါ □□□□သွင်းအားစုများ လုံးဝ ဝယ်ယူမရပါ □□□□မဖြေဆိုပါ □
ဝန်ဆောင်မှုနှင့် နည်းပညာ ပံ့ပိုးမှု	နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူ မရနိုင်ပါ □□□□နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ မရပါ □□□□မဖြေဆိုပါ □
ထုတ်ကုန် ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကို လွယ်ကူစွာနှင့် ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် မရောင်းချနိုင်ပါ □□□□ထုတ်ကုန်များကို မရောင်းချနိုင်ပါ □□□□မဖြေဆိုပါ □
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်း မြေနေရာ လုံလောက်မှု	အလုံအလောက်မရှိပါ □□□□လုံးဝ မရှိပါ □□□□မဖြေဆိုပါ □
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး/ပုဇွန်မွေးမြူရန် ရေမြေ အနေအထား	ရေမြေအနေအထား မကောင်းပါ □□□□မဖြေဆိုပါ □
ငါး/ပုဇွန်သားပေါက် လက်လှမ်းမီမှု	လိုသလောက် လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူမရပါ □□□□လုံးဝ ဝယ်ယူမရပါ □□□□မဖြေဆိုပါ □
ချေးငွေ	လိုသလောက် လွယ်ကူစွာ ချေးငွေမရပါ □□□□လုံးဝ ချေးငွေမရပါ □□□□မဖြေဆိုပါ □
သွင်းအားစု လက်လှမ်းမီမှု	သွင်းအားစုများ လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူမရပါ □□□□သွင်းအားစုများ ဝယ်ယူမရပါ □□□□မဖြေဆိုပါ □
နည်းပညာ အကူ အညီနှင့် နည်းလမ်းများ	နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများအလွယ်တကူ မရပါ □□□□နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ မရပါ □□□□မဖြေဆိုပါ

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက် (<u>အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့် အထက်</u> ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ" ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)**
	□
ထုတ်ကုန် ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကို လွယ်ကူစွာနှင့် စျေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် မရောင်းချနိုင်ပါ □□□□ထုတ်ကုန်များကို လုံးဝ မရောင်းချနိုင်ပါ □□မဖြေဆိုပါ □
ငါးဖမ်းခွင့် ရရှိနိုင်မှု	မလွယ်ကူပါ □□□□မဖြေဆိုပါ □

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) မြို့နယ် မှူး/ကု ဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ် ငါးလုပ်ငန်း ဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျွဲ၊နွား သိုးဆိတ်များ မွေးမြူရန်အတွက် စားကျက်မြေရှားပါးခြင်း မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များ လွယ်ကူစွာ မရရှိနိုင်ခြင်း၊ဝန်ဆောင်မှုနှင့် နည်းပညာပံပိုးမှုမရှိခြင်း၊ ချေးငွေများမရရှိခြင်း ထုတ်ကုန်များ စျေးနှုန်းမှန်စွာဖြင့်မရောင်းချနိုင်ခြင်း မိမိမွေးထားသော နွား၊ဝက်၊ကြက်များပင် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ခက်ခဲမှုကြောင့် ကိုယ်အုပ်စုအတွင်းသာ ပေးသော စျေးများဖြင့် ရောင်းချရသည်။အိမ်ဝင်းခြံမြေများလုံလောက်မှု ရှိနေသော်လည်း အထက် ဖော်ပြပါ အခက်အခဲများကြောင့် မွေးမြူခြင်းမပြုကြဘဲ ငါးလုပ်ငန်း များအနေဖြင့် ရေရှားပါးမှု၊ မြေအနေ အထားမကောင်းမှုတို့ကြောင့်မလွယ်ကူပါ။ မြစ်ချောင်းများအတွင်း ငါးဖမ်းရလွယ်ကူသော်လည်း ကျင်စက်ဖမ်းကိရိယာများကြောင့် ငါးမျိုးတုန်းကာ ရှားပါးလာရသည်။

(ခ-၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကဏ္ဍ

(၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက် (<u>မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ</u> ရွေးရန်။ ဇယား ၂၂ နှင့် ၂၃ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ" ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)**
လုပ်သားအင်အား ရရှိနိုင်မှု	များ □□□□အသင့်အတင့် □□□□မဖြေဆိုပါ □
လယ်ယာသားငါး ထွက်ကုန် မဟုတ်သော အခြားဒေသထွက်ကုန်များကို ရောင်းချရန် စျေးကွက်ရှိခြင်း	စျေးကွက်ကောင်းရှိသည် □□□□စျေးကွက် အသင့်အတင့် □□□□မဖြေဆိုပါ □

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက် (<u>မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ</u> ရွေးရန်။ ဇယား ၂၂ နှင့် ၂၃ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက “မဖြေဆိုပါ” ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ အသိအမြင်ရှိခြင်း	ဈေးကွက်အခြေအနေကို ကောင်းစွာနားလည် သိရှိသည် □□□□အသင့်အတင့် နားလည်သည် □□□□မဖြေဆိုပါ □
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအခြေအနေ	ကောင်း □□□□သင့် □□□မဖြေဆိုပါ □
ကုန်ကြမ်း ရရှိနိုင်ခြင်း	ပေါများ □□□□သင့် □□□□မဖြေဆိုပါ □
လျှပ်စစ်မီး ရရှိနိုင်ခြင်း	ကောင်း □□□□သင့် □□□□မဖြေဆိုပါ □
ချေးငွေ ရရှိနိုင်ခြင်း	လိုသလောက် လွယ်ကူစွာ ချေးငွေရရှိနိုင်သည် □□□□ချေးငွေရနိုင်သည် □□□□မဖြေဆိုပါ □
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်း ပညာဆိုင်ရာနှင့် အသေးစား/ အလတ်စား စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု ရရှိခြင်း	နည်းပညာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူ ရနိုင်သည်။ □□□□နည်းပညာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ ရနိုင်သည်။ □□□□မဖြေဆိုပါ □
အလုပ်နှင့် လိုက်လျောညီထွေဖြစ်သော (သို့မဟုတ်) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပြုနိုင်သော ပညာတစ်ခုခုကို တတ်မြောက်ခြင်း	ကျွမ်းကျင်စွာ တတ်မြောက်သည် □□□□အသင့်အတင့် □□□မဖြေဆိုပါ □
အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း	များ □□□□အသင့်အတင့် □□□□မဖြေဆိုပါ □

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာအရှေ့ဘက်တွင် တောင်တန်းကြီးများရှိပါသည်။ နိုင်ငံတော်ပိုင် ကြိုးဝိုင်းသတ်မှတ်ထားပါသည်။ ယခင်တစ်ချိန်က(၃)နှစ်တစ်ကြိမ် သစ်ထုတ်လုပ်မှုရှိသော်လည်း နောက်ပိုင်းပုဂ္ဂလိက ကုမ္ပဏီများကို သစ်ကွက်ရောင်းချခြင်းဖြင့် ၄င်းဒေသအနီးတဝိုက်မှ စည်းကမ်း မဲ့စွာ သစ်ခုတ်ခြင်းဖြင့်၄င်း သစ်များပြုံးတီးမှုရှိပါသည်။၄င်းမြေနေရာများကို စိုက်ကွက်များ ထုတ်ဖော်၍ လမ်းများပြုပြင်၍လုပ်မည်ဆိုပါက ကျွန်းသစ်၊သစ်မာ၊ရာဘာ၊ဥယျာဉ်ခြံမြေများ ပြုလုပ် နိုင်ပါသည်။ရေရှည်လုပ်ငန်းဖြစ်သဖြင့်လက်ရှိစားသောက်ရန်ချေးငွေများ၊နည်းပညာများ၊မျိုးပင်များ

ထုတ်လုပ်ပေးမည်ဆိုပါကလယ်ယာသား၊ ငါးမဟုတ်သောထုတ်ကုန်များ ရရှိနိုင်ပါသည်။ မြေနေရာ များရှိနေသည့်အတွက် လုပ်အားခများ ထိုက်ထိုက်တန်တန် ပေးမည်ဆိုပါက လုပ်သားများလဲ ရရှိနိုင်ပေမည်။

(၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက် အခဲများ

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်** (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့် အထက် ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက “မဖြေဆိုပါ” ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
လုပ်သားအင်အား ရရှိနိုင်မှု	ရှားပါး □□□□လုံးဝမရှိ □□□□မဖြေဆိုပါ □
လယ်ယာသားငါး ထွက်ကုန်မဟုတ်သော အခြား ဒေသထွက်ကုန်များကို ရောင်းချရန် ဈေးကွက်ရှိခြင်း	ဈေးကွက်မကောင်း □□□□ဈေးကွက်မရှိ □□□□မဖြေဆိုပါ □
ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ အသိအမြင်ရှိခြင်း	ဈေးကွက်အခြေအနေကို ကောင်းစွာ နားမလည် □□□□လုံးဝ နားမလည်□□□□မဖြေဆိုပါ□
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအခြေအနေ	ညံ့□□□□အလွန်ညံ့□□□□မဖြေဆိုပါ□
ကုန်ကြမ်း ရရှိနိုင်ခြင်း	ကုန်ကြမ်းရရှိမှု နည်းသည် □□□□ကုန်ကြမ်း မရှိပါ □□□□မဖြေဆိုပါ □
လျှပ်စစ်မီး ရရှိနိုင်ခြင်း	ပုံမှန်မရပါ □□□□လုံးဝ မရပါ □□□□မဖြေဆိုပါ □
ချေးငွေ ရရှိနိုင်ခြင်း	လိုသလောက် လွယ်ကူစွာ ချေးငွေမရရှိပါ □□□□ချေးငွေမရပါ □□□□မဖြေဆိုပါ □
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာဆိုင်ရာ နှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု ရရှိခြင်း	နည်းပညာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူ မရပါ □□□□နည်းပညာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ လုံးဝ မရပါ □□□□မဖြေဆိုပါ □
အလုပ်နှင့် လိုက်လျောညီထွေ ဖြစ်သော (သို့မဟုတ်) အသက်မွေး ဝမ်း	ကျွမ်းကျင်စွာ တတ်မြောက်ခြင်း မရှိ □□□□လုံးဝ မတတ်

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်** (<u>အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့် အထက်</u> ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက “မဖြေဆိုပါ” ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
ကျောင်းပြုနိုင်သော ပညာတစ်ခုခုကို တတ်မြောက်ခြင်း	□□□□မဖြေဆိုပါ □
အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း	အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်း □□□□အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း မရှိ □□□□မဖြေဆိုပါ □

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လယ်ယာသားငါးထွက်ကုန်မဟုတ်သော အခြားထုတ်ကုန်များပြုလုပ်ရန် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုနိုင်သော ပညာတက်မြောက်ခြင်း၊ မရှိကြခြင်း၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်မှု ခက်ခဲခြင်း ပြည်ပနှင့်နယ်စပ်ဒေသများတွင်ရရှိသော ဝင်ငွေထက်နည်း၍ လုပ်သားရှားပါးခြင်းတို့နှင့် ချေးငွေထုတ်ပေးမည့်အသေးစားအလတ်စား အဖွဲ့အစည်းများမရှိ၍ ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းများ မပြုလုပ် နိုင်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၈) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ

(၈-၁) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

ဇယား (၂၄) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

စဉ်	ပုံစံ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	ပြည်တွင်း			ပြည်ပ			လူဦးရေ		
			ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
၁	"ရွှေ့ပြောင်း သွား လာ နေထိုင်သူ" တစ်ဦးအနည်း ဆုံး ရှိသော အိမ်ထောင်စု နှင့်လူဦးရေ	၅၃	၄၉	၃၆	၈၅	၉	၃	၁၂	၅၈	၃၉	၉၇
၂	**ကျေးရွာပြင်ပသို့ ရွှေ့ပြောင်းမှုကာလ**										
	၃ လ အထိ	၂၁	၁၂	၃၃	၅	၁	၆	၂၆	၁၃	၃၉	
	၆ လ အထိ	၉	၆	၁၅	၁	၁	၂	၁၀	၇	၁၇	
	၁၂ လ အထိ	၅	၄	၉	၁	၀	၁	၆	၄	၁၀	
	၁၂ လ အထက်	၁၄	၁၄	၂၈	၂	၁	၃	၁၆	၁၅	၃၁	

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်း၏ တရားဝင်မှု မဝင်မှု၊ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာသူ၏ သဘောဆန္ဒ ပါမှု မပါမှု စသည်ဖြင့် မခွဲခြားဘဲ၊ ကြာမြင့်ချိန် အနည်းအများ မကန့်သတ်ဘဲ၊ မည်သည့် အကြောင်းအရင်းကြောင့် ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရသည် ဖြစ်စေကာမူ မူလဌာနေဒေသ တစ်ခုမှ နိုင်ငံခြားသို့ဖြစ်စေ၊ ပြည်တွင်း တစ်နယ် တစ်ကြေးသို့ဖြစ်စေ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာ နေထိုင်သူတိုင်းကို **"ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်သူ"** ဟု သတ် မှတ်သည်။ နိုင်ငံတော်တာဝန်၊ အဖွဲ့အစည်းတာဝန်ဖြင့် ရွှေ့ပြောင်းအခြေချနေရသူများသည်လည်း ဤဇယားတွင် အကျုံး ဝင်ပါသည်။ သားသမီး နှင့် ဆွေမျိုးများထံတွင် ခိုလှုံရန်၊ မှီခိုရန် သွားရောက်အခြေချနေသော၊ ကျန်းမာရေးအရ အမြဲတမ်း ရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်များသည် ဤဇယားတွင် အကျုံးဝင် ပါသည်။ ခေတ္တ ပညာသွားရောက်သင်ကြားနေသူများ၊ ခေတ္တ ကျန်းမာရေးကုသမှု ခံယူနေ သူများ သည် ဤဇယားတွင် အကျုံးမဝင်ပါ။ ယခင်က ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်ခဲ့စေကာမူ ယခုလက်ရှိ ကာလတွင် မူလဌာနေတွင် ပြန်လည် အခြေချနေထိုင်လျက်ရှိသူများသည် ဤဇယားတွင် အကျုံး မဝင်ပါ။ ယခုလတ်တလောတွင် ခရီးယာယီ

သွားနေသူများသည်လည်း ဤဇယားတွင် အကျုံးမဝင်ပါ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။တောင်သူကျေးရွာဖြစ်သည့်အတွက် လယ်ယာရှင်များကို အမှီပြုကာ ရာသီခွင်အလိုက် လုပ်ကိုင်ကြရ၍ ကြီးပွားချမ်းသာမှု မရှိနိုင်သော်လည်းတင်တောင့်တင့်တယ်ဖြင့် ပညာရေး၊ကျန်းမာရေး၊လူမှုရေးများအပြင်လှူနိုင်ကြပါသည်။ တောင်သူကျေးရွာဖြစ်သည့်အတွက် လယ်ယာရှင်များကို အမှီပြုကာ ရာသီခွင်အလိုက် လုပ်ကိုင်ကြရ၍ ကြီးပွားချမ်းသာမှု မရှိနိုင် သော်လည်းတင်တောင့်တင့်တယ်ဖြင့် ပညာရေး၊ကျန်းမာရေး၊လူမှုရေးများအပြင် လှူနိုင်ကြပါသည်။ စက်ကြီးများဖြင့် လုပ်နေကြအချိန်တွင် လယ်ယာမဲ့သော တောင်သူများ အခက်တွေ့ကာ ပြည်တွင်း ပြည်ပသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ မိမိတို့ဒေသတွင် ရရှိသော လုပ်အားခများ ကွာခြားမှု ကြောင့်လဲမိန်း မ/ယောက်ကျား သွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြရသည်။ငွေကြေးများလဲ မိသားစုများကို ပေးပို့နိုင်သဖြင့် သွားရောက်လုပ်ကိုင်နေသူများပြားပါသည်။ မိန်းကလေးများ၏ဝင်ငွေမှာယောက် ကျား များ၏ဝင်ငွေထက် ပိုရသဖြင့် မိန်းကလေးများအသွားများပါသည်။ သွားရောက်လုပ်ကိုင် ကြရသည်။ငွေကြေးများလဲ မိသားစုများကိုပေးပို့နိုင်သဖြင့် သွားရောက်လုပ်ကိုင်နေသူများပြား ပါသည်။ မိန်းကလေးများ၏ ဝင်ငွေမှာ ယောက်ကျားများ၏ဝင်ငွေထက် ပိုရသဖြင့် မိန်းကလေးများ အသွားများပါသည်။သွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြသောနေရာမှာ တရုတ်ပြည်နယ်စပ် မူဆယ်အသွား များကြသည်။

(၈-၂) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း

ဇယား (၂၅) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း

စဉ်	အကြောင်းရင်း	လူဦးရေ
၁	ပိုမိုကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေ အခွင့်အလမ်းများ ရှာဖွေရန်	၉၇
၂	နိုင်ငံရေးနှင့်ဆိုင်သော အကြောင်းရင်း	၀
၃	ဒေသတွင်း ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားမှုကြောင့် လုံခြုံမှု မရှိသည့် အကြောင်းရင်း	၀
၄	လူမှုရေး၊ ကျန်းမာရေး ကိစ္စများကြောင့် (social protection, health)	၀
၅	အမျိုးအမည် ခွဲခြားမဖော်ပြနိုင် (သို့မဟုတ်) အကြောင်းအရင်းကို ဖြေဆိုထားခြင်း/ ဖြေဆိုလိုခြင်းမရှိ	၀

ရင်းမြစ် ... အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။အလုပ်အကိုင်များ ရှားပါးလာမှုကြောင့် ဝင်ငွေအခွင့်အလမ်းများရှာဖွေရန် သွားရောက်ကြသည်။ ပထမလူများသွားရောက်လုပ်ကိုင်၍ အဆင်ပြေလျှင် ဖုန်းများအကြောင်း ကြား၍ ဆက်ကာဆက်ကာ သွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြသည်။ဒေသတွင်း အလုပ်အကိုင် ရှားပါးခြင်း လုပ်အားခဝင်ငွေများနည်းပါးနေသ၍ မိသားစုများသိုက်သိုက်ဝန်းဝန်းနွေးထွေးထွေးမရှိဘဲ ကိုယ်ရပ် ဌာနေမှ ပြည်တွင်းပြည်ပသို့သွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြရပါသည်။

(၈- ၃) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

ဇယား (၂၆) ရွှေပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်			
		စုစုပေါင်း	မြင့်	လတ်	နိမ့်
၁	ပြန်ပို့ငွေကို မှီခိုနေရသော အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	၅၃	၀	၅၃	၀
၂	ပြန်ပို့ငွေ လမ်းကြောင်းများ				
	က။ ငွေလွှဲလုပ်ငန်း (ဟွန်ဒီ)	၄၇			
	ခ။ ဘဏ်	၆			
	ဂ။ လူကြုံဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း	၀			

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။မိသားစုဘဝများ မပြေလည်၍ ငွေရှာသွားကြရသောကြောင့်ရရှိလာသည့် ငွေကြေးများကို စားသောက်နေရေးအတွက်သာ ချန်လှပ်ပြီး ဘဏ်လူကြုံများဖြင့် ပေးပို့ကြပါသည်။ တစ်ချို့ယောက်ကျားလေးများ လောင်းကစားကိုဖက်တွယ်သဖြင့် ၄င်းအပျော်အပါး လိုက်စားခြင်း ကြောင့်၄င်း မပို့နိုင်သောသူအနည်းငယ်ရှိပါသည်။ အများအားဖြင့် ပေးပို့ကြသည်ကို တွေ့ရှိရကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဃ) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်

ဇယား (၂၇) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးဈေး (အနီးဆုံး <u>တစ်ခုကိုသာ</u>ဖော်ပြပါရန်)	အကြီးစားဈေးကွက် (အဓိက<u>တစ်ခုကိုသာ</u>ဖော်ပြပါရန်)
ဈေးအမည် (မြို့/ ရွာ)	နတ်ချောင်းကျေးလက်ဈေး၊ကလေးမြို့မဈေး၊တာဟန်းဈေး	ကလေးမြို့၊မြို့မဈေး
ရွာမှအကွာအဝေး (မိုင်) (အနီးစပ်ဆုံး တစ်ခုကို ခန့်မှန်းပြီး ရွေးချယ်ရန်)	၀ မှ ၁ မိုင် ၁ မှ ၅ မိုင်၁၅ မှ ၁၀ မိုင် ၁၀၀မှ ၁၅မိုင် ၁၅ မိုင် အထက် ၁	၀ မှ ၁၀ မိုင် ၁၁ မှ ၂၀ မိုင် ၂၁ မှ ၃၀ မိုင် ၃၁ မှ ၁၀၀ ၁၀၀ မိုင် အထက် ၁
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး နည်းလမ်း	ခြေလျင်၁စက်ဘီး၁ဆိုင်ကယ် ၁ကား/ထော်လာဂျီ ၁ရထား ၁ သုံးဘီးဆိုင်ကယ် ၁လှေ ၁၁စက်လှေ ၁	ခြေလျင် ၁ စက်ဘီး ၁ ဆိုင်ကယ် ၁၁ကား/ထော်လာဂျီ ၁ရထား ၁၁သုံးဘီးဆိုင်ကယ် ၁လှေ ၁၁စက်လှေ ၁
ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှု	စားသောက်ကုန် (ကုန်စိမ်း၊	စားသောက်ကုန် (ကုန်စိမ်း၊

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးဈေး (အနီးဆုံး တစ်ခုကိုသာဖော်ပြပါရန်)	အကြီးစားဈေးကွက် (အဓိကတစ်ခုကိုသာဖော်ပြပါရန်)
ရရှိနိုင်မှု (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက် ရွေးနိုင်သည်။)	ကုန်ခြောက်) ⍰မီးဖိုချောင်သုံးနှင့် အိမ်သုံးပစ္စည်း ⍰အဝတ်အထည်⍰⍰ဆောက်လုပ်ရေး ပစ္စည်းများ၊ ပရိဘောဂများ⍰⍰⍰⍰ပစ္စည်းစုံ ဝန်ဆောင်မှုစုံ ရနိုင်⍰	ကုန်ခြောက်)⍰မီးဖိုချောင်သုံးနှင့် အိမ်သုံးပစ္စည်း⍰⍰အဝတ်အ ထည်⍰⍰⍰ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများ၊ ⍰ပရိဘောဂများ⍰ ပစ္စည်းစုံ ဝန်ဆောင်မှုစုံ ရနိုင်⍰
ဈေးအခြေခံ အဆောက်အဦ	ကောင်း ⍰⍰⍰⍰သင့် ⍰⍰⍰⍰ညံ့ ⍰	ကောင်း ⍰⍰⍰⍰သင့် ⍰⍰⍰⍰ညံ့ ⍰
ဝန်ဆောင်မှု	ကောင်း ⍰⍰သင့် ⍰⍰⍰ညံ့ ⍰	ကောင်း ⍰⍰သင့် ⍰⍰⍰⍰ညံ့ ⍰

ရင်းမြစ် ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကုန်စည်ဝင်ဆောင်မှုဈေးကွက်မှာ အလှမ်းကွာဝေးပါသည်။ (၃)မိုင်ခန့် ကွာဝေးသော အနောက်ဘက်ရွာကြီးတစ်ရွာတွင် ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှု ရရှိမည်ဆိုပါက ပိုသင့် မြတ်ပါမည်။(၁၅)မိုင်ထက်ဝေးလံသော ဈေးကွက်များကို မသွားနိုင်သူများက ကျေးရွာတွင်းတွင် ရောင်းဝယ်ကြရပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်းရောင်းဝယ်သည့်အခါ ဈေးတင်၍ ဝယ်ယူရသောကြောင့် ကုန်စည်ဝန်ဆောင်မှုများ ဈေးတက်သွားသည်ကို လေ့လာသိရှိရပါသည်။

(c) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား (၂၈) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ချေးငွေ ရရှိနိုင်သည့် နေရာ	ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား	ပြန်လည် ပေးဆပ်ရမည့် ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံ ပစ္စည်း လိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန် အခက်အခဲများ
အစိုးရဘဏ် (မြန်မာ့ လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်/ မြန်မာ့စီးပွားရေးဘ	ကာလတို ချေးငွေ⍰ကာလ လတ်ချေးငွေ ⍰⍰ကာလရှည်ချေ	၃-၆ လ အတွင်း⍰၆လမှ တစ်နှစ်ထိ ⍰တစ်နှစ်နှင့်	အတိုးမဲ့⍰၁ မှ ၂% ⍰၂ မှ ၅% ⍰၅ မှ ၁၀ % ⍰၁၀% ထက် ⍰	လိုအပ်သည် ⍰ မလိုအပ်ပါ	နည်း သည်⍰⍰ရှိသည်⍰မရှိပါ ⍰

ချေးငွေ ရရှိနိုင်သည့် နေရာ	ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား	ပြန်လည် ပေးဆပ်ရမည့် ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံ ပစ္စည်း လိုအပ်မှု	ချေးငွေရရှိ နိုင် အခက်အခဲ များ
ဏ်)	ားငွေ ်	အထက် ်		်	
သမဝါယမချေးငွေ	ကာလတိုချေးငွေ ််ကာလလတ် ချေးငွေ ််ကာလရှည်ချေ ားငွေ ်	၃-၆ လ အတွင်း်ဖြေမှ တစ်နှစ်ထိ ်တစ်နှစ်နှင့် အထက် ်	အတိုးမဲ့်၁ မှ ၂% ်၂ မ ၅%်၅ မှ ၁၀ % ်၁၀% ထက် ်	လိုအပ် သည် ််််မလိုအ ပ်ပါ ်	နည်းသည် ် ရှိသည် ် မရှိပါ ်
ပုဂ္ဂလိကဘဏ်	ကာလတိုချေးငွေ ််ကာလလတ် ချေးငွေ ််ကာလရှည်ချေ ားငွေ ်	၃-၆ လအ တွင်း်ဖြေမှတ စ်နှစ်ထိ်တစ်နှ စ်နှင့် အထက် ်	အတိုးမဲ့််၁ မှ ၂% ််၂ မှ ၅% ်၅ မှ ၁၀ % ်၁၀% ထက် ်	လိုအပ် သည် ််််မလိုအ ပ်ပါ ်	နည်း သည်််ရှိ သည် ််််မရှိပါ ်
ပုဂ္ဂလိက အသေးစား ချေးငွေဝန်ဆောင်မှု ကဏ္ဍ	ကာလတိုချေးငွေ ််ကာလလတ် ချေးငွေ ််ကာလရှည်ချေ ားငွေ ်	၃-၆ လ အတွင်း်ဖြေမှ တစ်နှစ်ထိ ်တစ်နှစ်နှင့် အထက် ်	အတိုးမဲ့်၁ မှ ၂% ်၂ မှ ၅% ်၅ မှ ၁၀ % ််၁၀% ထက် ်	လိုအပ် သည် ််််မလိုအ ပ်ပါ ်	နည်းသည် ်််ရှိသည် ််််မရှိပါ ်
အဖွဲ့အလိုက် ငွေစု/ ငွေချေး အစီအစဉ်	ကာလတိုချေးငွေ ်ကာလ လတ်ချေးငွေ ််ကာလရှည်ချေ ားငွေ ်	၃-၆ လ အတွင်း်ဖြေမှ တစ်နှစ်ထိ ်တစ်နှစ်နှင့် အထက် ်	အတိုးမဲ့်၁ မှ ၂% ်၂ မှ ၅% ်၅ မှ ၁၀ % ််၁၀% ထက် ်	လိုအပ်် မလိုအပ်ပါ ်	နည်း သည်််ရှိ သည် ််််မရှိပါ ်

ချေးငွေ ရရှိနိုင်သည့် နေရာ	ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား	ပြန်လည် ပေးဆပ်ရမည့် ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံ ပစ္စည်း လိုအပ်မှု	ချေးငွေရရှိ နိုင် အခက်အခဲ များ
ငွေချေးပေးသူ	ကာလတိုချေးငွေ ကာလလတ် ချေးငွေ ကာလရှည်ချေး ငွေ	နေ့စဉ်လစဉ်-ဖ လအတွင်း ဖြတ်မတစ်နှစ်ထိ တစ်နှစ်နှင့် အထက်	အတိုးမဲ့ မှ ၂% မှ ၅% မှ ၁၀ % ၁၀% ထက်	လိုအပ် သည် မလိုအပ်	နည်း သည်ရှိ သည် မရှိပါ
အပေါင်ဆိုင်	ကာလတိုချေးငွေ ကာလလတ် ချေးငွေ ကာလရှည်ချေး ငွေ	နေ့စဉ်လစဉ် -ဖ လအတွင်း ဖြတ်မတစ်နှစ်ထိ တစ်နှစ်နှင့် အထက်	အတိုးမဲ့ မှ ၂% ၂ မှ ၅% ၅ မှ ၁၀ % ၁၀% ထက်	လိုအပ် သည် မလိုအပ်	နည်းသည် ရှိသည် မရှိပါ
မိတ်ဆွေနှင့် ဆွေမျိုးများ	ကာလတိုချေးငွေ ကာလလတ် ချေးငွေ ကာလရှည် ချေးငွေ	နေ့စဉ်လစဉ် -ဖ လအတွင်း ဖြတ်မတစ်နှစ်ထိ တစ်နှစ်နှင့် အထက်	အတိုးမဲ့ မှ ၂% ၂ မှ ၅% ၅ မှ ၁၀ % ၁၀% ထက်	လိုအပ် သည် မလိုအပ်	နည်း သည် ရှိသည် မရှိပါ

ရင်းမြစ် (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာ ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှုပေးသောအဖွဲ့များ။

မှတ်ချက်။ ။မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်၏ သတ်မှတ်ချက်အရ ကာလတိုချေးငွေ ဆိုသည်မှာ <u>အနည်းဆုံး တစ်ရက်မှ အများဆုံး တစ်နှစ်အထိ</u>၊ ကာလလတ်ချေးငွေ ဆိုသည်မှာ <u>၃ နှစ်မှ ၅ နှစ်အထိ၊</u> ကာလရှည် ချေးငွေဆိုသည်မှာ <u>၅ နှစ်မှ ၁၀ နှစ် အထိ</u>ဟု သတ်မှတ်ထားပါသည်။ အကယ်၍ ၁၀ နှစ် ကာလအထက် ရှည်ကြာစွာချေးပေးသော ချေးငွေများရှိခဲ့သော ကာလရှည် ချေးငွေတွင်သာ ထည့်သွင်းပေးရန် ဖြစ်ပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာလယ်ယာပိုင်ဆိုင်သူများကိုပုံစံ(၇)ပေးစေ၍ မြန်မာ့စီးပွားရေး ဘဏ်မှ ကချေးငှားပါသည်။သမဝါယမအသင်းမှလည်းချေးငှားပါသည်။ပုံစံ(၇)မပေးရသော်လည်း ဝိုင်းကြီးချုပ် ပုံစံဖြင့် ချေးငှားပါသည်။မိတ်ဆွေ/ဆွေမျိုးများချေးရာတွင်အပေါင်ခံပစ္စည်းများမပေးရ သော်လည်းလိုခြင်တိုင်းမရရှိပါ။ ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းများမှလည်း (၄)ကျပ်တိုးဖြင့် ချေးငှားကြ ပါသည်။

(စ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှု

(စ-၁) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၉) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

အခြေအနေ	အခက်အခဲ	အန္တရာယ်ရှိမှု (အခက်အခဲ "ရှိ" ဟု ဖြေ ဆို ထားပါက ဖြေဆိုရန်။ "မရှိ" ဟု ဖြေဆိုထား ပါက ဖြေရန်မလို။))
မြေဆီဩဇာ အခြေအနေ	ရှိ □□□□မရှိ □	မြင့် □□□□လတ် □□□□နိမ့် □
အပင်မျိုးစိတ်များ	ရှိ □□□□မရှိ □	မြင့် □□□□လတ် □□နိမ့် □
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကာကွယ် ထိန်းချုပ်မှု	ရှိ □ မရှိ □	မြင့် □□□□လတ် □□□□နိမ့် □
ရေအရင်းအမြစ်	ရှိ □□□□မရှိ □	မြင့် □□□□လတ် □ နိမ့် □
ငါးမျိုးကွဲများ	ရှိ □□□□မရှိ □	မြင့် □□□□လတ် □□□□နိမ့် □
အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ	ရှိ □□□မရှိ □	မြင့် □□□လတ် □□□□နိမ့် □
စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှု	ရှိ □ မရှိ □	မြင့် □□□□လတ် □□□□နိမ့် □

ရင်းမြစ် ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။မြေဆီဩဇာများ ထည်သုံးမှုနည်းခြင်း၊တစ်နှစ်(၂)သီးစား စိုက်ပျိုးခြင်း ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကာကွယ်ဆေးများ သုံးစွဲခြင်းကြောင့် အထွက်နှုန်းများ လျော့ကြသည်ကိုတွေ့ရှိ ရပါသည်။ငါးမျိုးကွဲများ အနေဖြင့် ကျင်စက်သုံးစွဲမှု များပြားသဖြင့် ရှားပါးလာသည်ကို တွေ့ရသည်။

(ဆ) ပညာရေး

(ဆ-၁) ပညာရေးနှင့် စာတတ်မြောက်မှု

ဇယား (၃၀) မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း

အတန်းပညာ ပြီးမြောက်မှု	ကျား	မ	ပေါင်း
စာမတတ်သူဦးရေ	၂	၀	၂
မူလတန်းအဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၂၃၀	၂၄၆	၄၇၆
အလယ်တန်းအဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၁၀၅	၉၄	၁၉၉
အထက်တန်းအဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၂၈	၃၀	၅၈
တက္ကသိုလ်/ကောလိပ် အဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၁၈	၂၂	၄၀

ရင်းမြစ် အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

မှတ်ချက်။ ။ ဤဇယားကို ဖြည့်သွင်းရာတွင် ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ၊ ပညာရေး ဝန်ကြီးဌာနမှ အသိအမှတ်ပြုထားသော အတန်းပညာ တက်ရောက်ပြီး/တက်ရောက်ဆဲ သူများကိုသာ ဖြည့်သွင်းရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဖော်ပြပါအချက်နှင့် ကိုက်ညီချင်းမရှိခဲ့သော် ဇယားတွင် ဖြည့်သွင်းခြင်းမရှိဘဲ လေ့လာတွေ့ရှိချက်တွင်သာ မှတ်ချက်အနေဖြင့် ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။ အတန်းပညာပြီးမြောက်မှုဆိုသည်မှာ တစ်ဦးတစ်ယောက်၏ ဘဝတွင် သင်ယူလေ့လာခဲ့သော နောက်ဆုံး ပညာရေးအဆင့်/ အခြေအနေကို ဆိုလိုပါသည်။

ဥပမာ – ယခု စာရင်းကောက်ယူချိန်တွင် အဋ္ဌမတန်း (Grade 8) တွင် ပညာသင်ကြားနေသည်ပါက "အလယ်တန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ" တွင်လည်းကောင်း တတိယတန်း (Grade 3) တွင်ပညာသင်ကြားနေပါက (သို့မဟုတ်) ရေးတတ်ဖတ်တတ်အဆင့်သာ (ဥပမာ–ဘုန်းကြီးကျောင်းထွက်) ရှိသည်ဆိုပါက "မူလတန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ" တွင်သာ ထည့်သွင်းရပါမည်။ "ဘုန်းကြီးကျောင်းသင်ပညာရေး (ဘက–ကျောင်း)"ကို ဆည်းပူးခဲ့၊ ဆည်းပူးဆဲဖြစ်ပါက သက်ဆိုင်ရာ အတန်းပညာအဆင့်အလိုက် ထည့်သွင်းရပါမည်။ စတုတ္ထတန်း (Grade4) အောင်မြင်ပြီး အလယ်တန်းပညာ ဆက်လက်သင်ကြားခြင်းမရှိပါက "မူလတန်း အဆင့်ရှိသူဦးရေ" တွင်သာ ထည့်သွင်းရပါမည်။ အခြေခံပညာ မူလတန်းပညာကို သင်ယူပြီးဆုံးသင့်သည့်အရွယ်ကို ကျော်လွန်ပြီးဖြစ်သော်လည်း စာလုံး၀ မတတ်ပါက "စာမတတ်သူဦးရေ" တွင်သာ ဖြည့်သွင်းရန် ဖြစ်ပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။နိုင်ငံတော်မှ ကျေးရွာငယ်များအထိ မူလတန်း၊မူလတန်းလွန် အလယ် တန်းခွဲများအထိ တိုးချဲ့ဖွင့်လှစ်ထားသဖြင့် ၂၀၁၂နှစ်နောက်ပိုင်း အလယ်တန်းပညာထိသင်ယူကြရပါသည်။သို့သော်တစ်နှစ်တစ်တန်းအောင်စနစ်ကိုကျင့်သုံးသောပညာရေးစနစ်ကြောင့် အလယ် တန်း အထက်တန်းအောင်မြင်သော်လည်း အသိပညာ နဲ့ပါးသည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ ကျေးရွာတွင် စာကြည့်တိုက်ထူထောင်ထားသော်လည်း ဖွင့်နှစ်များတွင် ဖတ်မှတ်မှုရှိသော်လည်း နောင်နှစ်များတွင် မဖတ်ကြတော့ဘဲ ဖုန်းတစ်လုံးဖြင့် အချိန်ကုန်နေသည့်အတွက် စီးပွားရေး၊နိုင်ငံရေး၊လူမှုရေး၊ ဘာသာရေးများလျော့ပါးလာသည်ကိုတွေ့ရှိရသည်။ တက္ကသိုလ်များတွင် သင်ကြားပြီးမြောက်ကြ သော်လည်း နိုင်ငံဂန်ထမ်းများလုပ်ဆောင်ရန်အားနဲခြင်း အဆက်အသွယ်မရှိခြင်းတို့ကြောင့် ဂင်္ဂေ ရသောပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းများတွင်သာ လုပ်ဆောင်ကြရသည်။တစ်ချို့အလယ်တန်း ပြီးမြောက် ကြသော်လည်း မြို့ပေါ်တွင်မက နယ်တောရွာများ၏ ပညာရေးဂန်ဆောင်ခ စရိတ်များခြင်းကြောင့် မတတ်နိုင်သော မိဘ၏သားသမီးများသည် ကျေးရွာတွင်ဖွင့်လှစ်သော ကျောင်းများတွင်သာ တက်ကြရသည်။

(ဆ-၂) ကျောင်းတက်နှုန်း

ဇယား (၃၁) ကျောင်းတက်နှုန်း

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း
မူလတန်း	၃၄	၄၄	၇၈
အလယ်တန်း	၃၀	၃၃	၆၃
အထက်တန်း	၈	၁၃	၂၁
တက္ကသိုလ်/ကောလိပ်	၉	၇	၁၆

ရင်းမြစ် (၁) ကျောင်းဝင်စာရင်း၊ (၂) ဆယ်အိမ်မှူးများ။

မှတ်ချက်။ ။ဤဇယားကို ဖြည့်သွင်းရာတွင် ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ၊ ပညာရေးဝန်ကြီး ဌာနမှ အသိအမှတ်ပြုထားသော စာသင်ကျောင်းများ၊ တက္ကသိုလ်ကောလိပ် များတွင် ပညာတက်ရောက်နေ သူများကိုသာ ဖြည့်သွင်းရန်ဖြစ်ပါသည်။ ၄င်းအပြင် "ဘုန်းကြီးကျောင်းသင်ပညာရေး" ကို သင်ယူဆည်းပူး နေသော ကျောင်းသူ/သားများကို အခြေခံပညာဦးစီးဌာနမှ သတ်မှတ်ထားသော ပညာရေးစနစ်/အဆင့် သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ သတ်မှတ်ဖြည့်သွင်းရန် ဖြစ်ပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျောင်းပညာသင်ကြားရာတွင် ကျောင်းသားဦးရေထက် ကျောင်းသူဦး ရေပိုများသည်။မိသားစုများ၏ စားဝတ်နေရေး မပြေလည်မှုကြောင့် အရွယ်ရောက်ယောက်ကျား လေးများ ကျောင်းထွက်ခါ မိသားစုစာဝတ်နေရေးကို အဓိကလုပ်ဆောင်ကြသည်။ဥပမာ-ပြည်ပတွင် သွားရောက်လုပ်ကိုင်ရာတွင် အတန်းပညာကိုအဓိကမထားပဲ ဘာသာစကားကို တတ်မြောက်ပါက လုပ်ငန်းလုပ်၍ ရရှိနိုင်ခြင်းကြောင့်လဲ ပညာရေးအားပေးမှုတွင် နဲ့ပါးလာကြသည်။ မိဘများ အနေဖြင့်လဲ သားသမီးများ အသိပညာ နဲ့ပါးခြင်းကြောင့် ကျောင်းထားသော်လည်း အရာမဖြစ်ကာ ပညာရေးအားပေးမှု နည်းလာကြောင်း လေ့လာသိရှိရသည်။

(ဆ-၃) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၃၂) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

အကြောင်းအရာ	(၁)	(၂)	(၃)
က။ ကျောင်းအဆင့်	မူလတန်း□□မူလွန် □□အလယ်တန်း(ခွဲ) □□အလယ်တန်း □□အထက်တန်း(ခွဲ) □□အထက်တန်း □	မူလတန်း□□မူလွန် □□အလယ်တန်း(ခွဲ) □□□အလယ်တန်း □□အထက်တန်း(ခွဲ) □□အထက်တန်း □	မူလတန်း□□မူလွန် □□အလယ်တန်း(ခွဲ) □□အလယ်တန်း □□အထက်တန်း(ခွဲ) □□အထက်တန်း □
ခ။ ရွာမှ အကွာအဝေး (မိုင်)	ဝ မှ ၁ မိုင်□□၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် □□၁၅ မိုင် မှ ၂၀ မိုင် □□၂၀ မိုင် အထက် □	ဝ မှ ၁ မိုင် □၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် □□၁၅ မိုင် မှ ၂၀ မိုင် □□၂၀ မိုင် အထက် □	ဝ မှ ၁ မိုင် □□၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် □၁၅ မိုင် မှ ၂၀ မိုင် □□၂၀ မိုင် အထက် □

အကြောင်းအရာ	(၁)			(၂)			(၃)		
ဂ။ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှု	ခြေလျင်□□စက်ဘီး□ဆိုင်ကယ် □ ကား □			ခြေလျင်□စက်ဘီး□□□□ဆိုင်ကယ် □□□□ကား □			ခြေလျင်□□စက်ဘီး□□□□ဆိုင်ကယ် □□□□ကား □		
ဃ။ စာသင်ကျောင်း၏ စုစုပေါင်းကြမ်းခင်းဧရိယာ (စတုရန်းပေ)*	၈၀၃၀			၀			၀		
င။ အမိုး၊ နံရံ၊ အခင်းအရည်အသွေး	ကောင်း□□သင့်□□□□ညံ့□			ကောင်း□□□သင့်□□□□ညံ့□			ကောင်း□□□သင့်□□□□ညံ့□		
စ။ ကျောင်းသုံးပရိဘောဂ လုံလောက်မှု	လုံလောက်မှုရှိသည်□ မလုံလောက်ပါ □			လုံလောက်မှုရှိသည်□ မလုံလောက်ပါ □			လုံလောက်မှုရှိသည်□ မလုံလောက်ပါ □		
ဆ။ ကျောင်းအိမ်သာအခြေအနေ	ကောင်း□□□သင့်□□□□ညံ့□□□□မရှိ□			ကောင်း□□□သင့်□□□□ညံ့□□□□မရှိ□			ကောင်း□□□သင့်□□□□ညံ့□□□□မရှိ□		
ဈ။ ကျောင်းအာဟာရတိုက်ကျွေးမှု	တိုက်ကျွေးမှုရှိသည် □ တိုက်ကျွေးမှု မရှိပါ □			တိုက်ကျွေးမှုရှိသည် □ တိုက်ကျွေးမှု မရှိပါ □			တိုက်ကျွေးမှုရှိသည် □ တိုက်ကျွေးမှု မရှိပါ □		
ဇ။ ကျောင်းဆရာ/မဦးရေ	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
အစိုးရခန့်	၁	၅	၆	၀	၀	၀	၀	၀	၀
ကျေးရွာခန့်	၀	၁	၁	၀	၀	၀	၀	၀	၀

ရင်းမြစ် (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

မှတ်ချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်းမရှိပါက (က၊ ခ၊ ဂ) ကိုသာ ဖြေဆိုရပါမည်။ စာသင်ကျောင်း၏ စုစုပေါင်းကြမ်းခင်းဧရိယာ (စတုရန်းပေ = အလျား × အနံ) သည် စာသင် ကျောင်းတစ်ကျောင်းအတွင်းရှိ ကျောင်းအဆောက်အဦအားလုံး၏ စုစုပေါင်းဧရိယာကို ဆိုလိုသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ရွာတွင်အလယ်တန်းဖွင့်လှစ်ထားသည့်အတွက် အလယ်တန်းအဆင့်ထိ ပညာရေးခက်ခဲမှုမရှိပါ။ အထက်တန်းရောက်ပါက အခြားကျေးရွာတွင် သွား၍တက်ရောက်ကြ ရသည်။

(ဆ-၄) ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

ဇယား (၃၃) ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

အခက်အခဲ/ ပြဿနာ	ရှင်းလင်းချက်
ကျောင်းဆရာ/မ ရရှိနိုင်မှု	လုံလောက် □□□□မလုံလောက် □
တပည့် - ဆရာ အချိုး	၄၀: ၁ အောက် □□□□၄၀: ၁ အထက် □
မူလတန်းပညာ ကျောင်းထွက်နှုန်း	မရှိ □□□□နည်း □□□□လတ် □□□□များ □
မသန်စွမ်းသူများအတွက် ပညာရေးအထူးအစီအစဉ်	ရှိ □□□□မရှိ □
ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့် စာရေးကိရိယာ	လုံလောက် □□□□မလုံလောက် □
ဆင်းရဲသော မိသားစုများအတွက် ကျောင်းစရိတ် မတတ်နိုင်မှု	မြင့် □□□□အသင့်အတင့် □
ကျောင်းအားကစားဆိုင်ရာ ပစ္စည်းများလက်လှမ်းမီမှု	မရှိ □□□□နည်း □
မိဘဆရာအသင်း၏အခန်းကဏ္ဍ	ကောင်း □□□□သင့် □□□□ညံ့ □

ရင်းမြစ် (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ တပည့်ဆရာ အချိုးမှာ ၄၀:၁ အောက်ရှိသော်လည်း (၁)တန်းဆရာ တစ်ယောက်ကိုင်တွယ်ခြင်းအလယ်တန်းတွင်ဘာသာရပ်အတွက်လုံလောက်မှုမရှိပါ။ ဒေသခံဆရာ/မ မရှိခြင်းကြောင့် အပြောင်းအရွှေ့ ရာထူးတိုးချိန်များတွင် ဆရာ/မ များ ပြတ်လတ်သွားကာ အစားထိုး ခန့်ပေးမှု အချိန်ကြန့်ကြာခြင်းကြောင့် ဆရာ/မ များ အမြဲလိုလို လိုအပ်နေပါသည်။ လိုအပ်သော အချိန်များတွင် ကျေးရွာမှ အစားထိုးဌားရန်း၍ ဖြေရှင်းကြရသည်။မူလတန်းတွင် ကျောင်းထွက်နှုန်း မရှိပါ။အစားထိုး ခန့်ပေးမှု အချိန်ကြန့်ကြာခြင်းကြောင့် ဆရာ/မ များ အမြဲလိုလို လိုအပ်နေပါသည်။ လိုအပ်သောအချိန်များတွင် ကျေးရွာမှ အစားထိုးဌားရန်း၍ ဖြေရှင်းကြရသည်။မူလတန်းတွင် ကျောင်းထွက်နှုန်းမရှိပါ။ဆင်းရဲသောမိသားစုများအတွက် ကျေးရွာမှ အလှူခံပေးခြင်း၊ပရဟိတ အဖွဲ့မှ ကူညီပံ့ပိုးခြင်းတို့ကြောင့် ပြေလည်ပါသည်။ ကျောင်းသုံးစာအုပ်နဲ့စာရေးကိရိယာများ အတွက်လဲ စန္ဒကူးပရဟိတအဖွဲ့မှ ၄င်းကျောင်းသားမိဘများ ကူညီထောက်ပံခြင်းတို့ကြောင့် မလုံလောက်သော်လည်း အနည်းအကျဉ်းသာ လိုအပ်ပါသည်။ ကျောင်းအားကစားဆိုင်ရာ ပစ္စည်း များလုံလုံလောက်လောက်မရှိပါ။ ဘောလုံးလောက်သာရှိပါသည်။ မိဘဆရာအသင်းမှာလိုအပ်မှု အခက်အခဲများကို ဆွေးနွေး၍ ဝိုင်းဝန်းဖြေရှင်းကြမှုများ ရှိကြသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

(၈) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

(၈-၁) အဖြစ်များသော ရောဂါများ

ဇယား (၃၄) အဖြစ်များသော ရောဂါများ

စဉ်	ရောဂါ	ပျံ့နှံ့မှု/ဖြစ်ပွားမှု		
၁	ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောဝ	မြင့်	နိမ့်	မရှိ
၂	သွေးလွန်တုပ်ကွေး	မြင့်	နိမ့်	မရှိ
၃	ငှက်ဖျား	မြင့်	နိမ့်	မရှိ
၄	အသက်ရှူလမ်းကြောင်း ကူးစက်ရောဂါ	မြင့်	နိမ့်	မရှိ
၅	HIV, AIDS, လိင်မှတဆင့် ကူးစက်နိုင်သောရောဂါများ	မြင့်	နိမ့်	မရှိ
၆	တီဘီ	မြင့်	နိမ့်	မရှိ
၇	ဆီးချို	မြင့်	နိမ့်	မရှိ
၈	သွေးတိုး	မြင့်	နိမ့်	မရှိ
၉	အသည်းရောဂါ (ဘီ၊ စီ)	မြင့်	နိမ့်	မရှိ
၁၀	အာဟာရ ချို့တဲ့မှု	မြင့်	နိမ့်	မရှိ
၁၁	အခြား ကူးစက်နိုင်သော ရောဂါများ	မြင့်	နိမ့်	မရှိ

ရင်းမြစ် (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု (၂) ကျေးလက် ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ယခင်နှစ်များစွာက ဌက်ဖျားဖျားမှုများ များပြားပါသည်။မာလင်ဌက်ဖျား တိုက်ဖျက်ရေး ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့ကူညီပြီး နောက်ပိုင်းအမတန်နည်းပါးပါသည်။ ယခုလက်ရှိ ဖြစ်ပေါ် နေသော ရောဂါမှာ ဆီးချို၊သွေးတိုးရောဂါ အဖြစ်များသည်ကို သိရှိရပါသည်။

(ဇ-၂) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

ဇယား (၃၅) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

စဉ်	ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း (ရှိ၊ မရှိ အမှန်ခြစ်ရန်)	ရှိ	မရှိ
၁	အဆုတ်ရောဂါ	ရှိ	မရှိ
၂	ဆုံဆို့၊ ကြက်ညှာ၊ မေးခိုင်နှင့် အသည်းရောင် အသားဝါ	ရှိ	မရှိ
၃	ပိုလီယိုရောဂါ	ရှိ	မရှိ

စဉ်	ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း (ရှိ၊ မရှိ အမှန်ခြစ်ရန်)	ရှိ	မရှိ
၄	မေးခိုင် (ကိုယ်ဝန်ဆောင် ကာလအတွင်း)	ရှိ ☐	မရှိ ☐
၅	ဝက်သက်ရောဂါ	ရှိ ☐	မရှိ ☐
၆	အခြား စုပေါင်းကာကွယ်ဆေး ထိုးနှံမှု	ရှိ ☐	မရှိ ☐
၇	အာဟာရ မှတ်တမ်းယူမှု (အရပ်အမြင့်၊ အလေးချိန်၊ လက်မောင်းပတ်)	ရှိ ☐	မရှိ ☐
၈	အာဟာရ ပညာပေး အစီအစဉ်	ရှိ ☐	မရှိ ☐

ရင်းမြစ် (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ယခုအချိန်တွင် နိုင်ငံတော်ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု အဖွဲ့အစည်းများမှ သက်ဆိုင်ရာအလိုက် အာဟာရ ပညာပေး၊ ကျန်းမာရေး ပညာပေးမူများ ဟောပြောမူများရှိသလို ကာကွယ်ဆေးထိုးပေးမူများလဲ ရှိပါသည်။

(၈-၃) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ(ဆေးရုံ/ဆေးပေးခန်းများ)

ဇယား (၃၆) ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခရီး အကွာအဝေး (မိုင်)	အခန်း/ကုတင် လုံလောက်မှု
ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာန/ ဌာနခွဲ	၀ မှ ၁ မိုင် ☐ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☐ ၃ မိုင် မှ ၅ မိုင် ☐ ၅ မိုင် မှ ၁၀ မိုင် ☐ ၁၀ မိုင်အထက် ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
တိုက်နယ် ဆေးရုံ	၀ မှ ၁ မိုင် ☐ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☐ ၃ မိုင် မှ ၅ မိုင် ☐ ၅ မိုင် မှ ၁၀ မိုင် ☐ ၁၀ မိုင်အထက် ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
မြို့နယ် ဆေးရုံ	၀ မှ ၁ မိုင် ☐ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☐ ၃ မိုင် မှ ၅ မိုင် ☐ ၅ မိုင် မှ ၁၀ မိုင် ☐ ၁၀ မိုင်အထက် ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
ဆေးဆိုင်	ရွာတွင် (သို့မဟုတ်) ရွာအနီး အနားတွင် ဆေးဆိုင် ရှိသည် ☐ ရွာတွင် (သို့မဟုတ်) ရွာအနီး အနားတွင် ဆေးဆိုင် မရှိပါ ☐	ဆေးဆိုင်တွင် ဆေးဝါးများကို စနစ်တကျ သိုလှောင်ထားသည် ☐ ဆေးဆိုင်တွင် ဆေးဝါးများကို စနစ်တကျ သိုလှောင်ထားခြင်း မရှိပါ ☐

ရင်းမြစ် (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲများ မိမိတို့ကျေးရွာတွင်မရှိပါ။ (၂)မိုင် ကျော်ခန့်ရှိသောဌာနများသွားရောက်၍ ၄င်း(၃)မိုင်ကျော်တိုက်နယ်ဆေးရုံသို့၄င်း (၃၅)မိုင်ခန့်ရှိသော

မြို့နယ်ဆေးရုံသို့ငင်း သွားရောက်ကုသကြရသည်။ချဉ်းကပ်လမ်း အလှမ်းဝေးသဖြင့် ၄င်းလမ်းခရီး ခက်ခဲကြမ်းတမ်းမှုကြောင့် ၄င်းအရေးပေါ် လူနာများအနေဖြင့် အသက်ဆုံးရှုံးရခြင်းမျိုးများလဲ ရှိပါသည်။ သာမန်ဆေဝါးများ ရွာဆေးရောင်ဆိုင်များတွင် ဝယ်ယူရရှိပါသည်။ စနစ်တကျသိုလောင် ထာခြင်းမျိုးတော့မရှိပါ။ ဒိတ်ကုန်မကုန်ဆေးဝါးများလဲ မသိရှိရပါ။ အချိန်အခါအားလျော်စွာ တိုက်နယ်ဆေးမူးများလာရောက်၍ကုသခြင်း အခမဲ့နှင့်ပညာပေးဟောပြောမှုများ ရှိပါသည်။ ကာကွယ် ဆေးများ သတ်မှတ်အချိန်နှင့် တစ်ပြေးညီ ထိုးနှံပေးခြင်းရှိကြောင်း သိရှိရပါသည်။

(စျ) ရေနှင့်ပတ်ဝန်ကျင် သန့်ရှင်းရေး

(စျ-၁) သောက်သုံးရေ ရရှိမှု

ဇယား (၃၇) သောက်သုံးရေ ရရှိနိုင်မှု

ရေရရှိနိုင်မှု	အသုံးပြုသော အိမ်ထောင်စု	သောက်သုံးရေ အရည်အသွေး စမ်းသပ် စစ်ဆေးထားမှု (စနစ်တကျ စမ်းသပ် စစ်ဆေး ထားမှု ရှိပါက "ရှိ"၊ မရှိပါက "မရှိ")	ရေ အရည်အသွေး (သောက်သုံးရေ အရည်အသွေး စမ်းသပ်စစ်ဆေးထားမှုတွင် "ရှိ" ဟု ဖြေဆို ထားပါက ဖြေဆိုရန်။ "မရှိ" ဟု ဖြေဆိုထားပါက ဖြေရန်မလို)	သောက်သုံးရေ ရရှိနိုင်မှုနှင့် လုံလောက်မှု အခြေအနေ (ရာသီမရွေး ရပါကနေ၊ မိုးနှင့် ဆောင်းရာသီသုံးမျိုးလုံးကို ရွေးပေးပါရန်)
ရေတွင်း	၁၀၅	ရှိ □□□□မရှိ □	ကောင်း □သင့် □ ညံ့ □	နွေ □မိုး □ ဆောင်း □
အဝီစိတွင်း/ စက်တပ်	၁၈	ရှိ □□□□မရှိ □	ကောင်း □သင့် □ ညံ့ □	နွေ □ မိုး □ ဆောင်း □
အဝီစိတွင်း/ တုံကင်	၈	ရှိ □□□□မရှိ □	ကောင်း □သင့် □ ညံ့ □	နွေ □မိုး □ ဆောင်း □
မိုးရေ သိုလှောင်ကန်	၀	ရှိ □□□□မရှိ □	ကောင်း □သင့် □ ညံ့ □	နွေ □မိုး □ ဆောင်း □
မြစ်/ချောင်းရေ	၁၄	ရှိ □□□□မရှိ □	ကောင်း □သင့် □ ညံ့ □	နွေ □မိုး □ ဆောင်း □

ရေရရှိနိုင်မှု	အသုံးပြုသော အိမ်ထောင်စု	သောက်သုံးရေ အရည်အသွေး စမ်းသပ် စစ်ဆေးထားမှု (စနစ်တကျ စမ်းသပ် စစ်ဆေး ထားမှု ရှိပါက "ရှိ"၊ မရှိပါက "မရှိ")	ရေ အရည်အသွေး (သောက်သုံးရေ အရည်အသွေး စမ်းသပ်စစ်ဆေး ထားမှုတွင် "ရှိ" ဟု ဖြေဆို ထားပါက ဖြေဆိုရန်။ "မရှိ" ဟု ဖြေဆိုထား ပါက ဖြေရန်မလို)	သောက်သုံးရေ ရရှိနိုင်မှုနှင့် လုံလောက်မှု အခြေအနေ (ရာသီမရွေး ရပါက နွေ၊ မိုးနှင့် ဆောင်း ရာသီသုံးမျိုးလုံးကို ရွေးပေးပါရန်)
ရေကန်	၀	ရှိ □□□□မရှိ □	ကောင်း □သင့် □ ညံ့ □	နွေ □မိုး □ ဆောင်း □
စိမ့်စမ်းရေ	၃၈	ရှိ □□□□မရှိ □	ကောင်း □သင့် □ ညံ့ □	နွေ □မိုး □ ဆောင်း □

ရင်းမြစ် (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးရွာသယံဇာတပြမြေပုံ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာများတွင် ရေတွင်း/အဝိစိတွင်းရေး စိမ့်စမ်းရေမြစ်ရေ သုံးစွဲလျက် စမ်းသပ်စစ်ဆေးမှုရှိပါသည်။ စိမ့်စမ်းရေမှာ ကောင်းပြီး ကျန်ရေများသင့်သည်ဆိုရန်သာရှိပါသည်။ မြစ်ချောင်းရေများသည် မိုးတွင်အချိန်အခါ၌ သဲများဖြင့်နောက်ကျိနေပါသည်။မဖြစ်မနေသုံးစွဲရသော မိသားစုများအနေဖြင့် ရေကိုလှောင်၍ အနည်ထိုင်စေပြီးခါမှ သုံးစွဲရပါသည်။ ရေကြောင့်ဆိုးဝါး သောရောဂါများ ဖြစ်သည်ကို မတွေ့ရပါ။

(စျ-၂) သန့်ရှင်းရေး အခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်)

ဇယား (၃၈) အိမ်သာ အမျိုးအစား

သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်သာ အမျိုးအစား	သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်ထောင်စု
သန့်ရှင်းသော ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲမှု	
ရေဆွဲ အိမ်သာ	၀
ရေလောင်း/ယင်လုံအိမ်သာ	၁၈၃
မသန့်ရှင်းသော ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲမှု	
တွင်း/ဇလားအိမ်သာ	၀
တွင်းမရှိ အိမ်သာ	၀
အိမ်သာမရှိ	၀

ရင်းမြစ် (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျန်းမာရေးဟောပြောမှုကြောင့် ၄င်းကျေးရွာတာဝန်ရှိသူများ၏ စစ်ဆေး မှုများကြောင့်၄င်း ရေလောင်း/ယင်လုံအိမ်သာများသာ သုံးစွဲကြပါသည်။

(ည) ကျား – မ ရေးရာ

ဇယား (၃၉) ကျား – မ ရေးရာ

စဉ်	ကျေးရွာ၏ လူမှုစီးပွား ဖွံ့ဖြိုးစေရေးအတွက် အမျိုးသမီးများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်သင့်သော အချက်များ	ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးပွဲတွင် တက်ရောက်သူများမှ မှန်သည်ဟု ယူဆသော တစ်ခုကို ရွေးပေးပါရန်	
၁	ကျေးရွာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်တွင် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာ ပါဝင်မှု/ခေါင်းဆောင်မှု	ရှိ ☐	မရှိ ☐
၂	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများ တွင် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု	ရှိ ☐	မရှိ ☐
၃	လွန်ခဲ့သောနှစ်အတွင်း ကျေးရွာအတွင်းရှိ မိန်းကလေးများ/အမျိုးသမီးများအား သံသယဖြစ်ဖွယ် အကြမ်းဖက်မှု (သို့) တိုင်ကြားမှုများ	ရှိ ☐	မရှိ ☐
၄	အမျိုးသမီးရေးရာ အကြမ်းဖက်မှုများအတွက် ဥပဒေ နှင့် တရားမျှတမှုဆိုင်ရာများအတွက် လူထု၏ အသိ အမြင်ရှိမှု	ရှိ ☐	မရှိ ☐

ရင်းမြစ် (၁) အဖွဲ့အစည်းများစာရင်း၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း– ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာစီမံအုပ်ချုပ်မှုနဲ့ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုလုပ်ငန်းများတွင် အမျိုးသမီး များသည် ခေါင်းဆောင်မှုအပိုင်းများ မတွေ့ရသော်လည်း အဖွဲ့ဝင်နောက်လိုက်အဖြစ်တက်ကြွစွာ လုပ်ကိုင်မှုများ ရှိပါသည်။အကြမ်းဖက်မှုများ တိုင်ကြားခြင်းပြုလုပ်ပါသည်။ဥပဒေနှင့် တရားမျှတ မှုဆိုင်ရာများအတွက် လူထုအသိအမြင်မရှိဘဲ သာမန်အငြင်းပွားမှုများအား ကျေးရွာတာဝန်ခံ များနှင့် ညှိနှိုင်း၍ နားလည်မှုဖြင့် ဖြေရှင်းကြပါသည်။

(၎) အခြေခံ အဆောက်အဦများ အခြေအနေ

(၎-၁) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၀) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု အခြေအနေ

လမ်း အမျိုးအစား	အမျိုး အစား	အရည် အသွေး	တည်ဆောက် ခဲ့သောနှစ်	ရာသီ အလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု	လမ်းအရှည် (မိုင်)
ရွာတွင်းလမ်း	၁ ? ၂ ? ၃?၄ ?? ၅ ?	ကောင်း ? သင့် ? ညံ့ ?	ဖြလမှ ၁နှစ် ? ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ? ၅နှစ် အထက် ?	ပွင့်လင်းရာသီ ? တစ်နှစ်ပတ် လုံး ?	၀-၁ မိုင် ? ၁-၅ မိုင် ? ၅-၁၀ မိုင် ? ၁၀မိုင်အထက်?
ချဉ်းကပ်လမ်း	၁ ????၂ ? ၃ ? ၄ ? ၅ ?	ကောင်း ? သင့် ? ညံ့ ?	ဖြလမှ ၁နှစ် ? ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ? ၅နှစ် အထက် ?	ပွင့်လင်းရာသီ ? တစ်နှစ်ပတ် လုံး ?	၀-၁ မိုင် ? ၁-၅ မိုင် ? ၅-၁၀ မိုင် ? ၁၀ မိုင်အထက် ?
ရွာချင်းဆက်လမ်း	၁ ? ၂??၃?၄?? ၅ ?	ကောင်း ? သင့် ? ညံ့ ?	ဖြလမှ ၁နှစ် ? ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ? ၅နှစ် အထက် ?	ပွင့်လင်းရာသီ ? တစ်နှစ်ပတ် လုံး ?	၀-၁ မိုင် ? ၁-၅ မိုင် ? ၅-၁၀ မိုင် ? ၁၀ မိုင်အထက် ?

ရင်းမြစ် ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။မြေသားလမ်း - ၁၊ ကျောက်ခင်းလမ်း - ၂၊ ကျောက်ချောလမ်း - ၃၊ ကွန်ကရစ်လမ်း - ၄၊ ကတ္တရာလမ်း - ၅

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ရွာတွင်းလမ်း ရွာချင်းဆက်လမ်းများတွင် ကျောက်ခင်းလမ်း မြေသားလမ်းနှစ်မျိုးရှိပါသည်။လှည်းနွားများနဲ့ အများဆုံးချရသည့်အတွက် ကောင်းလှသည်တော့ မဟုတ် ကြပါ။နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း ကိုယ်ထုကိုယ်ထဖြင့် ၄င်းပရဟိတ ပံ့ပိုးမှုကြောင့် ၄င်းကျောက်ချ ကြပါသည်။ ရွာတွင်းလမ်း (၁)မိုင်အထက် ရှိပြီး ရွာခြင်းဆက်လမ်းမှာ (၅)မိုင်အထက်ရှိကြောင်း သိရပါသည်။

(၎-၂) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၁) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု အခြေအနေ

တံတား အမျိုးအစား	အရွယ်အစား (ပေ) (အလျား၊ အနံ၊ အမြင့်)	အရည်အသွေး	တည်ဆောက် ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု
ဆိပ်ခံ တံတား	၀.၀၀၊ ၀.၀၀၊ ၀.၀၀	ကောင်း သင့် ညံ့	ဖြလမှ ၁နှစ် ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ၅နှစ် အထက်	ပွင့်လင်းရာသီ တစ်နှစ်ပတ်လုံး
ကွန်ကရစ် တံတား	၀.၀၀၊ ၀.၀၀၊ ၀.၀၀	ကောင်း သင့် ညံ့	ဖြလမှ ၁နှစ် ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ၅နှစ် အထက်	ပွင့်လင်းရာသီ တစ်နှစ်ပတ်လုံး
သစ်သား တံတား	၀.၀၀၊ ၀.၀၀၊ ၀.၀၀	ကောင်း သင့် ညံ့	ဖြလမှ ၁နှစ် ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ၅နှစ် အထက်	ပွင့်လင်းရာသီ တစ်နှစ်ပတ်လုံး
ကြိုးတံတား	၀.၀၀၊ ၀.၀၀၊ ၀.၀၀	ကောင်း သင့် ညံ့	ဖြလမှ ၁နှစ် ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ၅နှစ် အထက်	ပွင့်လင်းရာသီ တစ်နှစ်ပတ်လုံး
ဝါးတံတား	၀.၀၀၊ ၀.၀၀၊ ၀.၀၀	ကောင်း သင့် ညံ့	ဖြလမှ ၁နှစ် ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ၅နှစ် အထက်	ပွင့်လင်းရာသီ တစ်နှစ်ပတ်လုံး
ရေပြွန်	၁၈.၀၀၊ ၀.၀၀၊ ၃၆.၀၀	ကောင်း သင့် ညံ့	ဖြလမှ ၁နှစ် ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ၅နှစ် အထက်	ပွင့်လင်းရာသီ တစ်နှစ်ပတ်လုံး
ရေကျော်	၀.၀၀၊ ၀.၀၀၊ ၀.၀၀	ကောင်း သင့် ညံ့	ဖြလမှ ၁နှစ် ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ၅နှစ် အထက်	ပွင့်လင်းရာသီ တစ်နှစ်ပတ်လုံး

ရင်းမြစ် ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ရွာဘေးမြောင်းကူးတံတားများကို ရေပြွန်တံတားဖြင့် ပြုလုပ်ထား ပါသည်။ ကျောက်သဲ၊မူလီချောင်း၊ဘိလပ်မြေများဖြင့် သပ်ရပ်ခိုင်ခန့်စွာ ပြုလုပ်ထားပါသည်။ မြစ်သာ မြစ်ကူးမူကို ရေနည်းသောပွင့်လင်းရာသီများတွင် ဝါးတံတားထိုး၍ သွားကြသည်။

(၄-၃) ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား (၄၂) ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး (အသုံးမပြုပါက အကွာအဝေး (မိုင်) အကွက်အောက် ရှိ အသုံးမပြုပါ အကွက်တွင် ခြစ်ပါ)။

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	အကွာအဝေး (မိုင်)	ယာဉ်အမျိုးအစား	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု
မြစ်ကြောင်း	၀ မှ ၁၀ မိုင် ☐ ၁၁ မှ ၂၀ မိုင် ☐ ၂၁ မှ ၅၀ မိုင် ☐ ၅၀မိုင် အထက် ☐ အသုံးမပြုပါ ☐	၁ လှေ၊ သမ္ဘာန် ☐ ၂ စက်လှေ ☐ ၃ သဘော်ဘာ ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
ပင်လယ်ရေကြောင်း	၀ မှ ၁၀ မိုင် ☐ ၁၁ မှ ၂၀ မိုင် ☐ ၂၁ မှ ၅၀ မိုင် ☐ ၅၀မိုင် အထက် ☐ အသုံးမပြုပါ ☐	၁ လှေ၊ သမ္ဘာန် ☐ ၂ စက်လှေ ☐ ၃ သဘော်ဘာ ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐

ရင်းမြစ် ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအနေဖြင့် မြို့နယ်ကျေးရွာများသို့ သွားလာခြင်းမပြုဘဲ မြစ်သာမြစ်ကူးရန်အတွက် နှင့်ငါးဖမ်းရာတွင် အသုံးပြုရန်ထားရှိကြပါသည်။ မြစ်သာမြစ်၏သွားလာရသောအကွာအဝေးမှာ ရေအနည်းအများအလိုက် ကွာဝေးပါသည်။ မြစ်သာ မြစ်ရှိနေခြင်းကြောင့် မြေနုကျွန်းများပေါ်ပေါက်၍ ကောက်ပဲသီးနှံများလုပ်ကိုင်ရသော်လည်း မြစ်သာမြစ်ကြောင့် သွားလာရန်ခက်ခဲမှုများရှိနေပါသည်။ မြစ်ကူးကူးတို့များအစား တံတားအသုံး ပြုနိုင်ပါက ဖွံ့ဖြိုးလာနိုင်ကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၄-၄) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၄၃) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယာဉ်အမျိုးအစား	လှေ၊ သမ္ဘာန်	စက်လှေ	စက်ဘီး	မော်တော်ဆိုင်ကယ်	သုံးဘီးဆိုင်ကယ်	ထော်လာကျီ	ကား	မြင်းလှည်း	နွားလှည်း
အရေအတွက်	၅	၅	၅၂	၁၁၈	၀	၀	၂	၀	၉၀

ရင်းမြစ် အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲမှုများကြောင့် ကားများအသုံးမချနိုင်ဘဲ လည်းနွားများသာအသုံးပြုကြရသည့် နွေရာသီလောက်တွင်သာ ကားများဝင်ထွက် သွာလာနိုင်သည့် အတွက်အသုံးမတည့်ကြပါ။ မြို့သို့ဝင်းတစ်ရွာနှင့်တရွာများသို့ ဝင်းသွားလာရာတွင် မော်တော် ဆိုင်ကယ် များဖြင့်သာ အသုံးပြုကြရသည်။

(၅) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

ဇယား (၄၄) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ

ရင်းမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ်	အခက်အခဲ
မဟာဓာတ်အားလိုင်း	၀	ကောင်း ?သင့် ??ည့် ????မဖြေဆို ??	ရှိ??မရှိ ?
ဆိုလာစနစ်	၁၈၀	ကောင်း ?သင့် ??ည့် ????မဖြေဆို ?	ရှိ??မရှိ ?
အသေးစားရေအားလျှပ်စစ်	၀	ကောင်း ?သင့် ???ည့် ?? မဖြေဆို ?	ရှိ??မရှိ ?
ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်	၀	ကောင်း ??သင့် ???ည့် ????မဖြေဆို ?	ရှိ??မရှိ ?
လေစွမ်းအင်	၀	ကောင်း ??သင့် ???ည့် ????မဖြေဆို ?	ရှိ ????မရှိ ?
ဧ၀လောင်စာ	၀	ကောင်း ??သင့် ??ည့် ????မဖြေဆို ?	ရှိ??မရှိ ?

ရင်းမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ်	အခက်အခဲ
အမျိုးအမည်ခွဲခြား ဖော်ပြခြင်းမပြုနိုင် သော လျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေးစနစ်	၀	ကောင်း □□□□သင့် □□□□ည့် □□□□မဖြေဆို □	ရှိ □ မရှိ □
လျှပ်စစ်မီး အသုံးမပြုနိုင်သော	၀	☒	☒

ရင်းမြစ် (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ယခင်အချိန်များ၌ ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်များအသုံးပြု၍ ငွေကြေးများ ကောက်ခံ၍ မီးဖြန့်ဝေပေးခြင်း ပြုလုပ်ခဲ့သော်လည်း ဆိုလာများပေါ်ပေါက်လာသော အချိန်တွင် ဆိုလာများအသုံးပြုလာကြသည်။ယခုနိုင်ငံတော်မှ လမ်းမီးတိုင်များ ထားသိုတပ်ဆင်မှု နည်းပညာ များ ပြုလုပ်လာ၍ ညဘက်အိပ်ချိန် မိုးလင်းသည်အထိ အသုံးပြုနိုင်သဖြင့် သွားလာရာတွင်၄င်း မှောင်ရိပ်ခိုမှုခိုးမှု ၄တ်မှုမှ ထိမ်းသိမ်းလာနိုင်ကြောင်း လေ့လာသိရှိရပါသည်။

(၃) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာ

ဇယား (၄၅) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက် နည်းပညာ အခြေအနေ

စဉ်	ဖုန်း	ရေဒီယို	တီဗွီ	ဂြိုလ်တုစလောင်း
အရေအတွက်	၂၈၂	၁၆	၄၂	၃၉

ရင်းမြစ် အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။အိမ်ထောင်စုတိုင်းလိုလိုပင် ဖုန်း(၁)လုံးမှ (၄)လုံးအထိ သုံးစွဲကြပါသည်။ ဆက်သွယ်ရေး အသုံးပြုကြသော်လည်း အင်တာနက်များချိတ်ဆက်၍ သတင်းအချက်အလက်နှဲ့ နည်းပညာများအသုံးမချဘဲတလွဲအသုံးချမှုကြောင့် အလုပ်ပျက်အချိန်ဖြန်းကျန်းမာရေးထိခိုက်သည် ကို တွေ့ရပါသည်။ တီဗီ၊စလောင်းများတွင်လည်း ပညာပေး၊ကျန်းမာရေး၊ကဏ္ဍများကို ချန်လှပ်ကာ နိုင်ငံခြားရုပ်သံဇာတ်လမ်းတွဲများနှင့် ဘောလုံးပွဲများသာ လူကြိုက်များကြကြောင်း လေ့လာ တွေ့ရှိ ရပါသည်။ဖုန်းများအသုံးပြုရသည်မှာ ကောင်းပါသည်။ သို့သော်အသုံးမချတတ်ခြင်းကြောင့် အသုံး မကျသည်ကိုများ တွေ့ရှိရပါသည်။

(၄) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ဇယား (၄၆) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး ဆိုင်ရာများ	ဝန်ဆောင်မှု

ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး ဆိုင်ရာများ	ဝန်ဆောင်မှု
လူငယ်များ အနားယူ အပန်းဖြေရန် နေရာများ ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲ များ ရှိခြင်း	ရှိ □□□□□မရှိ □□□□□မဖြေဆိုပါ □
လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	ကောင်း □□□□သင့် □□□□□ည့ံ □□□□□မဖြေဆိုပါ □
ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	ကောင်း □□□□သင့် □□□□ည့ံ □□□□မဖြေဆိုပါ □
အားကစားနှင့် ကာယလေ့ကျင့်ခန်းများ ပြုလုပ်ရန်နေရာ နှင့် အထောက်အကူပြုပစ္စည်းများ ရှိခြင်း	ကောင်း □□□□သင့် □□□□ည့ံ □□□□မဖြေဆိုပါ □
ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	ကောင်း □□□□သင့် □□□□ည့ံ □□□□မဖြေဆိုပါ □
ရိုးရာဓလေ့ထုံးစံများနှင့် ယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ်များ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်းတွင် ပါဝင်မှု	မရှိ □□□□□နည်း □□□□□များ □
စိတ်ဝင်စားရာများကို မိမိကိုယ်တိုင် လေ့လာသင်ယူနိုင်မည့် နေရာများ၊ လူငယ်ရိပ်သာများ၊ စာကြည့်တိုက်များ စသည် တို့တွင် ဝင်ရောက် လေ့လာသင်ယူနိုင်ခြင်း	ရှိ □□□□□မရှိ □□□□□မဖြေဆိုပါ □

ရင်းမြစ် ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင် ယောက်ကျားလေးများ ပါဝင်မှုနည်းစေပြီး အမျိုးသမီးများသာ ပို၍ပါဝင်မှုရှိနေကြသည်။ဥပမာ ကျေးရွာပေါင်း (၂၄)ရွာဖိတ်ခေါ်ပြုံင်ပွဲတွင် ဘောလုံးအားကစား ပထမရခြင်း၊ဘာသာရေးဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် ဦးဆောင်ဦးရွက်ပြုမှု စိတ်ဓါတ်တက်ကြွမှု အားနည်းပါသည်။ ရိုးရာဓလေ့ယဉ်ကျေးမှုများ အထိုက်အလျောက် ထိန်းသိမ်း ပါသည်။စာကြည့်တိုက်တွင်လေ့လာသင်ယူမှုဗဟုသုတရှာဖွေမှုများ အင်မတန်အားနည်း ခြင်းကြောင့် အသိပညာ များနဲ့ပါးပါသည်။ အသိပညာနဲပါးမှုကြောင့် အမှားအမှန်နှင့် အကောင်အဆိုးများမခွဲခြား တော့ဘဲ တဖွတ်ထိုး လုပ်တတ်သော အကျင့်များလူငယ်တွေတွင် ရှိနေသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

(ဏ) ကျေးရွာတည်ငြိမ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး အခြေအနေ

(ဏ-၁) လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဇယား (၄၇) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှင်းလင်းချက်		
တယ်လီဖုန်းလိုင်း၊ တယ်လီဖုန်းတာဝါတိုင်များ၊ ကြေးနန်း လိုင်း၊ အင်တာနက်လိုင်း၊ ရုပ်မြင်သံကြားလိုင်း၊ ရေဒီယိုလိုင်း စသော ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက် ဖြန့်ဝေခြင်း ဆိုင်ရာ အထောက်အကူပြု အဆောက်အဦများရှိခြင်း	ရှိ □	မရှိ □	မဖြေဆိုပါ □
အာမခံလုပ်ငန်းများ၏ ဝန်ဆောင်မှုများကို ရရှိနိုင်ခြင်း	ရှိ □	မရှိ □	ဖြေဆိုပါ □
လူထုအခြေပြု သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ချရေး အစီအစဉ်	ရှိ □	မရှိ □	မဖြေဆိုပါ □
မှုခင်းများ ကာကွယ်တားဆီး လျော့ချရေးအတွက် ရဲဘက်ဆိုင်ရာများမှ ဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်း	ရှိ □	မရှိ □	မဖြေဆိုပါ □

ရင်းမြစ် ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာအနီး ပုဂ္ဂလိကတည်ဆောက်ထားသေတာဝါတိုင် တစ်ခုတပ်ဆင် ထားပါသည်။အာမခံဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းများမရှိပါ။လူထုအခြေပြု သဘာဝဘေး အန္တရာယ် လျော့ချရေး အစီအစဉ်များ ဘာတစ်ခုမှမရှိပါ။ မှုခင်းကာကွယ်တားဆီးလျော့ချရေး ရဲဘက်ဆိုင်ရာ များမှ ဝန်ဆောင်မှု ပေးခြင်းမရှိပါ။ရဲဘက်ဆိုင်ရာမှ (၄)နှစ်တစ်ကြိမ်ခန့် ဟောပြောမှုများ ရှိတက် ပါသည်။ မိမိကျေးရွာ ကိုယ်ထုကိုယ်ထ စနစ်ဖြင့်သာတည်ငြိမ်အောင် ဘေးကင်းလုံခြုံမှုရှိအောင် အဆင့်ဆင့် ဆောင်ရွက်ရပါသည်။

(ဏ-၂) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု

ဇယား (၄၈) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

စဉ်	မှုခင်းအမျိုးအစား	မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ		
၁	လူကုန်ကူးမှု	စိုးရိမ်ရသည် □	သာမန် □	မရှိ □
၂	ခိုးမှု	စိုးရိမ်ရသည် □	သာမန် □	မရှိ□□
၃	မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု	စိုးရိမ်ရသည် □	သာမန် □	မရှိ □
၄	အကြမ်းဖက်မှု	စိုးရိမ်ရသည် □	သာမန် □	မရှိ□□

ရင်းမြစ် ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ရွာငယ်လူနဲစု ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၄င်း ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းအသီးသီးမှ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်းဖြင့်၄င်း မူခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေရှားပါးပါသည်။ လူကုန်ကူးမှုနဲ့ မူးယစ်ဆေး(ဘိန်းဖြူ/ဘိန်းမဲ စိတ်ကြွဆေးသုံးစွဲမှု) မရှိသလောက်ရှားပါးပါသည်။ခိုးမှု အနည်းငယ် ရှိတက်သော်လည်း စီးပွားဖြစ် /စီးပွားပျက်အထိမရှိပါ။